

Møteinnkalling

Utvalg: Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre
Møtested: Fjernmøte ved bruk av Teams
Dato: 24.06.2021
Tidspunkt: 09:00 – 13:00

Eventuelt forfall meldes snarest på epost til tore.todas@statsforvalteren.no.
Vararepresentanter møter etter nærmere varsel.

Medlem eller innkalt varamedlem skal i god tid før møtet melde fra til styreleder om forhold som gjør eller kan gjøre at man er inhabil i en sak som foreligger til behandling på møtet.

Dersom styreleder kommer til at det er grunn til å anta at medlemmet vil måtte fratre som inhabil, varsles sekretariat om dette, slik at varamedlem kan innkalles.

Namsskogan 09.06.2021
Stian Brekkvassmo
styreleder

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Styresak		
ST 19/2021	Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte		
ST 20/2021	Referatsaker		
RS 7/2021	Tiltak etter utslipp av slam og tungmetaller fra Namsvassdammen - brev fra Statskog SF		2018/14748
RS 8/2021	Evaluering av forvaltningsordning for nasjonalparker og andre store verneområder - Miljødirektoratet		2021/59
RS 9/2021	Beslut om bildande av fågelskyddsområdet Skåarnja, Strömsunds kommun		2018/8738
	Styresak		
ST 21/2021	Orienteringer Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe - Børgefjell nasjonalparkstyre møte 2 - 2021		2018/4516
ST 22/2021	Klage fra Tjåehkere Sijte på nasjonalparkstyrets vedtak i sak 12/2021 om plassering av utleiebåt ved Blyvatnet		2020/7787
ST 23/2021	Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for organisert ferdsel i mars 2022 - Naturlige Helgeland AS		2019/2333
ST 24/2021	Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for elfiske og bunndyrundersøkelser ifb. med miljørisikoanalyse ny reguleringsdemning Namsvatnet - Sweco		2021/4544
ST 25/2021	Bygningskontroll i Austre Tiplingan landskapsvernområde - avvik mellom gitt dispensasjon og utførte byggearbeider på hytte ved Vestre Tiplingen - vurdering av krav om retting		2021/526
ST 26/2021	Møteplan - 2. halvår 2021		2018/18470
ST 27/2021	Søknad om bruk av kommersielt merke / tilhørighetslogo - Røyrvik bakst og konditori AS		2021/918

Norges Vassdrags- Og Energidirektorat (Nve)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Vår ref.
17/7188- 35

Deres ref.

Vår dato
01.03.2021

Vår saksbehandler
Morten Aasheim
907 52 395, maa@statskog.no

Slam/tungmetaller fra Namsvassdammen

Statskog er grunneier fra ca 4 km nedstrøms Namsvassdammen og sammenhengende de neste 17 km. Røyrvik fjellstyre og Namsskogan Fjellstyre representerer fiskerettshaverne på denne strekninga. På denne strekninga er flere kunstige og naturlige basseng/terskler.

Rapport 26/2020 fra Veterinærinstituttet bekymrer oss.
Vi er glade for at Statsforvalteren i Trøndelag har pålagt NTE å overvåke.

Vi mener dessuten at overvåking av strekninga fra Namsvassdammen og ned til og med Mattisflya må legges inn som et krav i forbindelse med revisjon av konsesjon for KØN.

Allerede ved høring i forbindelse med revisjonen pekte vi på behovet for å følge opp utviklinga i terskeldammer. Da med tanke på fiskesammensetning (f. eks vilkår som favoriserer ørekyte framfor ørret), plantesamfunn og sedimentering.

Rapporten om transport og sedimentering av *finstoff fra dambygginga*, samt det høye innholdet av tungmetaller gjør det desto viktigere med en slik overvåking over en lang periode.

På vegne av Statskog SF, Namsskogan fjellstyre og Røyrvik fjellstyre

Morten Aasheim
eiendomskonsulent

Dette dokumentet er elektronisk signert

Vedlegg: 0

Kopi til:

fmltto@statsforvalteren.no
Nte Energi AS
RØYRVIK KOMMUNE
SENTRALADMINISTRASJON
RØYRVIK KOMMUNE
SENTRALADMINISTRASJON

		7736	STEINKJER
Postboks 2552		7898	LIMINGEN
		7898	LIMINGEN

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Trondheim, 31.05.2021

Deres ref.:
21/838

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/6165

Saksbehandler:
Olav Nord-Varhaug

Evaluering av forvaltningsordning for nasjonalparker og andre store verneområder

Innledning

Det vises til oppdrag i brev av 6. april d.å. hvor departementet ber om et sammendrag av, og en faglig anbefaling om hvordan følgende to rapporter bør følges opp:

- 1) sluttrapporten fra evaluering av forvaltningsordningen for nasjonalparker og andre store verneområder ([NF-rapport nr.: 1/2021](#)), jf. bestilling i tildelingsbrevet for 2019
- 2) sluttrapporten fra evalueringen av forsøksordningen med grunneier- og partssammensatte verneområdestyrer ([NF-rapport nr.: 9/2020](#)), som er gjennomført på bakgrunn av Klima- og miljødepartementets brev 31. mars 2016 og 16. august 2017

Miljødirektoratet finner at evalueringene svarer ut oppdraget på en god måte og i tråd med mandatene som ble gitt. Miljødirektoratet kjenner seg generelt godt igjen i funnene og vurderingene i rapporten, og mener de danner et godt grunnlag for utvikling og forbedring av forvaltningsordningen.

Miljødirektoratet viser til at evalueringsrapportene slår fast at nåværende forvaltningsordning ikke synes å ha svekket verneverdiene, men heller ikke ser ut til å ha styrket dem. Ordningen har bidratt til mindre konfliktnivå rundt vern av de store verneområdene samt bedre lokalt eierskap. Det er tilført betydelig økte ressurser til forvaltning av verneområder i perioden forvaltningsordningen har fungert. Direktoratet anbefaler at ordningen med nasjonalpark- og verneområdestyrer med folkevalgte representanter fra kommuner, fylkeskommuner og Sameting videreføres, men har en del forslag til hvordan forvaltningen kan ytterligere forbedres.

I tråd med funnene og anbefalingene i rapportene ser Miljødirektoratet særlig tre områder som bør følges opp, styresammensetning, styrket ressurstilgang og forvaltning innenfor vernets rammer. I tillegg ser vi behov for oppfølging som kan gi bedre beslutningsgrunnlag for forvaltningen av områdene og noen praktiske grep som bør tas for å få en ryddig og langsiktig forvaltning.

Miljødirektoratet anbefaler spesielt følgende oppfølging:

- videreføre dagens forvaltningsmodell med folkevalgte representanter fra kommuner, fylkeskommuner og Sameting
- styrke rådgivende utvalg og la det bli det dialogforum det var tiltenkt
- ansette flere forvaltere for å bedre ressursituasjonen til noen av styrene
- utvikle et bedre system for kunnskapsoppdatering og overvåkning av tilstandsutviklingen i verneområdene, inkludert for omfanget av motorferdsel
- mer enhetlig forvaltning, inkludert for bruken av naturmangfoldloven §48
- prioritere utarbeidelse av tydelige forvaltningsplaner og besøksstrategier
- økte tiltaksmidler for å kunne følge opp forvaltningsplaner og besøksstrategier
- styrke oppfølging av og veiledning til styrer og forvaltere

Det er også viktig å huske på at det er flere forhold som påvirker svarene på de fire spørsmålene som er stilt i evalueringen og at det ikke alltid er mulig å skille ut hva som skyldes forvaltningsordningen og hva som skyldes andre forhold. Eksempler på dette er utvikling av budsjett situasjonen, med bl.a. økning i tiltaksmidler, økende vekt på verdiskapning og besøksforvaltning i verneområder og utviklingen i reiselivet med bl.a. økning i antall turister i Norge.

Under følger et sammendrag av de to rapportene og en utfyllende gjennomgang av anbefalingene. Sammendragene er i stor grad hentet direkte fra rapportene.

Evaluering av forvaltningsordningen for nasjonalparker og andre store verneområder, sammendrag

I 2020 var det ti år siden gjeldende lokalt forankrede forvaltningsmodell for nasjonalparker og andre store verneområder i Norge ble innført. I perioden 2010-2020 er det etablert 48 lokalt/regionalt baserte nasjonalpark- og verneområdestyrene (inkl. styre for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat) og det er opprettet 62 statlige nasjonalpark- og verneområdeforvalterstillinger lokalt i tilknytning til de store verneområdene. På oppdrag fra Miljødirektoratet har Nordlandsforskning evaluert forvaltningsmodellen basert på følgende mandat i henhold til oppdraget fra KLD:

- Er formålet med vernet ivarettatt på kort og lang sikt?
- Har styrene en enhetlig praksis og måloppnåelse innenfor og mellom verneområder?
- Har reformen oppnådd bedre lokal forankring, medvirkning og eierskap?
- Er forvaltningsmodellen samfunnsøkonomisk lønnsom?

Evalueringen baserer seg på data samlet inn ved dokumentstudier, spørreundersøkelser og intervjuer. Med utgangspunkt i et omfattende materiale er det foretatt kvantitative og kvalitative analyser for alle nasjonalpark- og verneområdestyrene omfattet av forvaltningsreformen, og dybdestudier av de fire styrene for Dovrefjell-Sunndalsfjella, Jostedalbreen, Stabbursdalen og Ytre Hvaler nasjonalparker. Nordlandsforskning har analysert og diskutert i hvilken grad verneområdestyrene ivaretar verneverdiene og peker på noen forhold som kan være utfordrende og andre som er positive. Viktige funn er:

- Det kan være vanskelig for styrene å fatte vedtak som er kontroversielle lokalt, men som kan være nødvendige for langsiktig ivaretagelse av verneverdiene.
- En stor mengde enkeltvedtak og arbeid med besøksforvaltning gjør det vanskelig for flere styrer å fatte vedtak som legger et langsiktig grunnlag for ivaretagelse av verneverdiene.
- En svært stor andel dispensasjonsvedtak fattes på grunnlag av det snevert formulerte unntaket i naturmangfoldloven § 48.

Det er positivt for ivaretagelse av verneverdiene at kunnskapsgrunnlaget er tydelig bedret det siste tiåret, samt at konfliktnivået ved forvaltningen av verneområdene synes å ha blitt redusert. Den lokalpolitiske forankringen tilskrives en positiv betydning, og i hovedsak pga. representantenes «lokale» tilknytning og i mindre grad partipolitiske forhold. Enkelte informanter påpeker imidlertid at et lokalt fokus kan ta noe oppmerksomhet bort fra nasjonale verneverdier.

Det er veldig stor variasjon mellom verneområdene i antall enkeltvedtak registrert i Miljøvedtaksregisteret siden opprettelsen av registeret i 2014. Antallet saker, andelen saker som avslås og andelen saker som behandles av Miljødirektoratet har vært stabilt gjennom perioden. Generelt dominerer motorferdselsaker (omtrent 70 prosent), med bygningssaker som nest største kategori (nesten 9 prosent). Det er få dispensasjonssøknader som avslås (6,7 prosent), og kun en svært liten andel av sakene behandles av Miljødirektoratet etter klage (omtrent 1,6 prosent). Dybdestudien av praksis i fire styrer viser stor variasjon i andelen enkeltvedtak fattet av det respektive styret og forvalter, noe som reflekterer den store variasjonen i saksmengde. Presedensvirkninger ble vurdert i omtrent hver femte sak, og det dominerende temaet var at tidligere tillatelser var argument for å gi tilsvarende tillatelse i senere sak. Studien viser også at andelen dispensasjonsvedtak på grunnlag av naturmangfoldloven § 48 var på rundt 40 prosent og hadde en svakt synkende trend i perioden.

Rapporten viser at det er store forsinkelser i mange av styrenes vedtak av forvaltningsplaner og besøksstrategier. Det synes ikke som mengden enkeltvedtak er noen avgjørende grunn til slike forsinkelser. Arbeidet med besøksstrategier har forsinket en god del styrer i arbeidet med forvaltningsplaner, til tross for at besøksstrategier etter intensjonen skulle bygge på forvaltningsplanene.

Mandatet til rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg virker for mange områder å være uklart. Mange representanter i rådgivende utvalg opplever at utvalget fungerer mest som en informasjonskanal og arena for å fremme egne syn, men uten at det medfører reell innvirkning på beslutninger. Det er fortsatt mange styrer som ikke har administrativt kontaktutvalg og det virker andre steder tilfeldig hvordan det brukes.

Hovedinntrykket er at bevisstheten om og eierskapet til verneområdene er stor, og har blitt styrket, selv om det er variasjoner mellom områdene. Noen aktører mener det legges til rette for medvirkning, andre ikke. Det er hovedsakelig positive erfaringer knyttet til at forvalterne er ansatt hos Fylkesmannen (fra 1.1.21 Statsforvalteren), særlig når det bidrar til at det skapes et fagmiljø mellom forvaltere, Statens naturoppsyn, fjelltjenesten og andre.

Fylkesmanntilknytningen skaper imidlertid også utfordringer, fordi forvalteren kan oppfattes av å være en del av Fylkesmannen. Informantene opplever det som positivt for forvaltningen at forvalterne har kontorsted nær verneområdene. Generelt har det vært lite diskusjon om lokalisering av arbeidssted, men det finnes også eksempler på sterk uenighet om dette.

I lys av ulikheter i arbeidsmengden mellom verneområdestyrene og innenfor det enkelte verneområdestyret over tid, påpeker evalueringen at det er behov for en gjennomgang av ressursfordelingen totalt, fordelingen mellom verneområdestyrene, og fordelingen av ressurser på faste ansettelser og midlertidige tiltak. Treggheten i arbeidet med (reviderte) forvaltningsplaner viser dette.

Rapporten sier at det fremstår som viktig at det brukes midler på å følge opp og kontrollere tiltak som foretas i verneområdene. Det gjelder ikke minst for ivaretagelse av verneverdiene, nå når besøksstrategiene skal realiseres. Samtidig bidrar midler og aktivitet til legitimiteten til den lokale forvaltningen.

Nordlandsforskning konkluderer med at forvaltningsmodellen – totalt sett – ikke ser ut til å ha styrket ivaretagelsen av verneverdiene, men trolig heller ikke svekket dem. Foreløpig kan det se ut til at reformen sammenholdt med besøksforvaltning og økt verdiskaping har økt faren for negativ utvikling for verneverdiene, selv om besøksstrategiene forsøker å kompensere for dette. I noen områder med sterke lokale brukstradisjoner ser det ut til at en liberal dispensasjonspraksis (motorferdsel, byggeprosjekter) har utviklet seg. På den annen side ser reformen ut til å ha gitt betydelig bedret lokal forankring, noe som på sikt kan gi potensiale for bedre ivaretagelse av verneverdiene. Det er imidlertid så langt begrenset medvirkning blant grupper som representerer bruker- og verneinteresser. Kunnskapsnivået har økt, og det har blitt større åpenhet i forvaltningen.

Den samfunnsøkonomiske analysen viser en økning i finansieringen av verneområdeforvaltningen og den indikerer at forvaltningsmodellen samlet sett har bidratt til bedre ivaretagelse av verneverdiene overfor visse trusler, mer enhetlig og kunnskapsbasert forvaltning, samt bedre lokal forankring og eierskap. I tillegg viser dybdestudien at enten forvaltningsmodellen i seg selv eller generelle trender det siste tiåret har bidratt til økt verdiskaping i de tre områdene Dovrefjell-Sunndalsfjella, Jostedalsbreen og Ytre Hvaler.

Evaluering av forsøksordningen med grunneier- og partssammensatte verneområdestyrer, sammendrag

Bakgrunnen for forsøksordningen er Regjeringserklæringen fra 2013 der det slås fast at «Lokal medvirkning er viktig i forvaltning av naturressurser og regjeringen vil ha forsøk med grunneierstyrt forvaltning av verneområder». Klima- og miljødepartementet besluttet på bakgrunn av dette å sette i gang forsøk med partssammensatte nasjonalpark- og verneområdestyrer som innebar grunneierrepresentasjon sammen med nærings- og interesseorganisasjoner i tillegg til de nåværende politisk folkevalgte representantene. Departementet ga etter dette Miljødirektoratet i oppdrag å forberede og gjennomføre forsøk med partssammensatte styrer. Klima- og miljødepartementet hadde plukket ut tre verneområder som skulle inngå i forsøket: Verneområdestyret for Trollheimen landskapsvernområde og nasjonalparkstyrene for Raet og Jomfruland.

I 2018 ble forsøksordningen utvidet til å omfatte nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen. For Jomfruland, Raet og Skarvan og Roltdalen ble styrene utvidet med grunneierrepresentanter,

mens styret for Trollheimen ble utvidet med både grunneierrepresentanter- og representanter fra nærings- og interesseorganisasjoner. For Skarvan og Roltdalen ble styret etter konsultasjon med Sametinget i tillegg utvidet med en politisk oppnevnt representant slik at forholdstallet med hensyn til samisk representasjon ikke skulle forrykkes i styret.

En forutsetning for forsøket var at de partssammensatte styrene ble fulgt tett opp med en evaluering, som blant annet skulle vise om forsøksordningen bidrar til forenkling og effektivisering, om det blir bedre lokal medvirkning og i hvilken grad verneverdiene eventuelt påvirkes. Nordlandsforskning har gjennomført evalueringen på oppdrag av Miljødirektoratet i tidsrommet 2017 til 2020.

En av målsettingene med forsøksordningen med partssammensatte verneområdestyrer er å bidra til **forenkling og effektivisering**. Evalueringen har hatt en bred tilnærming til disse begrepene, og satt søkelys på tilgjengelighet, sak- og søknadsbehandling, samspill mellom forvaltningsnivå, rolle- og ansvarsfordeling og etablering av tillit. Den mest tydelige sammenhengen mellom grunneier- og partsrepresentasjon i styrene og økt tilgjengelighet for innbyggerne i området er knyttet til nettopp økt representasjon. De nye sammensetningene av styrer, med grunneierrepresentanter fra ulike geografiske deler av verneområdet og representanter fra andre brukerinteresser, senker terskelen for å ta kontakt med styrerepresentanter og forvalter. Evalueringen konkluderer dermed med at utvidelse av verneområdestyrer med grunneiere og brukerrepresentanter har bidratt til å gjøre forvaltningen av verneområder mer tilgjengelig.

Når det gjelder spørsmålet om hvorvidt det skjer endringer i sak- og søknadsbehandling, gir evalueringen et mer sammensatt svar. Grunneier- og brukerrepresentasjon bringer lokalkunnskap inn i styrenes arbeid, og bidrar til å opplyse saker ytterligere, gjøre beslutningsgrunnlaget mer solid og til å finne gode, praktiske løsninger samt at det også bidrar til økt legitimitet. Dette fører imidlertid ikke nødvendigvis til forenkling og effektivisering av sak- og søknadsbehandling.

Samspeillet mellom verneområdestyrer, kommuner, Fylkesmann og andre offentlige organer har endret seg, viser evalueringen. Følgeevalueringen viser tydelig at det er en økt kontakt mellom forvaltningsnivåer, men gir verken grunnlag for å hevde at dette fører til endringer i rolle- og ansvarsfordeling eller at det er en sammenheng mellom disse endringene og endringene i sammensetning av verneområdestyrer. Evalueringen konkluderer ellers tydelig på at utvidelsen av verneområdestyrer med grunneier- og brukerrepresentanter har bidratt til større tillit, både internt i styrene og mellom styrene og befolkningen tilknyttet verneområdene.

Lokal medvirkning er evalueringens andre hovedtema. Når det gjelder hvem som medvirker, varierer dette mellom verneområdestyrene. I nasjonalparkene Raet og Jomfruland er det grunneiere som er representert i styrene, mens det i Trollheimen er både brukerinteresser og grunneiere som er representerte. I Skarvan og Roltdalen er det grunneierrepresentasjon kombinert med en ekstra politisk oppnevnt representant fra Sametinget. Et sentralt funn i evalueringen er at flere aktører har medvirket og hatt innflytelse i styrenes beslutningsprosesser. På tvers av de fire forsøksområdene opplever grunneier- og brukerrepresentanter å bli hørt, og at deres innspill og perspektiver blir verdsatt i styrenes arbeid. Hvem grunneier- og brukerrepresentantene opplever å representere, varierer mellom de ulike styrene. Representasjon blir forstått ulikt, og her representerer Jomfruland et ytterpunkt, der

grunneierrepresentantene oppfatter seg som lokalsamfunnsrepresentanter med et helhetlig perspektiv på forvaltning av nasjonalparken til beste for lokalsamfunnet. I de andre tre områdene framhever både grunneier- og brukerrepresentanter at de representerer sine respektive geografiske områder og særinteresser.

Tilrettelegging for medvirkning for ulike interesser og grupper utenfor styrene, skjer først og fremst gjennom rådgivende utvalg. Dette gjøres ulikt i de fire områdene, og det er store variasjoner i sammensetning av rådgivende utvalg, størrelse på utvalget, møtehyppighet og arbeidsform. Evalueringen viser at det er et tydelig ønske i alle verneområdestyrene om å bruke rådgivende utvalg som en arena for dialog og diskusjon, men at en til nå ikke har lyktes i å realisere dette potensialet fullt ut.

De ulike aktørene i verneområdestyrene vurderer ulikt hva som kommer ut av medvirkningen knyttet til utvidelse av styrene. Politisk oppnevnte styrerepresentanter trekker fram lokal kunnskap om verneområder og kjennskap til ulike grupper og interesser berørt av vernet, som en viktig effekt av lokal medvirkning. Grunneier- og brukerrepresentanter opplever at de blir lyttet til og at deres perspektiver anerkjennes i styrenes arbeid, uten at dette nødvendigvis innebærer at de får gjennomslag i alle saker. De viktigste barrierene for medvirkning i verneområdestyrene er knyttet til at sakene er komplekse og omfattende og at saksmengden er stor i styrene. Dette gjør at det oppleves som ressurskrevende å medvirke, og at medvirkning forutsetter et visst kompetansenivå. Styrelederne har tatt en aktiv rolle når det gjelder å senke terskelen for at representanter med mindre erfaring fra styrearbeid skal ha mulighet til å delta på lik linje med politiske representanter med langt større erfaring.

I hvilken grad forsøksordningen **påvirker verneverdiene**, er evalueringens tredje hovedtema. Verneverdiene kommer til uttrykk i styrenes arbeid på to måter; gjennom konkret saksbehandling knyttet til skjøtsel, byggevirksomhet, aktivitet eller ferdsel, og gjennom større, prinsipielle saker som arbeid med besøksstrategi. De vanligste diskusjonene som oppstår omkring verneverdier dreier seg om hvordan det er mulig å balansere verneverdier opp mot bruk. Dette handler ofte om hvilke handlingsrom som finnes, og hvilke mellomsøsninger som kan ivareta både bruk og vern. Et tydelig funn i evalueringen er at forsøksordningen har bidratt til flere diskusjoner i styrene om verneverdier, som en følge av at grunneiere- og brukerrepresentanters lokalkunnskap møter forvaltningsplanenes overordnede og helhetlige hensyn til verneverdiene. Bevisstheten og kunnskapen om verneverdier har økt blant representantene i verneområdestyrene, og dette bidrar til at styrene i stor grad balanserer hensynet til lokale interesser med nasjonale vernehensyn. Når det gjelder påvirkning av verneverdier, er det ikke mulig å påvise at forsøksordningen med grunneier- og brukerrepresentanter har påvirket verneverdiene i noen entydig retning.

Miljødirektoratets vurderinger og faglige anbefalinger

Miljødirektoratet vil i det følgende gi noen vurderinger av forvaltningsordningen sett i lys av de to evalueringene. Vi mener evalueringene svarer ut de fire spørsmålene som lå til grunn for evalueringen:

- om formålet med vernet er ivaretatt på kort og lang sikt

- enhetlig forvaltning
- bedre lokal forankring, medvirkning og eierskap
- økonomiske vurderinger

Vi har i vår vurdering ikke gått inn på alt evalueringen belyser, men valgt å fokusere på forhold hvor vi anbefaler oppfølging. I tråd med funnene og anbefalingene i rapportene ser vi særlig tre områder som bør følges opp; deltagelse i forvaltningsmodellen, styrket ressurstilgang og forvaltning innenfor vernets rammer. I tillegg ser vi behov for oppfølging som kan gi bedre beslutningsgrunnlag for en kunnskapsbasert forvaltning av områdene og noen praktiske grep som bør tas for å få en ryddig og langsiktig forvaltning.

Ivaretakelse av verneverdier

Miljødirektoratet viser til at verneområdene representerer store naturverdier som, når de forvaltes i et generasjonsperspektiv og i tråd med verneformålet, er et viktig grunnlag for langsiktig, lokal og naturbasert verdiskaping. Særlig nasjonalparkene og de store landskapsvernområdene utgjør et grunnlag for utvikling av naturbasert reiseliv. Ordningen med lokal forvaltning, som ble innført fra 2010, bidrar til at kommunene har bedre muligheter til å se forvaltning av verneområdene i sammenheng med kommunens øvrige arealforvaltning etter plan- og bygningsloven og legge til rette for naturbasert reiseliv i og i tilknytning til verneområdene. Direktoratet viser videre til at det i 2019 ble lagt frem en handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, hvor det legges til grunn en vernepolitikk som gjennom bruk skal bygge opp under både verneverdiene og gi grunnlag for økt verdiskaping.

I evalueringen av nåværende forvaltningsmodell konkluderer Nordlandsforskning med at forvaltningsmodellen – totalt sett – ikke ser ut til å ha styrket ivaretagelsen av verneverdiene, men trolig heller ikke svekket den. Nasjonalparkene gir mulighet for både økonomisk, kulturell, sosial og miljømessig verdiskaping. Det har skjedd en bevisst endring i forvaltningen de senere år med større vekt på å kunne ønske "velkommen inn" i nasjonalparkene slik at de, sammen med tilgrensende områder, i større grad kan brukes i markedsprofilering og økt verdiskaping. Evalueringene viser til at dette, i kombinasjon med den endrete forvaltningsordningen, kan ha økt faren for negativ utvikling for verneverdiene, selv om besøksstrategiene forsøker å kompensere for dette.

Med økende antall besøkende, klimaendringer, bestandsnedgang for mange arter og tap av biologisk mangfold samtidig med tydelige forventinger lokalt knyttet til reiseliv og arbeidsplasser, er det et økende behov for en strategisk og aktiv forvaltning av verneområdene. De sekretariatene som har kompetanse og kapasitet til å jobbe strategisk, gjennomføre målretta tiltak og drive nettverksbygging og forankring m.m, vil ha best forutsetninger for å møte utfordringene for sitt verneområde. Som evalueringen viser i f.eks. Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, hvor sentrale verneverdier er truet, så hindrer mengden enkeltsaker sekretariatet i å jobbe strategisk og planmessig som grunnlag for å igangsette nødvendige tiltak. I andre, mindre kompliserte områder finnes det både planer og strategier, mens gjennomføring av nødvendige tiltak begrenses av tildelte tiltaksmidler.

Miljødirektoratet vil også påpeke at en mer aktiv og kvalitetsmessig markedsføring av nasjonalparkene som besøksmål med store opplevelsesverdier kan være utfordrende for styrene å balansere opp mot ivaretagelse av verneverdiene. Nye brukergrupper (surfere, vindseilere,

terrengsyklistere, m.m.) og tekniske nyvinninger (terrengkjøretøy, droner, elsykler, m.m.) forsterker denne utfordringen. Dette er likevel problemstillinger som ville vært utfordrende også med andre forvaltningsordninger.

Evalueringsrapporten stiller også spørsmålsteget med styrenes evne og vilje til å håndtere konflikttemaer gjennom langsiktige prioriteringer og konkrete løsninger. I evalueringsrapporten er det mange henvisninger til at kompleksiteten i verneområdestyrenes oppgaver generelt er stor for de aller fleste verneområdestyrene og at bemanning og ressurser til å håndtere kompleksiteten er for liten til å løse de pålagte oppgavene. Forvaltningen av villreinens leveområder i Rondane er et eksempel på dette. Det er derfor viktig at styrene blir tilført tilstrekkelige ressurser slik at de kan utarbeide, revidere og følge opp forvaltningsplaner og besøksstrategier som kan gi tydelige retningslinjer for hvordan styret vil håndtere disse problemstillingene. Dette vil også kunne forhindre fokus på enkeltsøknader uten å se sumvirkninger. En kan også stille spørsmål ved om det er nødvendig med tydeligere statlige føringer for å sikre verneverdiene i de mest konfliktfylte områdene, f.eks. ved at Miljødirektoratet gjennom en mer aktiv klagebehandling kan gi tydeligere føringer på skjønnsrommet. En har også muligheter til å gi tydeligere styringssignaler gjennom godkjenning av forvaltningsplaner, besøksstrategier samt gjennom tildeling av drifts- og tiltaksmidler.

Dispensasjonspraksis, inkludert bruk av naturmangfoldloven § 48

Utfra innhentede data fra Miljøvedtaksregisteret, hvor styrene er pålagt å føre inn alle enkeltvedtak, ser en at det er stor variasjon i antall vedtak mellom styrene. Mens det er fattet over 500 vedtak i perioden 2014-2020 i Reinheimen, Blåfjella-Skjækerfjella og Midtre Nordland og med Dovrefjell-Sunndalsfjella på topp med nær 1000 vedtak, så er det i samme periode fattet under 30 vedtak i Møysalen, Seiland, Reisa og Ånderdalen. Motorferdselsvedtak dominerer (70%) med byggesaker på andre plass (9%).

I noen områder med sterke lokale brukstradisjoner ser det ut til at en liberal dispensasjonspraksis (motorferdsel, byggeprosjekter) har utviklet seg. Evalueringen viser til at det er vanskelig for styrene å fatte vedtak som er kontroversielle lokalt, men som kan være nødvendige for langsiktig ivaretagelse av verneverdiene. Det kan virke som det er betydelig lettere å være prinsipiell overfor søkere som ikke har nær tilhørighet til verneområdet.

Miljødirektoratet deler evalueringens bekymring rundt bruken av naturmangfoldloven § 48. Denne bestemmelsen er først og fremst ment brukt på spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Det fremgår også av forarbeidene til loven at bestemmelsen i første rekke tar sikte på søknader som gjelder bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. Hovedregelen skal derfor være at det ikke er anledning til å gi dispensasjon til større tekniske inngrep etter denne bestemmelsen.

Vi ser at § 48 i en god del saker forsøkes brukt på en slik måte at en endrer de rettslige rammene som er trukket opp i vernevedtak. Eksempler på slike vedtak kan være saker i tilknytning til kraftutbygging, hyttebygging og kjøring på bar mark. Det er derfor viktig at Statsforvalteren etablerer rutiner for å fange opp og om nødvendig påklage slike vedtak dersom de går utenfor verneforskriftenes rammer. Vi registrerer at statsforvalternes oppfølging og kontroll på dette området praktiseres forskjellig.

Det er samtidig en god del vedtak med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 som skyldes at verneforskriftene ikke er oppdaterte. Det er f.eks. mange eksempler på ulike typer nyttekjøring som burde vært regulert gjennom spesifikke dispensasjonsbestemmelser, men som i stedet blir hjemlet i § 48. Vi har i dag et stort etterslep i arbeidet med oppdatering av verneforskrifter. Evalueringsrapporten sier også "Enkeltvedtak kan sette presedens som endrer karakter på bruken stort over tid, som igjen kan få negative konsekvenser. Det er få eksempler på denne type presedensvurderinger."

Miljødirektoratet vil fortsette arbeidet med veiledning om innhold i og anvending av regelverket, blant annet gjennom veiledere og samlinger.

Vedtak som ikke følger forvalternes tilråding

Miljødirektoratet ser også at det i flere saker etter naturmangfoldloven § 48 treffes vedtak i strid med forvalters tilråding. Saksframlegget i slike saker kan være godt begrunnet og ha en tilfredsstillende gjennomgang av hjemmelsforhold, miljørettsprinsipper og skjønnsmessige vurderinger. Når styrene så treffer vedtak som ikke følger forvalters tilråding, med motsatt konklusjoner og gjerne som benkeforslag på et styremøte, vil begrunnelsen for vedtakene (inkludert vurdering av vilkårene i nml § 48) ofte være svært mangelfulle. Her er det behov for en større bevissthet både om verneforskriftens rammer og kravene til hjemmelshenvisning og begrunnelse.

Samlet belastning

Evalueringsrapporten har også pekt på betydningen av å vurdere samlet belastning, og "å forhindre sumvirkninger (økt samlet belastning av menneskelig påvirkning) som har negativ effekt på verneverdiene", jf. nml § 10. Det er særlig vist til konsekvenser av byggevirksomhet (sumbetraktninger og mulige konsekvenser av tilbygg/utvidelser av hytter og setre) og konsekvenser for villrein med omfanget av motorferdsel. Samlet betraktning av alle tiltak og all virksomhet i et verneområde er meget viktig og i mange områder helt avgjørende for at verneverdiene skal kunne opprettholdes over tid. Vi registrerer at slike betraktninger i dispensasjonsvedtak ofte er svært summariske og lite kontrollerbare.

Det er derfor viktig at det utarbeides gode og grundige forvaltningsplaner for verneområder som gir forutsigbarhet for grunneiere og brukere og gir verneområdeforvaltningen en arena for å vurdere den samlede belastningen av nåværende og fremtidige tiltak. Forvaltningsplaner må være oppdaterte og revideres jevnlig. Ressurssituasjonen har i noen tilfeller gjort at flere verneområdestyrer ikke har revidert sine forvaltningsplaner.

Enhetlig forvaltning

Rapporten sier videre at de "finner betydelige forskjeller i praksis mellom verneområdestyrene". Lokal forvaltning gjennom nasjonalpark- og verneområdestyrer gjør at det er utfordrende å etablere en helt enhetlig praksis i dispensasjonssaker. Forvaltningsmodellen legger opp til et større lokalpolitisk skjønn i forvaltningen, og det må derfor til en viss grad forventes at det kan bli forskjeller i skjønnsutøvelsen så lenge denne utøves innen verneforskriftens rammer. Dette kan likevel være utfordrende bl.a. av hensyn til likebehandling av brukere.

Miljødirektoratets godkjenning av forvaltningsplaner, klagesaksbehandling og generelt veiledningsarbeid bidrar på en positiv måte til å samordne forvaltningspraksis på tvers av administrative grenser.

Det finnes ingen samlet oversikt over effekter av dispensasjonspraksis. Det vil være behov for å utvikle bedre indikatorer for tilstand i verneområdene samt rapporteringsrutiner slik at en bedre kan følge med utviklingen. Det samme gjelder en bedre statistikk over utviklingen av gitte motorferdselstillatelser samt gjennomførte turer, både på barmark og snødekt mark.

Lokal forankring, medvirkning og eierskap

Konfliktnivået i verneområdeforvaltningen er redusert på nasjonalt nivå. Forvaltningsmodellen har også ført til økt lokal forankring, eierskap til og bevissthet om verneverdiene. En ser likevel at styresammensetningen er endret etter siste valg. Det er en klar tendens til at det sitter færre ordførere i styrene enn før. En ser også en liten grad av gjenvalg av representanter i flere styrer, noe som gjør at kontinuiteten i styrene blir svekket. En ytterligere delegering av kurante saker til forvalterne vil kunne gjøre styrearbeidet mer interessant ved at en da får mer fokus på strategi og langsiktige planer og mindre fokus på enkeltsaker. Dette vil også både forenkle og effektivisere saksbehandlingen av denne type saker.

Styrene er opptatt av mulighetene nasjonalparkene gir til verdiskaping. Evalueringen viser også til et ønske om og behov for en mer sømløs forvaltning mellom verneområdene og tilgrensende områder. I denne sammenheng er de administrative utvalgene viktige og de styrer som ikke har slike bør etablere denne type utvalg for å sikre den administrative kontakten mot kommunene og samordning med kommunal forvaltning ellers.

Evalueringsrapporten etterlyser tydeligere forventninger og mandat for de fylkeskommunale representantene i styret. Det vises blant annet til at "en aktivering av fylkeskommunenes regionale utviklerrolle gjennom verneområdestyrene vil kunne bidra til et mer helhetlig og regionalt forvaltningsperspektiv". En slik rolle vil også kunne bidra til at verdiskapingspotensialet blir bedre utnyttet. Miljødirektoratet slutter seg til denne vurderingen.

Sammensetning av styrer

Bakgrunnen for etablering av forvaltningsordningen med politisk sammensatte styrer kan føres tilbake til behandlingen av nasjonalparkmeldingen (St.meld. nr. 62 (1991-92) *Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge*) i Stortinget i 1993 hvor det ble etterlyst "folkevalgt medvirkning og medbestemmelse" i forvaltningen (Innst. S. nr. 124 (1992-93) *Innstilling fra kommunal- og miljøvernkomiteen om ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge*). Etter noen år med forskjellige forsøksordninger ble dagens modell med nasjonalparkstyret med folkevalgte politikere fra kommuner, fylkeskommuner og, hvor relevant, Sametinget valgt. Antallet representanter utpekt fra Sametinget i de enkelte styrene er fastsatt gjennom konsultasjoner mellom departementet/direktoratet og Sametinget og sikrer den samiske representasjonen i ordningen. Partssammensatte styrer ble også den gang diskutert. Representasjon i styret vil naturlig medføre bedre innsikt i og påvirkningsmuligheter på forvaltningen. Hvilke parter som ev skal inviteres til å sitte i styrene vil derfor være av betydning for deres påvirkningsmuligheter og hvilke interesser som blir vektlagt.

Etter naturvernloven av 1970 kunne nasjonalparker kun etableres på statens grunn eller grunn av samme art som grenser inntil statens grunn. Ved innføring av naturmangfoldloven i 2009

bortfalt kravet om statsgrunn. Dette medførte at det de senere år også er etablert nasjonalparker med en vesentlig andel privat grunn. Større verneområder på privat grunn ble tidligere etablert som landskapsvernområder. Eksisterende verneområder med styrer består derfor av en blanding av områder på hovedsakelig statlig og privat grunn. Hvem som eventuelt skal representere grunneierinteressene ved et ønske om grunneierrepresentasjon i styrene vil derfor ikke være åpenbart. For statlig grunn kan det også skilles mellom områder med ren statsgrunn i Nord-Norge og statsallmenninger i Sør-Norge.

En bred representasjon vil også bidra til store styrer, noe som kan bli mer krevende å administrere.

Etableringen av dagens forvaltningsordning kom etter et ønske om mer **folkevalgt** medvirkning og medbestemmelse i forvaltningen. Berørte kommuner ønsket større innflytelse over hvordan de store verneområdene ble forvaltet. Både partssammensatte styrer og grunneierrepresentasjon i styrene vil svekke innflytelsen til berørte kommuner og dermed svekke intensjonene bak forvaltningsordningen, slik den var tenkt. Politikere er også valgt for å representere alle interessene i forvaltningen, er ofte erfarne styrerepresentanter, vant med å sette seg inn i vanskelige og kompliserte prosesser og er gjennom dette vant med å foreta nødvendige politiske avveininger mellom interessene innen de rammer som ulikt lovverk setter. Med få unntak er all annen arealforvaltning underlagt lokalpolitisk styring. Det virker derfor unaturlig at områder av så stor nasjonal interesse at de har fått et eget forskriftsverk skal fravike fra et slikt system.

Dagens styrer varierer i størrelse fra 3 til 16, alt etter hvor mange kommuner og fylkeskommuner verneområdet berører samt hvor mange representanter som er valgt fra Sametinget. Ved grunneierrepresentasjon eller partssammensatte styrer vil antallet styrerepresentanter øke, noe som både vil medføre administrative og økonomiske konsekvenser. En endring av styresammensetning som medfører at noen av de berørte kommunene må vike plassen for partsrepresentanter for å ha samme antall styrerepresentanter, kan ikke anbefales. En eventuell utvidet representasjon vil også øke behovet for driftsmidler til styrene.

Miljødirektoratet vil anbefale at forvaltningsordningen videreføres med ren folkevalgt sammensetning av styrene.

Miljødirektoratet vil likevel understreke at grunneier- og partsinvolvering er viktig i verneområdeforvaltningen, men at dette bør ivaretas gjennom en mer aktiv bruk av rådgivende utvalg.

Klima- og miljødepartementet må vurdere hva som skal skje med de fire prøveordningene som er igangsatt, om de skal avvikles eller om de, eventuelt noen av dem, skal gjøres permanente.

Rådgivende utvalg

Rammene for dagens forvaltningsordning ble lagt i 2009 i Prop 1 S (2009-2010) og budsjettproposisjonen for KLD. Rådgivende utvalg ble understreket som et viktig organ for å legge til rette for et godt samarbeid mellom forvaltningsmyndighet, offentlige organ, grunneiere, næringsliv, frivillige organisasjoner, bl.a. natur- og miljøorganisasjoner, samiske interesser der det er relevant osv. Begge evalueringene viser at en til nå ikke har lyktes i å realisere potensialet som rådgivende utvalg har som en arena for dialog og diskusjon.

En større bevissthet hos flere av styrene og forvalterne om den ressursen et rådgivende utvalg kan være er nødvendig, både for å tilføre verdifulle innspill til forvaltningen samt sikring av bedre lokal forankring, medvirkning og eierskap til verneområdene. En mer aktiv bruk av utvalgene til å diskutere prioriteringer og rammer for skjønnsutøvelse i forvaltningsplaner og besøksstrategier vil også gjøre deltakelse i utvalgene mer interessant. Dette vil utvikle utvalgene fra kun å være en enveis informasjonskanal, som mange informanter i evalueringen påpeker, til å bli en mer aktiv del av forvaltningen. Evalueringen av styrer med parts- og grunneierrepresentasjon viser at en mer aktiv deltakelse fra disse gruppene kan gi en merverdi til bakgrunnen for styrets vedtak. Denne erfaringen bør kunne utnyttes gjennom de rådgivende utvalgene selv om en ikke kan legge opp til ordninger hvor enkeltsaker skal innom utvalgene i særlig grad. For å sikre mulighetene for deltakelse i utvalgene, spesielt fra frivillige organisasjoner, bør det også vurderes om utvalgsrepresentantene bør honoreres slik at ikke økonomi blir et hinder for å delta.

Andre forhold

Forholdet til Statsforvalteren

Ved etablering av nåværende ordning ble det bestemt at Fylkesmennene skulle være arbeidsgiver for forvalterne, men at forvalters tid skulle disponeres av styrene/styreleder. Alternativer kunne ha vært at styrene selv sto som arbeidsgiver, noe som ville krevd en helt annen administrativ ressurs samtidig som det ville åpne for større ulikhet og usikkerhet i ansettelsesforholdene for den enkelte forvalter. En ansettelse i en av kommunene kunne også vært en mulighet, men ville trolig også medført behov for en større administrativ ressurs og mindre enhetlig ansettelsesforhold.

Ansettelse hos statsforvalteren har medført enhetlige ansettelsesforhold, selv om vi ser at de økonomiske rammebetingelsene for forvalterne varierer. Forvalterne nyter også godt av det faglige fellesskapet og ressursene som finnes hos statsforvalteren, noe som er viktig for forvalterne. Dette er en ordning som har fungert bra selv om en ser noe ulik faglig og administrativ oppfølging av forvalterne fra statsforvalternes side. Det har vært en del utskifting av samt permisjoner hos forvaltere. Statsforvalteren vil da kunne sikre vikarer samt følge opp nyansettelser på en god måte og dermed bidra til kontinuitet og erfaringsoverføring. Det er viktig at statsforvalteren er bevisst på dette ansvaret slik at styrene er sikret den forvalterkapasitet de er tildelt uten unødig opphold. Evalueringen påpeker at det er et ønske om at både Statsforvalteren og Miljødirektoratet følger opp forvalterne enda bedre. Miljødirektoratet vil følge opp dette med hyppigere fagsamlinger hvor faglige oppdateringer, erfaringsdeling mellom forvaltere, juridiske problemstillinger og praktiske erfaringer fra naturoppsynet (SNO) kan være aktuelle tema. Direktoratet vil også videreføre ordningen med egne kontaktpersoner, både naturfaglig og juridisk, til hvert styre.

Forvalterne sitter på små kontorsteder adskilt fra statsforvalternes hovedkontorer. Dette krever en del egne tekniske løsninger for å fungere godt. Det er viktig at statsforvalternes fellesadministrasjon (STAF) er bevisst på dette og sørger for at de tekniske løsningene fungerer godt også på slike steder. Når forvalterne er ansatt hos statsforvalterne, vil de i dag få en mailadresse som indikerer ansettelsesforholdet (nn@statsforvalteren.no). Statsforvalteren administrerer også arkivtjenester for styrene og postadressen til styrene og forvalterne blir dermed postadressen til aktuell statsforvalter. Dette skaper en viss misnøye hos styrene og samarbeidsparter og kan bidra til unødig forvirring og uklare signaler om styrenes og forvalternes myndighet og tilhørighet. Dette bør teknisk være enkelt å endre på, og det finnes

noen konkrete forslag til mulige løsninger. Dette burde være en oppgave som STAF burde kunne bidra til. Miljødirektoratet vil følge opp dette punktet.

Ved etablering av forvaltningsordningen ble det lagt opp til at det skulle bygges opp robuste forvaltningsknutepunkt lokalt hvor forvalterne skulle sitte i et kontorfellesskap med andre som jobbet med utmarksrelaterte oppgaver, f.eks. nasjonalparksentre, fjellstyrer og SNO. Eksempler på denne type forvaltningsknutepunkt er Lom, Røros, Hjerkin og Saltdal. Lokalpolitiske ønsker medførte imidlertid at flere forvaltere ble mer spredt enn det som var intensjonen og dermed sitter på kontorer uten det ønskede fagmiljøet rundt seg. Miljødirektoratet vil vurdere om lokaliseringssted kan være medvirkende årsak til en viss utilfredshet og turnover hos noen forvaltere og eventuelt ta dette opp med aktuelle styrer med tanke på hvordan eksisterende knutepunkt kan styrkes.

Kunnskapsgrunnlag for forvaltningen

Evalueringen av forvaltningsordningen påpeker behovet for økt kunnskap som grunnlag for en god kunnskapsbasert forvaltning. Dette gjelder generelt kunnskap om verneverdiene i området, men det understrekes også at det er viktig å få bedre kunnskap både om sumeffekter av bruk, tålegrenser samt en bedre samlet oversikt over de dispensasjonene som gis, både til byggevirksomhet og andre inngrep samt den økende motorferdselen, både på snødekt mark og barmark. Utarbeidelse og oppdatering av forvaltningsplaner og besøksstrategier vil også kreve denne type kunnskapsinnhenting. Det vil også være nødvendig framover å få bedre oversikter over etterlevelsen av disse planene. Oppsyn og overvåkning bør derfor styrkes og det bør utvikles et eget overvåkningsprogram for de store verneområdene.

Statens naturoppsyn

Behovet for SNO sin tilstedeværelse for å drive naturoppsyn og å gjennomføre tiltak berøres flere steder i evalueringsrapporten. Miljødirektoratet deler oppfatningen av at SNO sin rolle som nasjonalt ansvarlig oppsynsmyndighet for verneområder er svært viktig, og erfarer at behovet for tilstedeværelse både har økt og endret karakter i løpet av den tiden forvaltningsordningen har eksistert. Noen årsaker til dette er at:

- En stor andel av verneområdene opplever økt bruk og nye bruksformer som medfører økt press på verneverdiene. Dette medfører økt behov for oppfølging av ulovligheter og informasjon
- Stort behov for tiltak i form av tilrettelegging, skjøtsel, restaurering og overvåking for å ivareta verneformålet, utfordrer og underbygger behovet for SNO som kompetansemiljø for slike tiltak
- SNO har kunnskap om naturtilstand, bruksmønster over tid, samt skjøtselshistorikk, som forvaltningsmyndigheten drar nytte av. SNO erfarer at man på den måten blir en viktig kontinuitetsbærer i et system der medlemmer i styrene og til dels forvaltere jevnlig skiftes ut.

SNO sin kapasitet til å følge opp de store verneområdene søkes dekket opp av eget personell og gjennom tjenestekjøp fra blant andre Statskog Fjelltjenesten, fjelloppsyn, med flere. I de første årene etter etablering av SNO var samtlige av oppsynsstillingene i SNO knyttet til nasjonalparker og andre store verneområder. I forbindelse med gjennomføringen av nasjonalparkplanen (St.meld. nr. 62 (1991-1992)) ble det de første årene i tillegg etablert flere nye oppsynsstillinger

ved opprettelse av nye verneområder. Denne praksisen opphørte etter hvert og det har i den siste 10-årsperioden kun blitt opprettet en slik stilling, tilknyttet Lofotodden nasjonalpark.

SNO har i samme perioden fått mange nye oppsynstillinger og nye typer oppdrag knyttet til rowilt, kystoppsyn, villreinoppdrag mv., og hele korpset har med dette blitt mer multifunksjonelt, som igjen gir stordriftsfordeler og synergieffekter for aktiviteten. Kapasiteten i SNO har imidlertid ikke økt i tilstrekkelig grad til å kunne følge opp den store økningen i antall verneområder (store og små) og dermed det økte behovet for oppsyn og gjennomføring av bestilte forvaltningstiltak. Denne utviklingen nevnes i evalueringsrapporten, og en økning i antall oppsynstillinger vil være nødvendig for å kunne dekke dagens og fremtidens behov.

Miljødirektoratet mener SNO gjennom det nasjonale oppsynsansvaret, miljø- og lokalkunnskap og som kontinuitetsbærer, har en særlig viktig funksjon i store verneområder hvor de forvaltningsmessige utfordringene kan være svært mangfoldige og utfordrende, og hvor forvaltningsordningen medfører stadige utskiftninger av styremedlemmer og forvaltere. Disse aspektene er derfor viktig å se i sammenheng i den videre oppfølgingen av evalueringen av forvaltningsordningen.

Veiledere og veiledning

Miljødirektoratet har utarbeidet en rekke veiledere for arbeidet i nasjonalpark- og verneområdestyrene:

- Forvaltning av verneforskrifter
- Strategi for bruk av tiltaksmidler
- Besøksforvaltning
- Norges nasjonalparker - designmanual
- Sårbarhetsvurdering
- Forvaltningsplaner på nett

Miljødirektoratet vil oppdatere disse ved behov. Miljødirektoratet vil også bidra til at forvaltningsplaner inkludert besøksstrategier blir utarbeidet og revidert som et grunnlag for mer enhetlig forvaltning og en tilrettelegging for bruk som ikke går utover verneverdiene.

Miljødirektoratet vil også videreføre veiledning og informasjon gjennom ulike etablerte kanaler, både direkte dialog med styrer og forvaltere og gjennom felles ordninger som nasjonalparkkonferansene og forvaltersamlinger.

Mer ressurser til forvaltning og tiltak

Oppbygging av forvaltningsordningen har bidratt til 62 nye statlige forvalterstillinger lokalisert lokalt i kommuner rundt de store verneområdene. Statsforvalterne, som arbeidsgiver og ansvarlig for lønns- og driftsutgifter til forvalterne, er tilført ca. 1 mill. kr i økte rammeoverføringer pr stilling. Drift av de 48 nasjonalpark- og verneområdestyrene koster ca. 15 mill. kr pr år. Som tidligere nevnt har økt fokus på en mer aktiv forvaltning i form av besøksforvaltning m.m. krevd en økt innsats fra forvaltningsapparatet, et behov som imidlertid er uavhengig av forvaltningsordningen. Saksforberedelse til styrebehandling krever imidlertid en betydelig ekstrainsats i forhold til hva som hadde vært nødvendig dersom statsforvalteren skulle behandlet sakene selv etter gammel forvaltningsordning. Forvaltningsordningen har dermed krevd en betydelig økning i tildelte ressurser sammenlignet med en ren statlig forvaltning.

Tiltaksmidlene til skjøtsel, vedlikehold, kanalisering, tilrettelegging, informasjon og andre tiltak har økt betydelig etter at den nye forvaltningsordningen ble innført. Det er derfor tilført betydelige ressurser til forvaltning av nasjonalparkene og andre store verneområder. Økt behov for skjøtsel og kanalisering samt oppfølging av besøksstrategier tilsier at disse behovene fortsatt vil være økende i årene som kommer. Det samme gjelder midler til nødvendig kunnskapsinnhenting av ny og oppdatert kunnskap som grunnlag for en bedre målrettet og kunnskapsbasert forvaltning. Søknadsmengden fra styrene ligger i dag på det dobbelte av tilgjengelige ressurser på aktuell budsjettpost og antas å ville øke ytterligere etter hvert som besøksstrategiene for styrene blir vedtatt. Dette er behov som er uavhengige av forvaltningsordning.

I evalueringsrapporten er det likevel mange henvisninger til at ressursene er ulikt fordelt. Miljødirektoratet vil også påpeke dette. Noen forvaltere/styrer har en så stor arbeidsbyrde, både grunnet stor saksmengde og/eller høyt besøkstrykk, at det går ut over langsiktig og målrettet planlegging gjennom utarbeidelse og oppdatering av forvaltningsplaner og besøksstrategier. Selv om det kan synes som at kapasiteten er god flere steder, finnes det flere styrer/forvaltere hvor det klart er behov for økt kapasitet.

Utfra egne vurderinger samt den samlede arbeidsbelastning som framgår fra evalueringsrapportene synes det som at det iallfall kunne vært behov for 5-10 forvaltere til, bl.a. til sekretariatene for Dovrefjell-Sunndalsfjella, Blåfjella-Skjækerfjella/Lierne, Midtre Nordland, Rondane-Dovre, Raet, Færder og Ytre Hvaler.

Det er et uttrykt politisk ønske å stimulere til mer lokal verdiskaping, næringsutvikling, levedyktige bedrifter og helårlige arbeidsplasser med grunnlag i verneområdene og merkevaren Norges nasjonalparker. Verdiskapingsprogrammet "Naturarven som verdiskaper" viste at det ligger gode muligheter for økt verdiskaping i tilknytning til verneområder. Evalueringsrapporten viser at nasjonalpark- og verneområdestyrene også er opptatt av dette. Budsjettposten som gir muligheter for stimulerings- og innovasjonsmidler til denne type virksomhet har imidlertid blitt kraftig redusert siden 2019.

Dersom det er ønskelig kan direktoratet gi en presentasjon og utdypende gjennomgang av rapportene og av våre anbefalinger.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Fossum
seksjonsleder

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Naturvårdsenheten
Greger Hörnberg

Datum
2021-04-19

Diarienummer
511-1008-2021

Enligt sändlista

Beslut om bildande av fågelskyddsområdet Skåarnja, Strömsunds kommun

Länsstyrelsen har 2021-04-19 fattat beslut om bildande av fågelskyddsområdet Skåarnja, Strömsunds kommun. Beslutet inklusive bilagor sänds till er för kännedom. Instruktioner om hur beslutet överklagas finns i bilaga 3.

Beslutet kungörs torsdagen 22 april 2021 i Östersundsposten och Länstidningen.

Med vänlig hälsning

Greger Hörnberg, 010-225 34 54

Naturvårdshandläggare, Länsstyrelsen Jämtlands län

Bilagor

Beslut om bildande av fågelskyddsområde, inklusive bilagor

Sändlista

Statens Fastighetsverk SFV, Box 2263, 103 16 Stockholm, sfv@sfv.se
Voernese Sameby, nejlakroik@gmail.com Nils Aron Kristoffersson Kroik,
Storjola, 917 04, Borgafjäll
Arctic Air, info@norrhelikopter.se Klimpfjäll, Volgsjövägen 31, 912 32 Vilhelmina
AviFauna naturresor, admin@avifauna.se Vikingagatan 100 B, 217 75 Malmö
Bergsstaten, mineinspect@bergsstaten.se Varvsgatan 41, 972 32 Luleå
Bluelake Mineral AB, info@bluelakemineral.com Brahegatan 29, 114 37
Stockholm
Börgefjell nasjonalparkstyre, tore.todas@statsforvalteren.no Tore Tødås,
Postboks 2600, 7734 Steinkjer, Norge
Johan Sernheim, Norderåsen 645, 836 93 Hæggenås
Jämtlands ornitologiska förening, info@jorf.se c/o Elisabeth Marklund,
Orrviksvägen 7, 832 94 Orrviken

Lännsstyrelsen
Jämtlands län

Datum
2021-04-19

Diarienummer
511-1008-2021

Jämtland-Härjedalens skidförbund, skidor@jhidrott.rf.se Box 384, 831 39 Östersund
Lännsstyrelsen i Västerbottens län, vasterbotten@lansstyrelsen.se 901 86 Umeå
Monica Hansson, Emriks Gata 14, 582 25 Linköping
Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se 106 48 Stockholm
Naturskyddsföreningen Jämtland-Härjedalen, Kansli Mitt c/o Studieförbundet, Storgatan 136, 881 40 Sollefteå, mitt@naturskyddsforeningen.se
Nils Olofssons Dödsbo c/o Jan Olofsson, Ålandsvägen 17, 870 10 Ålandsbro
Sametinget, kansli@sametinget.se Box 90, 981 22 Kiruna
Sigrid Ann-Mari Kristoffersson, Margits väg 8, 917 04 Borgafjäll
Skogsstyrelsen, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se 551 83 Jönköping
Strömsunds kommun, kommun@stromsund.se Box 500, 833 24 Strömsund
Sportfiskarna, info@sportfiskarna.se Svartviksslingan 28, 167 39 Bromma
Strömsunds Turism, turistinformation@stromsund.se Box 500, 833 24, Strömsund
Sveriges Geologiska Undersökning, sgu@sgu.se Box 670, 751 28 Uppsala
Thomas Holmberg, thho46@gmail.com Fällvikshamn143, 870 30 Nordingrå
Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se Ärendemottagning, Box 810, 781 28 Borlänge
Transportstyrelsen, Transportstyrelsen, Registrator, 601 73 Norrköping
Vilhelmina södra sameby, info@stihken.se Mathias Blind, Box 2077, 912 98 Klimpfjäll

Så här hanterar Lännsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Naturvårdsenheten

Beslut

Datum
2021-04-19

Dnr
511-1008-2021

Bildande av fågelskyddsområdet Skåarnja inom delar av fastigheter Blåsjöfjäll 1:1 och Orrnäsfjäll 1:1, Strömsunds kommun

Uppgifter om fågelskyddsområdet

Namn:	Skåarnja
Kommun:	Strömsund
Län:	Jämtland
Lägesbeskrivning:	I norra delen av länet, längs Vildmarksvägen cirka 15 kilometer norr om Ankarvattnet.
Fastigheter:	Delar av Blåsjöfjäll 1:1, Orrnäsfjäll 1:1,
Markägare:	Statens Fastighetsverk
Areal:	4 012 hektar
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Jämtlands län

Beslut

Med stöd av 7 kap. 12 § miljöbalken (1998:808), samt 10 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. beslutar Länsstyrelsen att följande föreskrifter skall gälla till skydd för fåglar och fåglars häckning i det område som markerats i karta, bilaga 1. Beslutet gäller till och med 10 juli 2023 och ersätter det tidigare beslutet (Dnr 511-1910-2018) i och med att det vinner laga kraft.

Syftet är att värna fågellivet och att skydda hotade fjällfåglars häckningsområde, deras ägg och bon under häckningsperioden.

Fågelskyddsområdet omfattar båda sidor om Vildmarksvägen och framgår av bilagd karta. Avgränsningen sträcker sig från bron över Gaavesjohke i höjd med Raavre i söder, västerut längs västra sidan av Gaavesjohke, från Vildmarksvägen längs led nordvästerut, sedan på ett avstånd av cirka 300 meter öster om Jetnemsälven mot norska gränsen och därefter längs riksgränsen, samt norrut längs länsgränsen mot Västerbotten. Österut går avgränsningen längs Vildmarksvägen och längs skoterled, därefter på ett

BeslutDatum
2021-04-19

511-1008-2021

avstånd som varierar mellan en och tre kilometer öster om Vildmarksvägen mellan topparna 1144, 1032 och höjdryggen 1050 meter över havet, samt söderut längs leden från Skåarnja mot Vildmarksvägen och längs skoterled.

Fågelskyddsområdets namn skall vara **Skåarnja fågelskyddsområde**.

Föreskrifter

Inom området råder förbud att under perioden 10 juni till och med 10 juli:

1. färdas eller uppehålla sig med undantag för:

- a) vägbanan (Vildmarksvägen), samt iordningsställda parkerings-, och informationsplatser invid väg,
- b) markerad led från Vildmarksvägen längs Jetnemsälven till norska gränsen, markerad i karta, bilaga 1,
- c) markerad led från Vildmarksvägen till Skåarnja, markerad i karta bilaga 1,
- d) markerad led från Vildmarksvägen till sjön övre Raavrejaevrie markerad i karta, bilaga 1. Innehavare av giltigt fiskekort får nyttja leden i samband med fiske under upplåtelsestid som sammanfaller med beträdnadsförbudet. Vidare gäller att innehavare av fiskekort får beträda isen samt vid isfritt vatten beträda stranden men inte avvika mer än 100 meter från vattenlinjen.

Föreskrifterna ska inte utgöra något hinder för att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437), framföra motordrivet fordon vid renskötsel enligt undantag i terrängkörningsförordningen (1978:594) eller vid skydds jakt på rovdjur enligt jaktförordningen (1987:905).

Föreskrifterna gäller inte statlig tjänsteman i tjänsteutövning och inte heller personal som på Länsstyrelsens uppdrag övervakar eller inventerar i området.

Föreskrifterna ska inte utgöra något hinder för vägghållare att beträda hela vägområdet i samband med drift och underhåll av vägen.

Utan hinder från föreskrifterna kan Länsstyrelsen ge tillstånd för fågelinventeringar eller annan liknande undersökning.

Utan hinder från föreskrifterna kan Länsstyrelsen ge företag och organisationer tillstånd för färdledarledda friluftaktiviteter.

Länsstyrelsen Jämtland ska vara naturvårdsförvaltare av fågelskyddsområdet avseende information, skyltning och uppföljning av djurlivet.

BeslutDatum
2021-04-19

511-1008-2021

Beskrivning av ärendet

2012 fattade Länsstyrelsen i Jämtlands län beslut om interimistiskt förbud inom ett område som ungefär motsvarar utbredningen av naturreservatet Skåarnja idag. Detta beslut togs efter underrättelse från Rikskriminalpolisen om att många fågelarters bon systematiskt plundrats på ägg i området under lång tid. Länsstyrelsen fattade därför beslut om ett beträdnadsförbud och tillsynen av området förstärktes under denna period. Beslutet gällde i tre år med start 2012 och förlängdes sedan två gånger med ett år i taget. Parallellt påbörjade Länsstyrelsen arbetet med att bilda ett naturreservat i området där föreskrifterna skulle innefatta beträdnadsförbud under fåglarnas häckningstid. Beträdnadsförbudet togs senare bort ur reservatsförslaget då Länsstyrelsen gjorde bedömningen att ett separat beslut om fågelskyddsområde med beträdnadsförbud ger bättre möjligheter att följa upp och eventuellt anpassa områdets utformning. Beslut om naturreservatet Skåarnja togs 2017, men något fågelskyddsområde hann inte bildas det året.

Istället kom beslut om fågelskyddsområde att gälla under 2018 – 2020. Under den perioden har tre fågelinventeringar gjorts i området, räkning av fordon längs Vildmarksvägen har genomförts och Länsstyrelsen har hållit en utökad tillsyn i området, där ingripanden har dokumenterats. Resultat från Birdlife Sveriges fågelinventeringar under 2018 och 2019, samt Länsstyrelsens fågelinventering under 2020, har identifierat tre områden som särskilt skyddsvärda och hela området definieras som en viktig "hot spot" för fjällfåglar i södra fjällområdet. Fordonsräkning genomförd av Strömsunds kommun visar att antalet fordon som passerat längs Vildmarksvägen har ökat under de senaste åren från totalt cirka 24 700 fordon 2018 till 38 780 under 2020. Under tiden för beträdnadsförbudet 2020 passerade omkring 16 800 fordon. Under samma period visar tillsynsdokumentation att naturbevakare genomförde 427 ingripanden mot personer som trotsade beträdnadsförbudet.

En utvärdering av resultaten har medfört att gränserna för fågelskyddsområdet justerats. Det föreslagna beslutet om fågelskyddsområde ska till att börja med gälla en treårsperiod och följas upp med inventeringar samt utvärderas innan ett nytt beslut fattas.

Markägare, innehavare av särskild rätt inom området, berörda kommuner, ett flertal berörda myndigheter, intresseorganisationer samt företag verksamma i området gavs möjlighet att yttra sig över förslaget till beslut om fågelskyddsområde. Flera yttranden inkom och Länsstyrelsen har beaktat alla yttranden i sin bedömning.

Beslut

Datum
2021-04-19

511-1008-2021

Motivering till beslutet

Länsstyrelsens bedömning är att fågellivet i området har ett högt skyddsvärde och att ett beslut om ett fågelskyddsområde behövs för att värna olika fågelarter och skydda deras häckning inom ett lättillgängligt fjällområde. Länsstyrelsen bedömer att ett beträdnadsförbud från 10 juni till 10 juli är nödvändigt för att en allmänhet inte ska störa häckande fåglar, för att området inte ska vara tillgängligt för ägg- och boplundrare, samt för att möjliggöra effektiv tillsyn av fågelskyddsområdet.

Fågelskyddsområdets föreskrifter tillåter inte att området utanför vägbanan beträds, med undantag för väghållaren i samband med underhåll av vägen. Området närmast vägbanan blir tidigt snöfritt och där har många fåglar sin häckning. Förutom att färdas på Vildmarksvägen är det tillåtet att stanna till på parkerings- och informationsplatser invid vägen. Undantaget från beträdnadsförbudet är också en vandringsled från Vildmarksvägen till Børgefjells Nationalpark på den norska sidan och en vandringsled från Vildmarksvägen till Skårnja. Innehavare av giltigt fiskekort har även möjlighet att via en upplåten led ta sig från Vildmarksvägen till fiskevattnet övre Raavrejaevrie med närliggande små tjärnar som också ingår i fiskekortet. Företag och organisationer kan dessutom söka Länsstyrelsens tillstånd för att utföra färdledarledda friluftaktiviteter inom området, under förutsättning att hänsyn till fågellivet tas.

Markägaren Statens Fastighetsverk har i sitt yttrande inget att erinra emot förslaget till beslut men föreslår att utvärderingen efter tre år bör vara en jämförelse mellan fågeltäthet/häckningsutfall inom respektive utanför förbudsområdet, samt att ett tälningsförbud i anslutning till sjöarna under häckningsperioden bör övervägas som ett alternativ till beträdnadsförbudet. Länsstyrelsen kommer att beakta synpunkterna i sitt fortsatta arbete i området.

Strömsunds kommun har förståelse för avsikten att skydda en känslig fauna under en känslig tid men uttrycker en förvåning över att länsstyrelserna inte lyckats göra en enhetlig bedömning av skyddsvärdet i området på de olika sidorna av länsgränsen. Länsstyrelsen i Västerbotten är medveten om att det finns värdefulla fågelområden i Jämtland och anser att Länsstyrelsen i Jämtlands län har den bästa kunskapen för fastställande av gränserna för fågelskyddsområdet Skårnja. Samtidigt efterfrågar de en större likriktning mellan länen beträffande Stekenjokkplatån. De anser att en gränsdragning längs Vildmarksvägen, där området öster om vägen undantas från beträdnadsförbudet, skulle vara fördelaktigare och medföra en jämnare fördelning av besökstryck, slitage och störningar. De ställer sig också tveksamma till att ett beträdnadsförbud är ett verkningsfullare skydd mot boplundring än en vaksam allmänhet som har tillträde till området. Länsstyrelsen i Jämtlands län har förståelse för synpunkterna men menar att

Beslut

Datum
2021-04-19

511-1008-2021

det föreslagna fågelskyddsområdets areal har reducerats med över 60% jämfört med tidigare och vill därför utvärdera resultaten av riktade fågelinventeringar i det aktuella skyddsområdet innan gränserna justeras ytterligare. I det utvärderingsarbetet bör en dialog mellan länsstyrelserna eftersträvas.

Naturvårdsverket tillstyrker förslaget om nytt fågelskyddsområde men erinrar om att ett tillträdesförbud av denna storlek utgör en avsevärd inskränkning på allemansrätten vilket gör det viktigt att löpande följa upp att syftet med restriktionerna uppnås. Alternativa övervakningsmetoder bör också övervägas. Länsstyrelsen kommer att ta hänsyn till Naturvårdsverkets synpunkter i det fortsatta arbetet i området.

Jämtlands ornitologiska förening är i grunden positiva till fågelskyddsområdet och tidsperioden för beträdnadsförbudet men efterlyser en lösning där både skyddsåtgärder och tillgängliggörande vägs samman så att besökare har fler områden att röra sig i. Exempelvis i en zon på 50 till 100 meter runt parkeringsfickorna längs Vildmarksvägen eller längs väl avgränsade leder i skyddsområdet. Länsstyrelsen förstår synpunkterna på ökad tillgänglighet men vill utvärdera inventeringar under den kommande fågelskyddsperioden innan några justeringar av gränserna görs. Stora arealer har tillgängliggjorts för allmänheten och med föreliggande beslut är det möjligt att gå längs leder mot Børgefjell och Skåarnja, samt i en korridor upp mot Domprosten vid länsgränsen. Att tillgängliggöra en bred zon runt parkeringsfickor längs Vildmarksvägen är inte lämpligt eftersom många fåglar anlägger sina bon på marken i zonen närmast vägen där marken tinar fram först.

Intresseprövning

Föreskrifterna är framtagna för att tillgodose syftet med skyddet och är anpassade till fågelskyddsområdets värden och den hotbild som föreligger. Föreskrifterna är avsedda att begränsa störning på fågellivet under häckningsperiod, samt möjliggöra effektiv tillsyn. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Förenlighet med riksintresseområden och översiktsplan

Länsstyrelsen bedömer enligt 5 § förordningen (1998:896) om hushållning med mark och vattenområden m.m. att beslutet om ändrade föreskrifter och utbredning av området är förenligt med hushållningsbestämmelserna i

Beslut

Datum
2021-04-19

511-1008-2021

miljöbalkens 3 och 4 kapitel samt att det är förenligt med för området gällande kommunal översiktsplan.

Konsekvensutredning

Länsstyrelsen bedömer att skäl saknas för att genomföra en särskild konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. De föreslagna föreskrifterna utgörs av bestämmelser som under en kort period begränsar rätten att färdas och vistas i ett begränsat område. Föreskrifterna förändrar till viss del förutsättningarna för företag som i sin verksamhet allemansrättsligt nyttjar området, genom att tillstånd från Länsstyrelsen krävs. Konsekvenserna för allmänheten eller i övrigt bedöms sammantaget vara så begränsade att det saknas skäl för att en särskild konsekvensutredning.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Marita Ljung med naturvårdshandläggare Greger Hörnberg som föredragande. I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Susanna Löfgren, samt chef för naturskydd och förvaltning Per D Sander.

Marita Ljung
(beslutande)

Greger Hörnberg
(föredragande)

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför underskrifter.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Information

Enligt 9 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. får Länsstyrelsen meddela dispens från föreskrifter den har meddelat för ett djurskyddsområde om det finns särskilda skäl. En sådan dispens får ges endast om det är förenligt med föreskriftens syfte.

Länsstyrelsen ska enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att fågelskyddsområdets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar.

Utöver fågelskyddsområdets föreskrifter gäller fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845).

Beslut

Datum
2021-04-19

511-1008-2021

Bilagor

1. Beslutslista
2. Översiktslista
3. Överklagandehänvisning

Sändlista

Beslut med bilagor

Statens Fastighetsverk SFV, Box 2263, 103 16 Stockholm, sfv@sfv.se
Voernese Sameby, nejlakroik@gmail.com Nils Aron Kristoffersson Kroik,
Storjola, 917 04, Borgafjäll
Arctic Air, info@norrhelikopter.se Klimpfjäll, Volgsjövägen 31, 912 32 Vilhelmina
AviFauna naturresor, admin@avifauna.se Vikingagatan 100 B, 217 75 Malmö
Bergsstaten, mineinspect@bergsstaten.se Varvsgatan 41, 972 32 Luleå
Bluelake Mineral AB, info@bluelakemineral.com Brahegatan 29, 114 37
Stockholm
Børgefjell nasjonalparkstyre, tore.todas@statsforvalteren.no Tore Tødås,
Postboks 2600, 7734 Steinkjer, Norge
Johan Sernheim, Norderåsen 645, 836 93 Häggenås
Jämtlands ornitologiska förening, info@jorf.se c/o Elisabeth Marklund,
Orrviksvägen 7, 832 94 Orrviken
Jämtland-Härjedalens skidförbund, skidor@jhidrott.rf.se Box 384, 831 39
Östersund
Länsstyrelsen i Västerbottens län, vasterbotten@lansstyrelsen.se 901 86 Umeå
Monica Hansson, Emriks Gata 14, 582 25 Linköping
Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se 106 48 Stockholm
Naturskyddsföreningen Jämtland-Härjedalen, Kansli Mitt c/o Studieförbundet,
Storgatan 136, 881 40 Sollefteå, mitt@naturskyddsforeningen.se
Nils Olofssons Dödsbo c/o Jan Olofsson, Älandsvägen 17, 870 10 Älandsbro
Sametinget, kansli@sametinget.se Box 90, 981 22 Kiruna
Sigrid Ann-Mari Kristoffersson, Margits väg 8, 917 04 Borgafjäll
Skogsstyrelsen, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se 551 83 Jönköping
Strömsunds kommun, kommun@stromsund.se Box 500, 833 24 Strömsund
Sportfiskarna, info@sportfiskarna.se Svartviksslingan 28, 167 39 Bromma
Strömsunds Turism, turistinformation@stromsund.se Box 500, 833 24,
Strömsund
Sveriges Geologiska Undersökning, squ@squ.se Box 670, 751 28 Uppsala
Thomas Holmberg, thho46@gmail.com Fällvikshamn143, 870 30 Nordingrå

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Beslut

Datum

2021-04-19

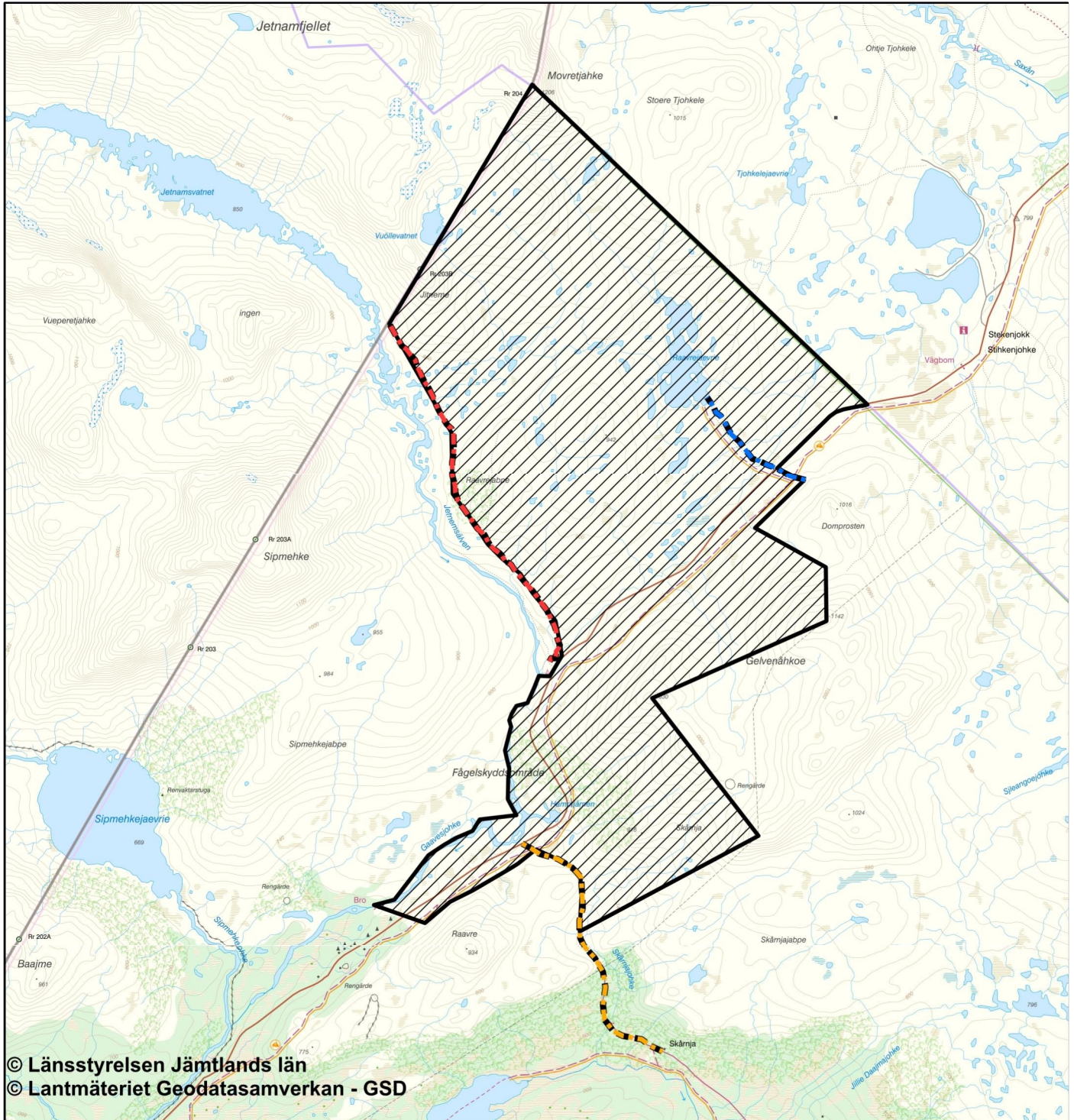
511-1008-2021

Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se Ärendemottagning, Box 810, 781 28
Borlänge
Transportstyrelsen, Transportstyrelsen, Registrator, 601 73 Norrköping
Vilhelmina södra sameby, info@stihken.se Mathias Blind, Box 2077, 912 98
Klimpfjäll

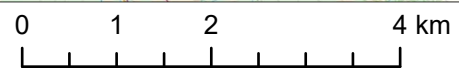
Fågelskyddsområde Skåarnja Beslutskarta

© Länsstyrelsen Jämtlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan - GSD

Teckenförklaring

- Föreskriftsområde, beträdnadsförbud 10 juni - 10 juli
- Led längs Jetnemsälven, omfattas av föreskrift b)
- Led mot Skåarnja, omfattas av föreskrift c)
- Led till Raavrenjaevrie, omfattas av föreskrift d)

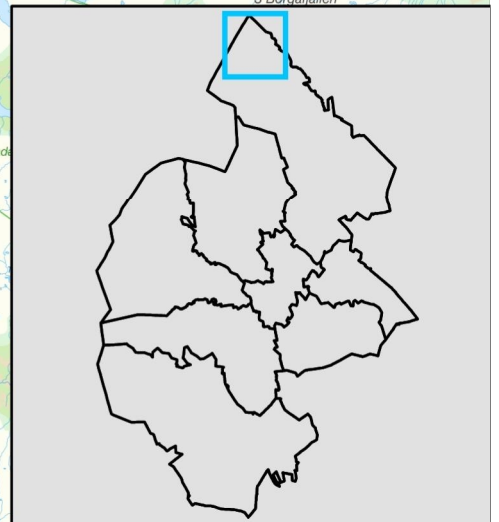
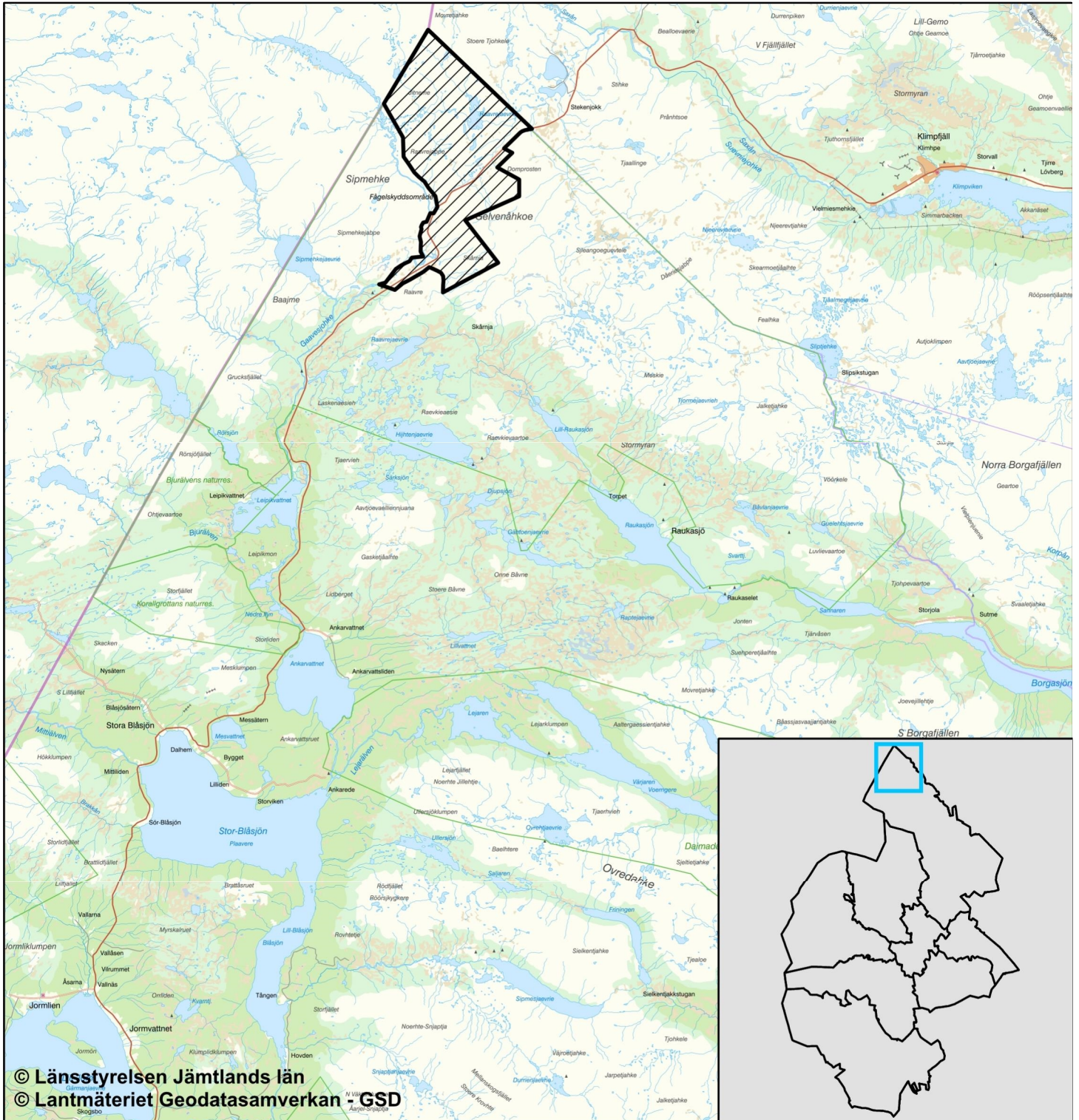
Skala: 1:80 000

Fågelskyddsområde Skåarnja Översiktskarta

 Fågelskyddsområde Skåarnja

Skala: 1:250 000

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Jämtlands län antingen via e-post; jamtland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Jämtlands län, 831 86 Östersund.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, jamtland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 30 00. Ange diarienummer 511-1008-2021.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/4516-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 02.06.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	21/2021	24.06.2021

Orienteringer Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe - Børgefjell nasjonalparkstyre møte 2 – 2021

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre tar saken til orientering.

Saksopplysninger

Nasjonalparkforvalter orienterer om aktuelle tema/saker det arbeides med:

- Status diverse prosjekter – tiltaksplan besøksstrategi.
- Møte med reindriftsforvaltningen og Miljødirektoratet.
- Nasjonalparkkommune – hva skjer?
- Forskningsvirksomhet i Børgefjell. TOV, økosystem Børgefjell mm
- Status – tilgang fra svensk side (Stekenjokk)

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2020/7787-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 06.04.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	22/2021	24.06.2021

Klage fra Tjåehkere Sijte på nasjonalparkstyrets vedtak i sak 12/2021 om plassering av utleiebåt ved Blyvatnet

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarkheståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre opphever vedtak i sak 12/2021 som følge av tilbakemelding fra tiltakshaver Røyrvik fjellstyre om at prosjektet ikke vil bli gjennomført. Grunnlaget for å behandle klagen fra Tjåehkere Sijte er derfor ikke til stede, klagen tas ikke opp til behandling.

Begrunnelse:

Røyrvik fjellstyre gir tilbakemelding om at det ikke er aktuelt å gjennomføre tiltaket pr. dags dato. Ved oppheving av gitt dispensasjon er det ikke lengre grunnlag for klagen.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret ga i møte den 05.03.2021 en tidsbegrenset dispensasjon for båtopplegg på nordøstre side av Blyvatnet. Dispensasjonen var begrenset til perioden juni til oktober i årene 2021, 2022, 2023, 2024 og 2025. Det var satt vilkår om at fjellstyret skulle levere årlig statistikk på antall utleiedøgn. Tidsbegrenset dispensasjon ble gitt for at en kan evaluere bruken og evt. om denne har negativ påvirkning på verneverdiene i området.

I brev av 31.03.2021 klager plankonsulenten i Nord-Trøndelag reinbeiteområde, på vegne av Tjåehkere sitje på nasjonalparkstyrets vedtak. Klagen forelå før klagefristens utløp og anses som rettidig mottatt.

Ihht. forvaltningslovens § 33 skal evt. motpart i saken varsles om klagen hvor det settes frist for å gi uttalelse. Røyrvik fjellstyre ble først varslet muntlig da denne forelå, senere er fjellstyret varslet i brev av 19.05.21.

Røyrvik fjellstyre har i epost av 08.06.2021 gitt tilbakemelding om at det ikke er aktuelt å gjennomføre tiltaket pr. dags dato. Det vil si at fjellstyre ikke kommer til å benytte gitt dispensasjon i sak 12/2021. På grunn av dette kan nasjonalparkstyre trekke tilbake dispensasjonen, noe som videre betyr at grunnlaget for klagen ikke er til stede. Videre behandling av klage stanses.

Vedlegg:

- 1 Epost av 09.06.21 fra Røyrvik fjellstyre om at tiltaket ikke er aktuelt for gjennomføring.
- 2 Brev av 31.03.2021 - klage fra Tjåehkere Sijte på vedtak i sak 12/2021
- 3 Brev av 10.03.2021 - melding om vedtak - godkjenning plassering av utleiebåt ved Blyvatnet
- 4 Samlet saksframstilling - plassering av utleiebåt ved Blyvatnet.
- 5 Svar til Røyrvik fjellstyre fra Tjåehkere Sijte om båtplassering ved Gaskejaevrie / Blyvatnet datert 27.02.2021
- 6 Brev av 29.06.2020 fra Røyrvik fjellstyre - henvendelse på plassering av utleiebåt ved Blyvatnet - Røyrvik fjellstyre

Fra: Røyrvik fjellstyre - Børje Cato Moen[royrvik@fjellstyrene.no]
Sendt: 08.06.2021 13:37:36
Til: Tødås, Tore
Tittel: SV: Klage på vedtak i sak 12/2021 - plassering av utleiebåt ved Blyvatnet

---

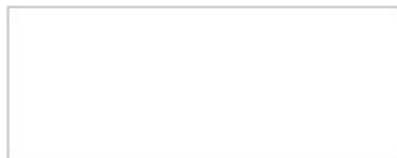
Omsøkte prosjekt er ikke aktuelt å gjennomføre pr. dags dato.

Mvh

Børje Cato Moen
Fjelloppsyn
Tlf 915 29 350

www.royrvik-fjellstyre.no

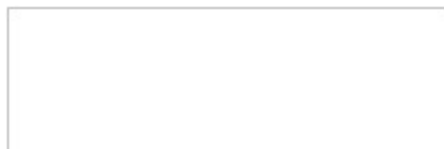

Fra: Tødås, Tore <fmltto@statsforvalteren.no>
Sendt: onsdag 19. mai 2021 14:15
Til: Røyrvik fjellstyre - Børje Cato Moen <royrvik@fjellstyrene.no>
Emne: Klage på vedtak i sak 12/2021 - plassering av utleiebåt ved Blyvatnet

Vedlagt følger brev fra Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre.

Brevet sendes elektronisk uten underskrift, og skal betraktes som et originalt dokument. Papirdokument vil ikke bli ettersendt.

Med vennlig hilsen
Tore Tødås
nasjonalparkforvalter
Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.

Telefon: 74 16 80 82
Hjemmesider: <https://borgefjellnasjonalpark.no/>

Svein Bjørk
Plankonsulent | Nord-Trøndelag reinbeiteområde
Sørsivegen 6, 7760 Snåsa
E-post: svein.bjork@snasa.kommune
Mobil: 416 08 487

31.3.2021

Børgefjell nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Børgefjell nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre - Klage fra Tjåhkere sijte på vedtak i sak 12/2021

Nasjonalparkstyret ga i sak 12/2021 Røyrvik fjellstyre dispensasjon fra verneforskriften § 3-1 pkt. 1-1 for etablering av båtopplegg på nordøstre side av Blyvatnet. Melding om vedtak er datert 10.3.21.

Røyrvik fjellstyre søkte 29.6.20 om å flytte utleiebåt i Blyvatnet fra naust på vestsiden til båtopplegg på nord-østre side av vannet. Begrunnelsen i nasjonalparkstyrets vedtak er selvmotsigende og uklar. Intensjonen med flyttingen av båtopplegget er økt bruk av båten, men i nasjonalparkstyrets begrunnelse vises det til at det ikke blir en økt samlet belastning i området.

Tjåhkere sijte kan ikke se at det er grunnlag for å innvilge dispensasjon fra verneforskriften til et formål som innebærer å tilrettelegge for økt menneskelig aktivitet inn i et viktig beiteområde for reindrifta. All erfaring tilsier at tilrettelagt infrastruktur øker ferdselen på sikt. Økt ferdsel har direkte negativ påvirkning på reinsens beitebruk. Eksisterende naust må fortsatt benyttes som båtopplegg.

Tjåhkere sijte viser til verneforskriftens § 2, andre ledd, om ivaretagelse av det samiske naturgrunnlaget. Videre forskriftens § 3 og tilhørende retningslinjer som er tydelig på at nye båtoppsett ikke tillates. Vi kan heller ikke se at saken er tilstrekkelig vurdert ifht. naturmangfoldlovens §§ 8-10, spesielt mtp. distriktets uttalelse til fjellstyret og nasjonalparkstyret om reindriftas vurdering av tiltaket.

Tjåhkere sijte kan med bakgrunn i overnevnte vurdering ikke gi sin tilslutning til at verken båt eller båthus legges opp på nord-øst siden ved Blyvatnet. **Tjåhkere sijte mener vedtaket er i strid med verneforskriften for Byrkije nasjonalpark og påklager derfor vedtaket i sak 12/2021.**

For Tjåhkere sijte,

Svein Bjørk

Plankonsulent

Nord-Trøndelag reinbeiteområde

Kopi: Tjåhkere sijte v/Anta Joma

**Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyret**

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 74 16 80 86
tore.todas@statsforvalteren.no
<http://nasjonalparkstyret.no/Borgefjell>

Røyrvik fjellstyret
7898 LIMINGEN

Saksbehandler Tore Tødås

Vår ref. 2020/7787-5 432.3

Deres ref.

Dato 10.03.2021

Melding om vedtak - godkjenning plassering av utleiebåt ved Blyvatnet - henvendelse fra Røyrvik fjellstyret

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyret har i møte 05.03.2021 behandlet sak 12/2021 med følgende resultat:

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 fatter Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyret følgende vedtak:

Røyrvik fjellstyret gis dispensasjon fra verneforskriftens § 3 pkt. 1.1 for etablering av båtoplegg på nordøstre side av Blyvatnet med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden juni til oktober.
- Dispensasjonen gjelder for årene 2021, 2022, 2023, 2024 og 2025
- Dispensasjonen gjelder for en båt.
- Båten skal være malt i jordfarge.
- Valg av lokasjon for båtoplegg gjøres i samråd med nasjonalparkforvalter.
- Fjellstyret skal levere årlig statistikk på antall utleiedøgn.

Begrunnelse:

Nasjonalparkstyret mener dispensasjonen ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig. Tiltaket medføre ikke økt samlet belastning, dette på grunn av at båten allerede lagres og benyttes i området. Ved å flytte båten til området med mest ferdsel i brukssesongen vil belastningen på vestre av Blyvatnet reduseres. En tidsbegrenset dispensasjon gir muligheter for evaluering av ordningen før evt. det søkes ny dispensasjon.

Vedtatt med 6 mot 2 stemmer

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyret, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

**Byrkjje nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyre**

Med hilsen

Stian Brekkvassmo
Styreleder
Byrkjje nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:

- Samlet saksframstilling.

Elektronisk kopi til:

Statskog fjelltjenesten		8690	HATTFJELLDAL
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Namsskogan fjellstyre		7890	NAMSSKOGAN
SNO lokalt		8680	TROFORS
Tjåehkere sijte	v/ Anders Joma, Stallvikveien 2173	7893	SKOROVATN

Samlet saksframstilling

Arkivsaksnr: 2020/7787-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 04.11.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	20/2020	25.11.2020
Børgefjell nasjonalparkstyre	12/2021	05.03.2021

Saksprotokoll i Børgefjell nasjonalparkstyre - 05.03.2021

Bodil Haukø stilte spørsmål om sin habilitet til å behandle saken, dette ut fra hun er samboer med medlem i Røyrvik fjellstyre.

Algot Jåma stilte spørsmål om han var habil til å behandle saken som medlem i Røyrvik fjellstyre.

Bodil Haukø og Algot Jåma fratrådte møtet under habilitetsbehandlingen. Vararepresentanter var ikke innkalt til møtet, styret var vedtaksføre for avgjørelse av habilitetsspørsmålet.

Randi Dille fremmet følgende forslag:

Algot Jåma og Bodil Haukø erklæres habil til å behandle saken.

Behandling av habilitetsspørsmålet

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre erklærer Algot Jåma og Bodil Haukø habil til å behandle saken

Enstemmig vedtatt

Algot Jåma og Bodil Haukø tiltrådte møtet

Behandling

Kopi av svar fra Tjæhkere Sijte på forespørsel fra Røyrvik fjellstyre var sendt styretes medlemmer på forhånd og ble referert.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 fatter Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre følgende vedtak:

Røyrvik fjellstyre gis dispensasjon fra verneforskriftens § 3 pkt. 1.1 for etablering av båtopplegg på nordøstre side av Blyvatnet med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden juni til oktober.
- Dispensasjonen gjelder for årene 2021, 2022, 2023, 2024 og 2025

- Dispensasjonen gjelder for en båt.
- Båten skal være malt i jordfarge.
- Valg av lokasjon for båtoplegg gjøres i samråd med nasjonalparkforvalter.
- Fjellstyret skal levere årlig statistikk på antall utleiedøgn.

Begrunnelse:

Nasjonalparkstyret mener dispensasjonen ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig. Tiltaket medføre ikke økt samlet belastning, dette på grunn av at båten allerede lagres og benyttes i området. Ved å flytte båten til området med mest ferdsel i brukssesongen vil belastningen på vestre av Blyvatnet reduseres. En tidsbegrenset dispensasjon gir muligheter for evaluering av ordningen før evt. det søkes ny dispensasjon.

Vedtatt med 6 mot 2 stemmer

Saksprotokoll i Børgefjell nasjonalparkstyre - 25.11.2020**Behandling:**

Det ble stilt spørsmål om Algot Jåma var habil til å behandle saken da han er valgt medlem i Røyrvik fjellstyre.

Bodil Haukø stilte tilsvarende spørsmål ved sin habilitet etter som hun er samboer med valgt medlem i Røyrvik fjellstyre.

Algot Jåma og Bodil Haukø fratradte møtet under behandling av habilitetssaken.

Etter kort diskusjon ble det fremmet forslag om å utsette saken til neste møte, og at det innhentes juridisk uttalelse om medlemmer i et fjellstyre omfattes av bestemmelsene i forvaltningslovens § 6e.

Vedtatt

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre utsetter saken til neste møte.

Enstemmig vedtatt

Saksfremlegg

Forvalters tilrådning:

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 fatter Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre følgende vedtak:

Røyrvik fjellstyre gis dispensasjon fra verneforskriftens § 3 pkt. 1.1 for etablering av båtopplegg på nordøstre side av Blyvatnet med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden juni til oktober.
- Dispensasjonen gjelder for årene 2021, 2022, 2023, 2024 og 2025
- Dispensasjonen gjelder for en båt.
- Båten skal være malt i jordfarge.
- Valg av lokasjon for båtopplegg gjøres i samråd med nasjonalparkforvalter.
- Fjellstyret skal levere årlig statistikk på antall utleiedøgn.

Begrunnelse:

Nasjonalparkstyret mener dispensasjonen ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig. Tiltaket medføre ikke økt samlet belastning, dette på grunn av at båten allerede lagres og benyttes i området. Ved å flytte båten til området med mest ferdsel i brukssesongen vil belastningen på vestre av Blyvatnet reduseres. En tidsbegrenset dispensasjon gir muligheter for evaluering av ordningen før evt. det søkes ny dispensasjon.

Saksopplysninger

I brev av 29.06.2020 retter Røyrvik fjellstyre henvendelse til nasjonalparkstyret og Tjåehkere sijte om mulighetene for å legge utleiebåten i Blyvatnet på nord-østre side av vannet. I dag ligger denne båten i naust på vestre side av Blyvatnet og er vanskelig tilgjengelig da ferdselen skjer på østre side. Storelva, nedstrøms Blyvatnet er vanskelig å krysse det meste av barmarkssesongen, noe som medfører at utleiebåten er lite tilgjengelig. Utleien er iflg. fjellstyre lavt og har de siste årene variert mellom to til tolv døgn.

I forvaltningsplanen for Børgefjell nasjonalpark er det nedfelt at lagring av kanoer/båter ikke er tillatt hvis det ikke er gitt dispensasjon fra verneforskriften. Videre står det i retningslinjene at det vanligvis ikke skal gis tillatelse til etablering av nye båtopplett. Denne retningslinjen er ikke blitt fulgt opp av forvaltningen ift. båter som ligger i nasjonalparken fra tidligere. Mange av lokasjonene for båtlagring er etablert før gjeldene forskrift ble vedtatt og det er ikke innført ordninger med at disse skal godkjennes eller ha dispensasjon. På generelt grunnlag burde nasjonalparkstyret ta en prinsippvurdering på dette.

Når det gjelder naustet ved Blyvatnet søkte Røyrvik fjellstyre i 2007 om dispensasjon for å flytte naustet til østsiden av Blyvatnet. Da med samme begrunnelse som ligger for behandling av denne saken, at ferdselen foregår på østsiden av vassdraget og at elva er vanskelig å krysse. Fjellstyret fikk innvilget søknaden i første runde av Fylkesmannen i Nord-Trøndelag som var forvaltningsmyndighet på dette tidspunktet. Vedtaket ble påklaget av Tjåehkere Sijte. Klagen ble tatt til følge ved behandling i klageorganet som var Direktoratet for naturforvaltning.

Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Naturbase, artskart, rovbase, forvaltningsplan mm er benyttet som kunnskapsgrunnlag for beslutningen.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf naturmangfoldloven § 9.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte tiltaket er i et begrenset omfang slik at den på kort sikt ikke vil medføre noen økt belastning på området. Det er forholdsvis lite bruk av utleiebåten i dag, hvorvidt bruken vil øke pga. flytting til østsiden er usikkert. Fjellstyre har i dag utleiebåt ved Djupvatnet som ligger på østsiden, denne er forholdsvis lite brukt. Dagens ferdsel skjer i hovedsak på østsiden av vassdraget slik at det er området på østsiden av Blyvatnet som er mest brukt. Båten blir flyttet fra lite brukt område til et mer brukt område. Ved å gi en tidsbegrenset dispensasjon kan samlet belastning vurderes etter 5 år.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis tiltaket medfører miljøforringelse, skal kostnadene til eventuell retting bæres av tiltakshaver.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Ikke relevant i dette tilfellet.

Vedlegg:

- Søknad fra Røyrvik fjellstyre av 29.06.2020
- Kart over området

Fra: Tjåhkere Sijte[tjaehkeresijte@gmail.com] Sendt: 27.02.2021 13:10:22 Til: Tødås, Tore Tittel: Båtplassering Gaskejaevrie/Blyvatnet

Hei.

Oversender Tjåhkere sijtes vedtak av 6. sept 2020.

Sak 04 /20 - Fjellstyrets båtplassering ved Gaskejaevrie/ Blyvatnet

Bakgrunn:

Røyrvik fjellstyre ønsker i barmarksesongen 2020 å legge opp båten ved Blyvatnet på nord-øst siden. Båten er booket i fem døgn. De siste tre år har utleiedøgn ligget mellom to og tolv døgn. Fjellstyret mener dette ikke vil føre til økt ferdsel i området ved at båten blir lettere tilgjengelig for de bruksberettigede i Namsvatn statsallmenning. Fjellstyret ønsker å ha en dialog med reindriften, og vil invitere til befarung for å komme til en endelig løsning på dagens båtnaustutfordring.

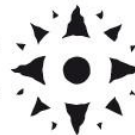
Vedtak:

Med hensyn til reindriften er det ikke ønskelig med økt ferdsel i det aktuelle området. Tidligere erfaringer tilsier at tilrettelagt infrastruktur vil øke ferdsel på sikt. Tjåhkere sijte kan med bakgrunn i tidligere erfaringer ikke gi sin tilslutning til at verken båt eller båthus legges opp på nord-øst siden ved Blyvatnet.

Anta Joma

Tjåhkere sijte

Østre Namdal reinbeitedistrikt

Mottakere:

1. Østre Namdal Reinbeitedistrikt / Tjåehkere Sijte
v/ Anders Anta Joma
Stallvikveien 2173
7893 Skorovass
2. Børgefjell Nasjonalparkstyre
Stadionveien 4
7898 Limingen

Røyrvik, 29.06.2020

Fjellstyrets båt plassering ved Blyvatnet

Hei!

Etter en tidligere muntlig henvendelse til samtlige mottakere, ble det ytret ønske om en formell henvendelse.

I barmarksesongen 2020 ønsker Røyrvik fjellstyre å legge opp båten ved Blyvatnet på nord-øst side av Blyvatnet. Dette vil være en naturlig plassering av båten for de bruksberettigede, som blir i forlengelsen av den mest benyttede adkomsten, Storelva-Djupvatnet-Blyvatnet.

Før årets barmarksesong er båten ved Blyvatnet booket i fem døgn. Dette gjenspeiler utleien av båten de siste tre årene som har ligget mellom to og tolv utleiedøgn i sesongen. Båten ved Djupvatnet har blitt utleid i gjennomsnitt ni døgn i sesongen siste tre år. Utleiefrekvensen på begge båtene må derfor kunne anses som lav. Trolig vil det ikke bli noen større økt ferdsel i området av at båten ved Blyvatnet er lettere tilgjengelig for de bruksberettigede for utøvelse av sin bruksrett i Namsvatn statsallmenning.

Båten vil bli tildekket/malt for å ikke virke sjenerende for miljøet rundt. I tillegg vil den bli låst med kjetting til stein/bolt eller lignende.

Røyrvik fjellstyre ønsker å ha en dialog med reindrifta og nasjonalparkstyret og imøteser gjerne deres positive svar på denne henvendelsen. I tillegg ønsker vi å be inn til felles befarung i løpet av barmarksesongen for å komme til en endelig løsning på dagens båtnaustutfordring.

Med hilsen
Røyrvik Fjellstyre

Børje Cato Moen
Fjelloppsyn/dl

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2019/2333-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 03.05.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	23/2021	24.06.2021

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for organisert ferdsel i mars 2022 - Naturlige Helgeland AS

Forvalters tilrådning:

Med hjemmel i verneforskriftenes § 3 pkt. 5.2 fatter Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre følgende vedtak:

- Naturlige Helgeland AS gis dispensasjon fra verneforskriftene for gjennomføring av 2 (to) organiserte turer i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde.
- Dispensasjonen gjelder fra 1. mars til og med 31. mars 2022.
- Dispensasjonen gjelder turfølge på inntil 14 personer inkl. guide.
- Turene skal gjennomføres etter følgende 3 traseer ihht. kart vedlagt søknad:
  - Tomasvatn, Jengelen, Kjukkelen, Tiplingan og Stolvollen/Sjånes
  - Tomasvatn, Jengelen, Kjukkelen, Simskardet
  - Tomasvatn, Jengelen, Kjukkelen, Legdvatnet og Øyum i Susendal
- Dispensasjonen gjelder for leirplasser ved:
  - Jengelvatnet
  - Store Kjukkeltvatn
  - Vestre Tiplingen
  - Båttjønnen
  - Legdvatnet
  - Simskardvatnet
- Arrangør og deltakende guider må gjøre seg godt kjent med vernebestemmelsene og retningslinjene i forvaltningsplan for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.
- Deltakerne må bevisstgjøres på at de oppholder seg i en nasjonalpark og at det derfor er viktig å fokusere på at den enkeltes og gruppas aktivitet skal sette så få spor som mulig på naturmiljøet
- Før ferdselen gjennomføres skal Byrkije Sijte ^v/Tor Enok Larsen og Tjåehkere Sijte ^v/Anta Joma kontaktes for å få oversikt over hvor reinen befinner seg, og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Naturlige Helgeland AS søker dispensasjon fra verneforskriften for organisert ferdsel i Børgefjell nasjonalpark i mars 2022.

De planlegger 2 skiturer med 3-4 overnattinger i telt. Turene skal ha maksimum 12 deltagere og 2 guider (4-6 telt). For ytterligere opplysninger vises det til søknad fra Naturlige Helgeland AS for 2021 og epost med spørsmål om tilsvarende dispensasjon for 2022

Organiserte/guidete turer til fots eller på ski i perioden f.o.m. 1. august t.o.m. 28./29. februar er en form for organisert ferdsel som ikke skader naturmiljøet og trenger derfor **ikke** særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

All organisert ferdsel i perioden f.o.m. **1. mars t.o.m. 31. juli** foregår i hekke- og yngletiden for en rekke sårbare arter, som f.eks. jaktfalk og fjellrev. Dette er arter som kan være svært sårbare for unødig forstyrrelser i hekke- og yngletiden. Organisert ferdsel i denne perioden vil derfor være søknadspliktig.

Børgefjell er et viktig yngleområde for fjellrev og arten er oppført under kategorien CR, kritisk truet, på den norske rødlista. Vintersesongen i Børgefjell er ei sårbar tid for fjellreven og unødige forstyrrelser bør unngås. Ferdsel kan utgjøre en risiko for unødig forstyrrelser. Det samme gjelder for ulike rovfuglarter som hekker i Børgefjell. Disse forbereder hekking fra mars og utover. Det er da viktig at evt. traseer/aktiviteten legges utenfor sårbare områder og til områder der det er ferdsel/forstyrrelser fra før.

Ihht. generelle retningslinjer for saksbehandling i forvaltningsplanen skal berørte reinbeitedistrikt ha saker om organisert ferdsel til uttalelse før vedtak fattes. Tiltaket det søkes dispensasjon for skjer i mars som også er en sårbar periode for tamrein ift. beitetilgang og forstyrrelser. Søknadene for de 3 foregående år ble sendt til distriktene for uttalelse, det fremkom ingen negative tilbakemeldinger under forutsetning av at turene blir gjennomført i mars og at reindriften blir kontaktet før turen gjennomføres.

Målsetting i forvaltningsplanen er at innenfor rammen av verneforskriften og vernets formål skal ikke forvaltningen av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark være til hinder for utviklingen av bærekraftig og miljøtilpasset reiseliv. Nasjonalparkstyret må vurdere om tiltaket er innenfor rammen av verneforskriften og vernets formål før evt. dispensasjon gis. Søker må her kunne defineres å drive med bærekraftig og miljøtilpasset reiseliv. I vurderingene må en også være bevist at det i området er ferdsel uansett av besøkende som utøver friluftsliv. Dette medfører forstyrrelser i området og spørsmålet videre blir om omsøkte tiltak medfører vesentlig økt belastning utover eksisterende belastning? Vilårssetting i en evt. innvilget søknad er også et viktig verktøy for å redusere belastningen som nasjonalparkstyret må vurdere i sin skjønnsutøvelse.

Nasjonalparkstyret vurderte tilsvarende søknader for mars 2019, mars 2020 og mars 2021 som ble innvilget. Av ulike årsaker ble ingen av turene gjennomført. Ifølge tiltakshaver er etterspørselen for slike arrangerte turer til stede, men de har ikke fokusert på disse turene i sin markedsføring. I tillegg har Covid-19 lagt begrensninger i aktiviteten.

Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Naturbase, artskart, rovbase, forvaltningsplan mm er benyttet som kunnskapsgrunnlag for beslutningen.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf naturmangfoldloven § 9.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte ferdselen er i et begrenset omfang slik at den på kort sikt ikke vil medføre noen stor økt belastning på området. Imidlertid foregår aktiviteten i en meget sårbar periode og hvis flere aktører etablerer tilsvarende tilbud kan dette medføre økt belastning på området.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis tiltaket medfører miljøforringelse, skal kostnadene til eventuell retting bæres av tiltakshaver.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Ikke relevant i dette tilfellet.

Vedlegg:

- Epost av 01.05.21 om forlengelse av tidligere gitt dispensasjon til 2022
- Søknad av 11.11.2020 om dispensasjon fra verneforskriften for organisert ferdsel - Naturlige Helgeland AS med vedlegg

Fra: Merethe Kvandal[merethe@naturligehelgeland.no]

Sendt: 01.05.2021 22:20:38

Til: Tødås, Tore

Tittel: Re: Melding om vedtak: Innvilget dispensasjon fra verneforskriften for organisert ferdsel i mars 2021 - Naturlige Helgeland AS

Hei

På grunn av covid ble turene i år igjen kansellert.

Kan vi med samme søknad søke om to turer, henholdsvis uke 12 og 13 i 2022?

Vi ønsker også å gå samme rute i uke 35 i 2021.

Med vennlig hilsen

Merethe Kvandal

Naturlige Helgeland

Tlf 98901249

> 7. des. 2020 kl. 15:37 skrev Tødås, Tore <fmltto@fylkesmannen.no>:

>

Naturlige Helgeland

V/Merethe Kvandal

Petter Dass gate 3

8656 Mosjøen

11. november 2020

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre
v/nasjonalparkforvalter Tore Tødås

Postboks 2600
7734 STEINKJER

Søknad om organisert skitur gjennom Børgefjell nasjonalpark i mars 2021

Viser til tidligere søknader og ønsker nå å forsøke på nytt med organiserte skiturer gjennom Børgefjell nasjonalpark. Turene er tiltenkt gjennomført med lokalkjent guide fra Naturlige Helgeland og med påmelding av individuelle gjester. Vi er derfor avhengig av forutsigbarhet, da turer markedsføres og selges inn i god tid før turen går.

Beskrivelse

Vi ønsker å gjennomføre inntil to – 2- skiturer i mars 2021 med 3-4 overnattinger i telt. Turene vil ha maksimum 12 deltagere og 2 guider (4-6 telt). Vi vil fiske underveis og våre gjester må utløse fiskekort etter gjeldende regler. Ingen motorisert ferdsel eller utsetting av depoter er planlagt i nasjonalparken.

Tidspunkt

Vi ønsker å gjennomføre turene i mars 2021.

Rute

Vi ønsker primært å gå følgende rute: Tomasvatn, Jengelen, Kjukkelen, Tiplingan og Storvollen/Sjånes.

Alternativt ned til Simskaret eller Øyum i Susendal

Vi er fleksible overfor rutevalgene. Skulle det være nødvendig kan vi gjøre om planlagt rutevalg med tanke på reindrift kort tid før avgang eller underveis på turen. Vi har forståelse

for at det er reindrift i området og vil unngå å forstyrre dyrene i kalvingsperioder. Vi er derfor interessert i et godt samarbeide og dialog med reindriftnæringen.

Naturlige Helgeland er generelt opptatt av å ferdes på en måte i naturen som setter minst mulig spor. Vi ønsker å formidle kultur og historie, og ivareta natur og dyreliv ved å forstyrre minst mulig. Det er for oss en selvfølge å ta med all søppel hjem, og vi tar også med oss det vi finner underveis som andre eventuelt har forlatt.

Vi er gjerne tilgjengelig for mer informasjon. Vi håper på en positiv behandling av søknaden.

Med vennlig hilsen

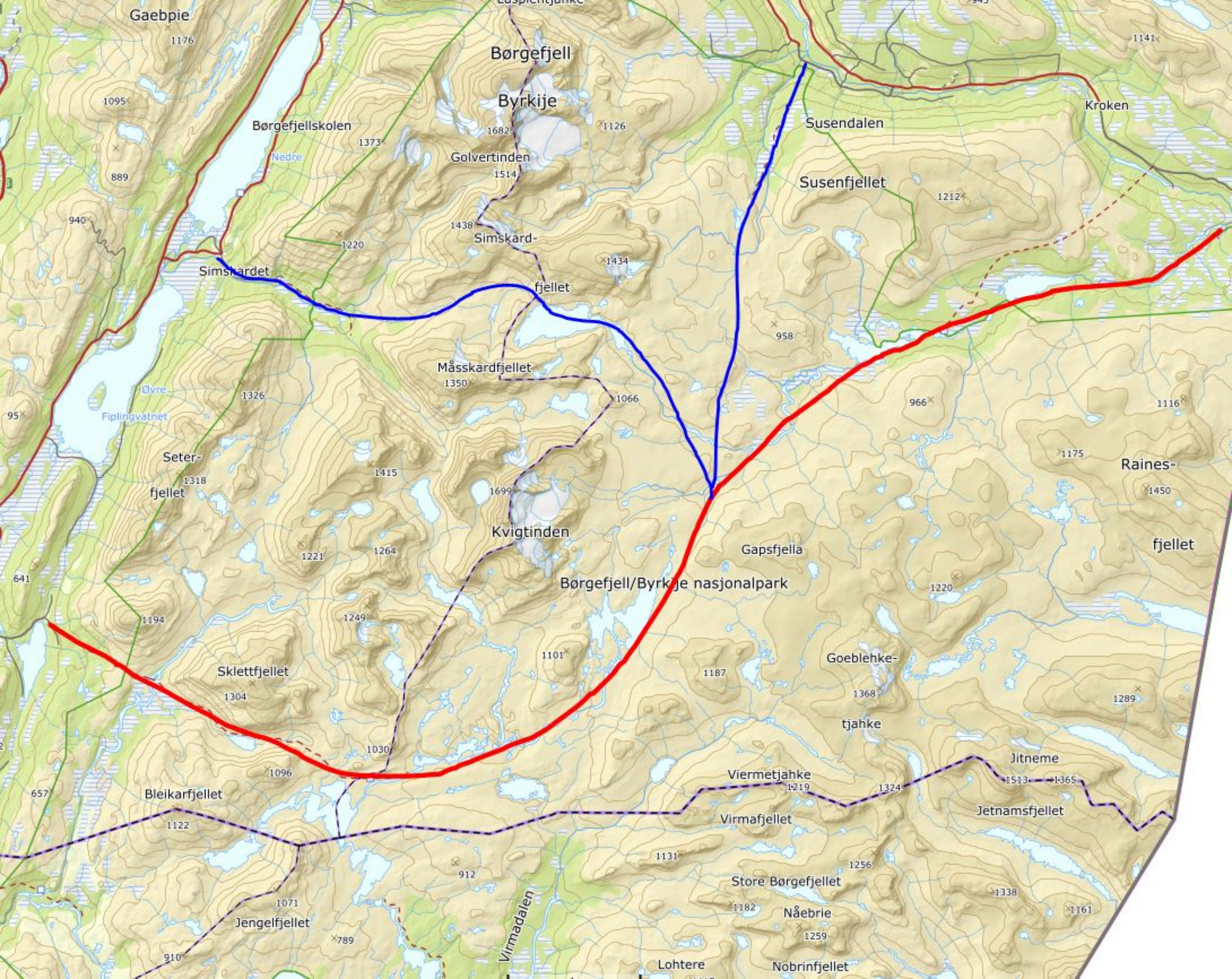
Merethe Kvandal

Naturlige Helgeland

Tlf. 98 90 12 49

merethe@naturligehelgeland.no

Gaebpie
1176

Børgefjell

Byrkije

Børgefjellskolen

Susendalen

Kroken

Golvertinden
1514

Susenfjellet

Simskardet

Simskard-
fjellet

Måsskardfjellet
1350

Seter-
fjellet
1318

Kvigtinden

Børgefjell/Byrkije nasjonalpark

Raines-
fjellet
1450

Sklett-
fjellet
1304

Goeblehke-
tjahke
1368

Bleikarfjellet
1122

Viermetjahke
1219

Jitneme
1513

Jetnamsfjellet
1365

Jengelfjellet
1071

Store Børgefjellet
1182

Nåebrie
1259

Nobrinfjellet

Virmadalen

Lohtere

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/4544-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 19.04.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	24/2021	24.06.2021

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for elfiske og bunndyrundersøkelser ifb. med miljørisikoanalyse ny reguleringsdemning Namsvatnet – Sweco

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre gir, med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 NTE Energi AS/Sweco Norge AS dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell nasjonalpark til å gjennomføre følgende tiltak:

- Bruk av elektrisk fiskeapparat for innsamling av fisk til fiskeundersøkelse.
- Innsamling av bunndyr for bunndyrundersøkelse.
- Dispensasjonen gjelder i elva Namsen fra innløp Storfiskholet til samløp Storelva i Namskroken jfr. kart i søknad av 16.04.21.
- Dispensasjonen gjelder for perioden 1. september til 31. oktober 2021.
- Undersøkelsene skal gjennomføres med mest mulig skånsomme metode.
- Rettighetshavers tillatelse må innhentes for innsamling av fisk.

Begrunnelse:

Omsøkte tiltak strider ikke mot vernevedtakets formål og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Det er viktig for forvaltningen av nasjonalparken å få kunnskap om byggingen av ny Namsvassdam påvirker verneverdiene negativt, og om det evt. må iverksettes tiltak for å gjenopprette tilstanden. Undersøkelsen har vært et ønske fra nasjonalparkforvaltningen.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Sweco Norge AS søker om dispensasjon fra vernebestemmelsene for gjennomføring av miljøundersøkelser i Namsen. Dette som følge av pålegg gitt av Statsforvalteren i Trøndelag i brev av 23.03.21.

Behovet for miljøundersøkelser er en følge av at NTE har satt i drift ny fyllingsdam ved utløpet av Namsvatnet, dette til erstatning for en tidligere dam av betong. Berggrunnen i området består bl.a. av bergarten grønnstein, som inneholder mineraler med bl.a. metallene krom, nikkel og kobber. Vannmiljøundersøkelsene fra øvre del av Namsen viser at det har vært betydelig partikkelavdrift i forbindelse med dambyggingen, som kan spores minst 4 km nedstrøms til Storflya.

Sweco AS dokumenterte liten påvirkning på bunndyr og fisk i 2018 og 2019. Eventuelle skader på bunndyrsamfunnet ble vurdert som begrenset og midlertidige. Akvaplan Niva AS og Veterinærinstituttet har dokumentert at bunnsedimenter i Namsen nedstrøms Namsvassdammen inneholder konsentrasjoner av bl.a. metallene krom og nikkel som overstiger grenseverdier for god tilstand i veilederen Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota – revidert 30.10.2020.

Det har vært flere medieoppslag om Namsvassdammen og vannmiljø, spørsmål er også stilt i Stortinget. Det har her fremkommet udokumenterte påstander om forurensning i nasjonalparken.

Nasjonalparkforvalter har tatt vannprøver i Namskroken 3 siste år, prøvesvarene viser at det ikke er forhøyede verdier av krom i disse prøvene. Nasjonalparkforvaltningen ønsker at de planlagte miljøundersøkelser utvides til å omfatte elvestrekninger innenfor nasjonalparken. Tidligere år undersøkelser er blitt foretatt nedstrøms Namsvassdam til Storflya, pålegget fra Statsforvalteren omfatter nå arealer i Namskroken. Dette for at en skal få bedre kunnskap om ny Namsvassdam påvirker verneverdiene negativt. For å gjennomføre miljøundersøkelsen i nasjonalparken kreves det dispensasjon fra vernebestemmelsen for en del av aktiviteten. Dette gjelder bruk av elektrisk fiskeapparat og innsamling av bunndyr. Ihht. verneforskriften kan fiske i medhold av lov om lakse- og innlandsfiske utføres, det vil si at ordinært garnfiske kan gjennomføres uten særskilt tillatelse. Her er det grunneier/fjellstyre som evt. gir tillatelse.

Den omsøkte aktiviteten vil ikke ha nevneverdig effekt på verneverdiene. Med bakgrunn i forvaltningsplanen, artskart og søknad anser nasjonalparkstyret kravet til kunnskapsgrunnlag i nml § 8 som oppfylt. Gjennomføring av planlagte undersøkelser vil videre styrke kunnskapsgrunnlaget for området. Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. Med bakgrunn i vurderingene rundt § 8 tillegges § 9 liten vekt i denne saken.

Den aktiviteten det er søkt om i dette tilfellet vil ikke medføre noen stor belastning på området. Eventuelle forstyrrelser i området vil være kortvarige og ha liten innvirkning på verneverdiene. Tiltaket vil ikke medføre motorferdsel.

Ut over dette tillegges nml. § 10 liten vekt i denne saken. Opplysningene som foreligger, tilsier at det at aktiviteten ikke vil føre til nevneverdige skader i terrenget. Skulle det likevel oppstå skader som må rettes, skal kostnadene bæres av tiltakshaver, jf. nml. § 11.

Vedlegg:

- Epost av 30.04.2021 – Namskroken: Søknad om tillatelse til elfiske og bunndyrundersøkelser
- Brev av 23.03.2021 fra Statsforvalteren i Trøndelag - Vannmiljøtilstand i Namsen nedstrøms Namsvassdammen – vedtak om vannmiljøovervåking i 2021

Fra: Skei, Jørgen[Jorgen.Skei@sweco.no]

Sendt: 30.04.2021 13:42:58

Til: Tødås, Tore

Tittel: SV: Namskroken: Søknad om tillatelse til elfiske og bunndyrundersøkelser

Endring i søknaden:

Etter bestemmelse av Statsforvalteren (mottatt i dag) må undersøkelsen gjennomføres på høsten.

Per dags dato kan jeg ikke gi eksakt periode for feltarbeidet, men det blir i perioden september-oktober.

Det er fordelaktig for oss om vi har litt "boltreplass" for gjennomføringen, slik at vi kan på kort tid gjennomføre befaringen om værvarselet ser lovende ut (mtp vannføring).

Håper derfor søknaden kan vurderes for perioden september-oktober.

Jørgen

Fra: Skei, Jørgen

Sendt: fredag 16. april 2021 15:34

Til: tore.todas@statsforvalteren.no

Emne: Namskroken: Søknad om tillatelse til elfiske og bunndyrundersøkelser

Hei,

Etter pålegg fra Statsforvalteren i Trøndelag (vedlagt) skal NTE Energi AS gjennomføre en miljørisikoanalyse på strekningen fra Namsvassdammen til Storflya, samt Namskroken.

Basert på pålegget innebærer dette elfiske, garnfiske og bunndyrundersøkelser, samt vann-, sediment- og steinanalyser.

I Namskroken det lagt opp til to stasjoner for elfiske og bunndyr, i tillegg er det planlagt fire garnnetter i Mattisflya.

Plassering av stasjoner og garn vurderes under feltarbeidet, men vil ha overordnede begrensninger (markert med rød strek i kartutsnittet):

- Innløp Storfiskholet (øvre begrensning)
- Før samløp med Storelva (nedre begrensning)

Prosjektet gjennomføres starten av juni (uke 22) for å få sammenlignbare resultater, da Sweco gjennomførte undersøkelser i -18 og -19 på tilsvarende tidspunkt.

Det bemerkes at vi ikke har blitt tildelt jobben fra NTE Energi AS foreløpig, men pga at dato for feltarbeid nærmer seg, ønsker vi å avklare dette allerede nå.

Søker med dette om tillatelse for elfiske og bunndyrundersøkelser.

Jørgen Skei

Biolog

Mobil +47 91 13 71 82

jorgen.skei@sweco.no

Sweco Norge AS

Sluppenvegen 19

NO-7037 Trondheim

Telefon +47 73 83 35 00

www.sweco.no

Følg oss i sosiale medier:

[Facebook](#) | [LinkedIn](#) | [Instagram](#) | [Twitter](#)

NTE ENERGI AS
Postboks 2552
7736 STEINKJER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Leif Inge Paulsen, +47 74 16 80 93

Vannmiljøtilstand i Namsen nedstrøms Namsvassdammen – vedtak om vannmiljøovervåking i 2021

NTE pålegges å gjennomføre oppfølgende vannmiljøovervåking i Namsen i 2021 samt risikovurdering av bunnsediment nedstrøms Namsvassdammen.

Vi viser til vårt brev av 17.2.2021, der Statsforvalteren varsler pålegg om å videreføre tidligere gjennomført overvåking nedstrøms Namsvassdammen, samt innlemme stasjoner innenfor Børgefjell nasjonalpark. Vi har ikke mottatt skriftlige merknader til varselet, men har hatt muntlig dialog med NTE Energi AS ved Bjørn Høgaas.

Saksopplysninger

NTE har satt i drift en ny fyllingsdam ved utløpet av Namsvatn, til erstatning for en tidligere dam av betong. Berggrunnen i området består bl.a. av bergarten grønnstein, som inneholder mineraler med bl.a. metallene krom, nikkel og kobber. Vannmiljøundersøkelsene fra øvre del av Namsen viser at det har vært betydelig partikkelavdrift i forbindelse med dambyggingen, som kan spores minst 4 km nedstrøms til Storflya. Sweco AS dokumenterte liten påvirkning på bunndyr og fisk i 2018 og 2019. Eventuelle skader på bunndyrsamfunnet ble vurdert som begrenset og midlertidige. Akvaplan Niva AS og Veterinærinstituttet har dokumentert at bunnsedimenter i Namsen nedstrøms Namsvassdammen inneholder konsentrasjoner av bl.a. metallene krom og nikkel som overstiger grenseverdier for god tilstand i veilederen Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota – revidert 30.10.2020.

Statsforvalterens vurdering

Det har vært flere medieoppslag om Namsvassdammen og vannmiljø, spørsmål er også stilt i Stortinget. Statsforvalteren mener det er behov for videre vannmiljøovervåking i øvre del av Namsen i 2021 for å forsøke å avklare status mht. vannmiljø. Det er også ønskelig å innlemme stasjoner innenfor Børgefjell nasjonalpark. Resultatene bør vurderes i forhold vannmiljøtilstand ved upåvirkede referansestasjoner i området.

Vi mener at økologisk tilstand bør dokumenteres gjennom undersøkelser av ungfisktetthet og tetthet/diversitet av bunndyr i Namsen nedstrøms demningen. I tillegg bør status for fiskebestanden i Storflya og Mattisflya undersøkes mht. kondisjon. Innhold av metaller i bunndyr og fisk bør også undersøkes, samt vannkvalitet mht. metaller i Namsen. Vannprøvene bør tas ut i øvre del nedstrøms Namsvassdammen, der konsentrasjonene antas å være høyest, f.eks. Kariflya.

Veilederen Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota tar etter vår oppfatning ikke høyde for lokale naturlige variasjoner i metallinnhold i sedimenter som følge av ulik berggrunn. Bl.a. er det dokumentert dårligere enn god tilstand mht. krom og nikkel også i sedimenter fra upåvirkede elvestrekninger i samme område. Metaller finnes naturlig i fjell, til forskjell fra organiske miljøgifter som PCB, dioksiner, tjærestoffer, ftalater, bromerte flammehemmere og mikroplast, som er menneskeskapt. Økologien i vassdrag er tilpasset variasjoner i metallinnhold. Når fjell knuses opp øker imidlertid løseligheten av metaller, men det er lite kunnskap om evt. effekter av dette på økologi. Det bør derfor gjennomføres en risikovurdering av sedimentet, for å vurdere om dette utgjør en risiko for miljø og spredning til omgivelsene. Prøvetaking og risikovurdering bør gjennomføres som beskrevet i Miljødirektoratets veileder for risikovurdering av forurenset sediment (TA-2802/2011). Dette innebærer bl.a. en utlekkingstest av knust grønnstein fra området. Det finnes lite kunnskap om grenseverdier for metaller i biota. Metallanalyser av biota har likevel verdi dersom resultatene sammenholdes med referansestasjoner eller andre sammenlignbare vannforekomster. Mattilsynet har ellers fastsatt en øvre grenseverdi i mat for tungmetallene bly, kadmium og kvikksølv.

Begrunnelse for vedtak

Som forurensningsmyndighet for større anleggsvirksomhet som veganlegg, kraftutbygging og tunnelarbeid ser Statsforvalteren behov for å bedre kunnskapen om effekter på vannmiljø knyttet til utslipp av partikler fra metallholdige bergarter generelt, men også behov for å vurdere om det er behov for ytterligere tiltak for å begrense utlekking av metaller fra det tidligere anleggsområdet ved Namsvassdammen.

Vedtak

Vannøkologisk tilstand må dokumenteres i form av bunndyrundersøkelser og tetthet av ungfisk på tilsvarende stasjoner som i 2019, samt ved to nye stasjoner i Børgfjell nasjonalpark ved Mattisflya. I tillegg samles det inn større fisk med garn i Storflya og Mattisflya, som undersøkes mht. kondisjonsfaktor. Bunndyr, ungfisk samt større fisk undersøkes mht. metallinnhold.

Vannmiljøtilstanden mht. metallinnhold i Kariflya skal dokumenteres, og det skal gjennomføres en risikovurdering av sedimentet nedstrøms Namsvassdammen, dette for å vurdere om det utgjør en risiko for miljø og spredning til omgivelsene.

Undersøkelsene av bunndyr, ungfisk og sediment må gjennomføres i henhold til veileder for klassifisering av vann og veileder for risikovurdering av sediment (TA-2802/2011). Alle data må legges inn i den nasjonale vanndatabasen Vannmiljø.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forurensningsloven § 49, første ledd.

Innenfor nasjonalparken må det søkes dispensasjon fra vernebestemmelsene for det som evt. er søknadspliktig, f.eks. for bruk av elektrisk fiskeapparat.

Klage

Vedtaket kan etter forvaltningsloven påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. Eventuell klage sendes til Statsforvalteren i Trøndelag.

Med hilsen

Anne Sundet Tangen (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Leif Inge Paulsen
senioringeniør
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091	0301	OSLO
Terje Skomsvold vannkoordinator			
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Namsskogan fjellstyre	Turistveien 2	7890	NAMSSKOGAN
Røyrvik fjellstyre		7898	LIMINGEN
Byrkije	Postboks 2600	7734	STEINKJER
nasjonalpaarhkeståvroe/Børgfjell nasjonalparkstyre			
Raarvihken Tjielte/ Røyrvik kommune	Røyrvikveien 5	7898	LIMINGEN

Byrkjje nasjonalparkstyre/
Børgefjell nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/526-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 06.04.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	25/2021	24.06.2021

Bygningskontroll i Austre Tiplingen landskapsvernområde - avvik mellom gitt dispensasjon og utførte byggearbeider på hytte ved Vestre Tiplingen - vurdering av krav om retting

Forvalters tilrådning:

Begrunnelse:

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 2, vern av Austre Tiplingen/Luvlie Diehpell landskapsvernområde, Hattfjelldal kommune, Nordland.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

I møte 25.11.2020 orienterte Statens naturoppsyn om avvik mellom nasjonalparkstyrets dispensasjon og utførte arbeider på eiendommen gnr. 28. bnr. 33. Statens naturoppsyn gjennomførte i 2020 bygningskontroll med bakgrunn i gitt dispensasjon og orienterte om resultatene i forbindelse med gjennomgang av oppsynsrapport 2020.

Utgangspunktet er nasjonalparkstyrets følgende vedtak fra 2016:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe /Børgefjell nasjonalparkstyre gir, ihht. verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 b Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon for skifte av tak på eksisterende hytte ved Vestre Tiplingen gnr. 28. bnr. 33. I tillegg til skifte av eksisterende tak gis det dispensasjon til å etablere takoverbygg på inntil 3 meters lengde over platting i vestlig retning.

Følgende vilkår settes for tillatelsen:

- *Taktekking utføres med materialer som gir en mørk og matt fargevirkning.*
- *Utskiftete materialer/tak skal transporteres ut av området og skal ikke brennes i verneområdet*

Tiltaket var å forstå som at taket skulle skiftes pga. dårlig teknisk standard og at det var ønskelig å etablere et takutstikk i vestlig retning, det vil si en forlengelse av taket. Som en presisering av på hvilken side av hytten takutstikket skulle etableres ble det tilføyet over platting i vestlig retning.

Bygningskontrollen påviste at følgende er gjennomført:

- Nytt tak med takutstikk på 3 meter i vestlig retning.
- Etablert gulv/terrasse under takoverbygget
- Etablert rekkverk under takoverbygget
- Inngangsdør var flyttet.

Hattfjelldal kommune behandlet søknad fra tiltakshaveren den 18.04.2017, det vil si 6 måneder etter at nasjonalparkstyret ga dispensasjon. I søknaden til Hattfjelldal kommune ble det, i tillegg til skifte av tak og etablere takoverbygg også søkt om å heve taknivået med 20 cm. I søknaden til kommunen ble det henvist til at nasjonalparkstyret hadde gitt tillatelse til gjennomføring av tiltaket. Det ble ikke søkt nasjonalparkstyret om dispensasjon for å heve taket, og det er derfor ikke gitt dispensasjon for heving av tak.

Nasjonalparkstyret konkluderte i møte 25.11.2020 med at avvikene tas opp som egen sak i påfølgende møte, dette etter at tiltakshaver har fått mulighet til å uttale seg om de påviste forhold.

Spørsmål ble sendt tiltakshaver i brev av 13.01.2021 som svarte i brev mottatt 26.01.2021.

Tiltakshaver påstod i sitt svar at ordlyden: «å etablere takoverbygg på inntil 3 meters lengde **over plattung**» innebar at de kunne bygge gulv/terrasse under takoverbygget. Dette også med utgangspunkt i at eksisterende plattung var dårlig. Denne tolkningen lå ikke til grunn ved nasjonalparkstyrets behandling av søknaden. Her ble det oppfattet at saksopplysningen om at takutstikk skulle gå utover eksisterende plattung var en forklaring på hvilken side av hytten takutstikk skulle etableres. Verken i søknad eller i vedtak står det uttrykkelig at det skal/kan bygges ny større plattung til erstatning for eksisterende plattung.

Bilde av hytte tatt i 2015 med plattung mot sør og vest

Nytt gulv er over dobbelt så stor som det tidligere plattung jfr. bilder i rapporten. Ut fra dette konkluderte forvaltningen med at det ikke var gitt dispensasjon for bygging av nytt gulv under hele takoverbygget.

Tiltakshaver erkjente at rekkverk var satt opp uten dispensasjon, nasjonalparkforvaltningen hadde heller ikke mulighet til å forutse etablering av rekkverk da bygging av gulv under takutstikk ikke omsøkt.

Tiltakshaver erkjente videre at flytting av inngangsdør ikke var omsøkt og er gjennomført uten dispensasjon.

Taket er ikke hevet 20 cm iflg. tiltakshaver jfr. søknad til Hattfjelldal kommune. At taket var hevet fremkom heller ikke av bygningskontrollen til SNO i 2020 eller av tilgjengelig bildemateriale.

I saken er det flere forhold som kan være i strid med verneforskriftens bestemmelser og som det ikke er søkt dispensasjon for.

Bilde av hytte tatt i 2020 med gulv under takutstikk. Rekkverk er ennå ikke satt opp.

Styret har som forvaltningsmyndighet et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som styret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom det er grunn til å anta at forholdet er straffbart. Dette følger delegeringen av forvaltningsmyndigheten og er nedfelt i styrets vedtekter.

Miljødirektoratet har også delegert myndighet i naturmangfoldlovens § 69 om retting og avbøtende tiltak og § 73 om tvangsmulkt, disse lyder som følgende:

§ 69.(retting og avbøtende tiltak)

Myndigheten etter loven kan pålegge den ansvarlige å rette eller stanse forhold som er i strid med loven eller vedtak med hjemmel i loven.

Den som ved å overtre loven eller vedtak med hjemmel i loven forårsaker fare for forringelse av naturmangfoldet, skal sette i verk tiltak for å forhindre at slik forringelse skjer. Har forringelsen allerede inntrådt, gjelder plikten hindring av ytterligere forringelse og – om mulig – gjenoppretting av den tidligere tilstand for mangfoldet ved oppsamling, rydding, fjerning, planering eller andre egnede tiltak. Tiltak som i seg selv kan medføre miljøforringelse av noen betydning, skal bare iverksettes etter samtykke av myndigheten etter loven eller pålegg etter første ledd.

Plikten til forebygging, utbedring og gjenoppretting gjelder ikke i den utstrekning det i lys av kostnadene og virkningene av tiltakene, miljøvirkningene av overtredelsen og overtrederens skyld og økonomiske stilling, ville være særlig urimelig.

Tiltak etter denne paragrafen kan gå ut på avliving av fremmede organismer som overtredelsen gjelder, eller tilbakeføring av levende organismer til opprinnelsesstedet.

§ 73.(tvangsmulkt)

For å sikre at bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven blir gjennomført, kan myndigheten etter loven fatte vedtak om tvangsmulkt.

Tvangsmulkt kan fastsettes når overtredelse av en bestemmelse er oppdaget. Tvangsmulkten begynner å løpe dersom den ansvarlige oversitter den frist for retting av forholdet som myndigheten etter loven har fastsatt. Tvangsmulkt kan fastsettes på forhånd dersom særlige grunner tilsier det, og løper da fra en eventuell overtredelse tar til. Det kan fastsettes at tvangsmulkten løper så lenge det ulovlige forhold varer, eller at den forfaller for hver overtredelse. Tvangsmulkt løper likevel ikke dersom etterlevelse er umulig på grunn av forhold som ikke skyldes den ansvarlige. Tvangsmulkt kan fastsettes som løpende mulkt eller engangsmulkt.

Tvangsmulkt pålegges den ansvarlige for overtredelsen. Er overtredelsen skjedd på vegne av et selskap eller en annen sammenslutning, en stiftelse eller et offentlig organ, skal tvangsmulkten vanligvis pålegges dette. Er tvangsmulkt pålagt et selskap som inngår i et konsern, kan påløpt tvangsmulkt også inndrives hos morselskap.

Departementet kan frafalle påløpt tvangsmulkt. Avgjørelsen regnes ikke som enkeltvedtak etter forvaltningsloven.

Krav om retting er et virkemiddel nasjonalparkstyret har i § 69. hvor det kan fattes vedtak om at de påviste forhold må rettes opp. Med retting menes som oftest gjenoppretting av en tidligere tilstand, for eksempel rivning av ulovlig bygninger eller fjerning av ulovlig tilført masse. Et slikt rettingsvedtak vil være et enkeltvedtak som krever at vedkommende får et skriftlig forhåndsvarsel med frist til å uttale seg før det treffes et endelig vedtak. Retting er ikke en straffereaksjon for utførte ulovligheter, men et verktøy som forvaltningen har for å få tilbakeført ulovlige forhold.

Etter at vedkommende har fått uttale seg om sakens forhold må nasjonalparkstyre fatte nytt vedtak hvis det skal rettes krav om retting. Det skal gis frist for når rettingen skal være gjennomført. Det må gå tydelig frem av vedtaket hvilke forholds det kreves retting av. Hvis tiltakshaver ikke etterkommer kravet, kan det fattes vedtak om tvangsmulkt iht §. 73

Nasjonalparkstyret behandlet saken i møte den 15.03.21 sak 14/2021 hvor det ble fattet følgende vedtak:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre anmelder tiltakshaver for brudd på vernebestemmelsen for Austre Tiplingan landskapsvernområde ifb. med følgende gjennomførte byggearbeider på hytte på eiendommen 28/33 i Hattfjelldal kommune:

- *Etablert gulv/terrasse under takoverbygg*
- *Etablert rekkverk på gulv under takoverbygg*
- *Flytting av inngangsdør*

Nasjonalparkstyret vedtar, ihht. naturmangfoldlovens §69 å varsle tiltakshaver om mulig vedtak om retting av påviste forhold. Hytteeier bes skriftlig redegjøre for påviste avvik innen 16. april 2021.

Enstemmig vedtatt

Tiltakshaver ble først orientert muntlig om vedtaket. Hytteeier valgte å engasjere Advokathuset Helgeland for videre oppfølging. I epost 17.03.21 fra Knut Jullumstrø i Advokathuset Helgeland ble nasjonalparkstyret bedt om at all fremtidig korrespondanse skulle gå via dem.

I brev av 22.03.21 sendes forhåndsvarsel om at forvaltningsmyndigheten vurderer krav om retting ifb. med påviste avvik mellom dispensasjon og faktisk utførte bygningsarbeider på hytte. Her blir tiltakshaver bedt om å redegjøre for forholdet. Brevet ble sendt Advokathuset Helgeland. Dette i tråd med forvaltningslovens § 16 om at slikt forhåndsvarsel skal gis før evt. vedtak om retting.

Tiltakshaver, representert ved advokat Jullumstrø besvarer henvendelsen i brev av 29.03.2021. Momenter i brev fra tiltakshaver kommenteres videre under:

- På side 2 orienteres det om at hytta gjennomgikk renovering i begynnelsen av 2000-tallet og at døra da ble flyttet fra det sørvestre til det sørøstre hjørnet av hytta. Dette skjedde uten at en tenkte dette var søknadspiktig, og uten at tiltakshaver den gang fikk noen reaksjoner på dette. Underforstått at tiltakshaver nå har handlet i god tro ettersom flytting av dør ikke medførte reaksjoner forrige gang.

Kommentar: Faktum på dette punktet er at tiltaket ble gjennomført før området ble vernet som landskapsvernområde, dvs. før august 2003. Verneforskriften var derfor ikke gjeldene i området da tiltaket ble gjennomført og ville naturligvis ikke medføre reaksjoner fra verneområdeforvaltningen.

- På side 2 informeres det om at hytte ble totalrenovert i 2019 av Byggmester Svendsen som et ledd i forsikringsoppgjør etter skade. Tiltakshaver ble da anbefalt å heve takkonstruksjonen for å bedre isolasjonen av hytta.

Kommentar: Det bemerkes at i søknaden til Hattfjelldal kommune i 2017 ble det søkt om å heve taket med 20 cm, noe som ikke ble omsøkt nasjonalparkstyret. Hva som faktisk er utført av arbeider med taket redegjøres for i oppsummeringen.

- I tilbakemeldingen erkjenner tiltakshaver at han ikke har vært klar og tydelig i søknaden på formålet med å trekke ut taket i 3 meters lengde. Men at det til forsvar poengteres at forvaltningen ikke har stilt spørsmål vedrørende begrunnelsen for hvorfor en skulle trekke ut taket i 3 meters lengde. Videre konkludere det med at det uansett på det rene at formålet ved å trekke ut taket på vestsiden, var å kunne etablere inngangen på et mer beskyttet sted.

Kommentar: Det medfører riktighet at forvaltningen ikke har stilt spørsmål om hvorfor taket skulle forlenges. Dette ut fra at opprinnelig formål i søknaden var skifte av eksisterende tak, og at tiltakshaver i den sammenheng ønsket å forlenge taket med et takutstikk. Forvaltningen vurderer tiltaket ift. verneforskriftens bestemmelser og dets

påvirkning av verneverdiene. Hvilket formål tiltaket skal tjene vektlegges i liten grad. At forvaltningen ikke stilte spørsmål om bakgrunnen for å etablere takutstikket kan ikke tolkes som en godkjenning av flytting av dør eller etablering av gulv. Det påhviler tiltakshaver å opplyse om alle elementer ved tiltaket når det søkes dispensasjon, en kan ikke forvente at forvaltningen skal forutse følgetiltak.

- Side 2 avsnitt 8 står det at det også var meningen å «ta ned» inntrykket hytta gav i terrenget ved å fjerne platting på fremsiden av hytta og konsentrere denne under taket og som en del av den nye konstruksjonen. Bakgrunnen for at man søkte om akkurat 3 meters forlengelse av taket over platting, var at man dermed ville etablere tak over en noenlunde tilsvarende konstruksjon som en tidligere hadde hatt på denne siden.

Kommentar: Ut fra bildemateriale tatt høsten 2020 konkluderes det med at platting på fremsiden ikke er fjernet. Det fremgår også av bilder at det nå er etablert trapp opp til denne plattingen som gir inntrykk av at plattingen er tenkt som en permanent konstruksjon.

Når det henvises til «noenlunde tilsvarende konstruksjon som tidligere» er dette 3 trestokker som lå på hyttens vestside benyttet som båtopplegg (Kristiansen pers. med.) Disse ble fjernet mest sannsynlig før området ble vernet. En kan ikke se at disse stokkene kan defineres som «tilsvarende konstruksjon» som dagens gulvløsning. Uansett er det ikke informert om disse tiltakene i søknaden.

- Side 2 avsnitt 9. Dersom vedtaksmyndigheten hadde en bestemt oppfatning om hva de selv la i platting, måtte det imidlertid her kunne forventes at man stilte noen vilkår knyttet til dette i tillatelsen.

Kommentar: Etablering av platting/gulv var ikke omsøkt, det var ikke nevnt i søknaden at det skulle bygge gulv. Derfor er det ikke mulig for forvaltningen å knytte vilkår til et tiltak en ikke kjenner til.

- Side 3 avsnitt 1. Det ble aldri stilt krav/vilkår om fremleggelse av tegninger som viste det planlagte tiltaket.

Kommentar: Det ble ikke stilte krav om byggetegninger, hverken fra nasjonalparkstyret eller bygningsmyndigheten (Hattfjelldal kommune) Skifte av eksisterende tak er i utgangspunktet et tiltak som i liten grad endrer hyttens form og inntrykk. En forlengelse av dette taket er da mulig å vurdere uten byggetegninger. Men hadde en i søknaden fått opplyst om at det skulle etableres gulv, rekkverk, trapp, flytting av dør og evt. heving av tak ville saken stilt seg annerledes. Her ville en helt klart hatt målsatte byggetegninger som viste alle planlagte tiltak for vurdering i nasjonalparkstyrets saksbehandling. Igjen påhviler det tiltakshaver å søke om alle forhold som påvirker tiltaket.

2020 – platting i forkant er ikke fjernet, det er etablert trapp opp til denne plattingen

Udatert bilde som viser tidligere konstruksjon som ble fjernet til erstatning for tidligere platting

- Side 3 punkt 6. Tiltakshaver har satt opp rekkverk på nordsiden på plattingen, dette for å få bedre le for inngangen og for å hindre at en ikke skulle trø utenfor gulvet.

Kommentar: Oppsetting av rekkverk er ikke omsøkt, rekkverk er etablert på nordsiden hvor høyden ned til bakken er minst. Tiltakshaver har muntlig informert om planer om oppsetting av rekkverk på de andre sidene av gulvet. Dette fremgår også av tilbakemelding av 26.01.2021 hvor tiltakshaver i sin første tilbakemelding henviser til byggetekniske krav i forskriften paragraf 12-17, om rekkverk. Videre at tiltakshaver er villig til å søke på nytt om ferdigstilling av rekkverk hvis forvaltningen ønsker dette. Det anmerkes her at tiltakshaver henviser til veiledningen til utgått byggeteknisk forskrift (TEK10) som er avløst av byggeteknisk forskrift (TEK17) § 12-11. Uansett opphever ikke krav som følge av annet lovverk kravet om å søke dispensasjon fra verneforskriften.

- Side 4 avsnitt 1 angående hva nasjonalparkstyret la i formuleringen etablere takoverbygg på inntil 3 meters lengde over platting i vestlig retning.

Kommentar: som tidligere informert er forvaltningens vedtak en godkjenning av forlengelsen av taket. Dispensasjonen innebar at taket kunne forlenges over platting. Over platting var her en klargjøring av hvilke himmelretninger takforlengelsen kunne skje. Senere er det tilføyd i vestlig retning for å presisere dette. Det har hele tiden vært snakk om over eksisterende platting. Vedtaket kan ikke tolkes som at det gir dispensasjon for bygging av gulv/utvidelse av eksisterende platting med tilhørende rekkverk. Tiltakshaver har ikke stilt spørsmål om denne tolkningen tidligere. Så lenge det ikke er gjort positivt vedtak er ikke tiltaket godkjent.

- Side 4 avsnitt 8 hytta er en del av området karakter og er etablert før området ble vernet

Kommentar: At hytta er en del av landskapselementene i verneområdet fritar ikke tiltakshaver søknadsplikten for gjennomføring av tiltak.

- Side 5 pkt. 3.3.1 omhandler vesentlige endringer i takkonstruksjonen ved en endring av høyden på denne. Da ift. at dette ville øke synligheten av bygningsmassen betraktelig. Videre hevdes det at denne delen av tiltaket uomtvistelig er vurdert av nasjonalparkstyret.

Kommentar: Dette er feil, nasjonalparkstyret har aldri fått seg forelagt informasjon om at taket skulle heves 20 cm. Hverken i søknad eller muntlig fra tiltakshaver. Heving av takhøyde ble derfor ikke vurdert i nasjonalparkstyrets saksbehandling. Nå er heller ikke taket blitt hevet så det er irrelevant for den videre saksgang.

- I forhold til nasjonalparkstyrets vedtak stilles det spørsmål ved at det ikke er stilt noen krav om kontroll og ferdigmelding til nasjonalparkstyret.

Kommentar: En av oppgavene til SNO, gitt av Miljødirektoratet er bygningskontroll ift. dispensasjoner gitt av nasjonalparkstyret. Derfor er det unødvendig av styret å fatte egne vedtak om kontroll av gjennomførte arbeider. Det er nettopp SNO sin kontroll som har avdekket denne saken. Om det stilles krav om kontroll eller ikke skal heller ikke ha innvirkning på gjennomføring av tiltaket.

- Side 5 pkt. 3.3.2. Her fremgår det at tiltakshaver har tatt for gitt at nasjonalparkstyret skjønnte at det var et formål bak å forlenge taket i vestlig retning og etterlyser nasjonalparkstyrets oppfatning av dette. En forsøker videre å ansvarliggjøre nasjonalparkstyret for at i saksbehandlingen ikke forutså tiltakshavers intensjoner ved tiltaket og mener det er gitt dispensasjon til omfattende tiltak.

Kommentar: Nasjonalparkstyret har forholdt seg til tiltakshavers søknad om å skifte tak

samt etablere et takutstikk. Dette tiltaket er så vurdert etter verneforskriftens bestemmelser. Nasjonalparkstyret vurderer ikke søknaden ut fra tiltakshavers behov eller ønske, derfor gjøres det ingen vurderinger ut fra dette.

- Side 8 punkt 3.4 motstrid mellom nasjonalparkstyrets tillatelse og tillatelse fra Hattfjelldal kommune

Kommentar: Her forsøkes det å gjøre et poeng av ulikheter i behandlingen til nasjonalparkstyret og Hattfjelldal kommune. Nasjonalparkstyret og kommune behandler søknader om slike tiltak etter ulike lover og forskrifter. Kommunen behandler saken som bygningsmyndighet ihht. plan- og bygningsloven med tilhørende faglige vurderinger og begreper. Verneområdeforvaltningen behandler søknaden ihht. verneforskrift og naturmangfoldloven etter delegasjon gitt av Miljødirektoratet. Her vil det da være andre vurderinger som legges til grunn samt andre begreper som benyttes. Det kan tillegges at nasjonalparkforvaltningen ikke mottok kopi av vedtak til Hattfjelldal kommune selv om nasjonalparkstyret står som kopimottaker. Dette er sjekket med Statsforvalteren i Trøndelag som er postmottak og som ikke kan se å ha mottatt dette. Det var først når SNO etterlyste vedtak ved forberedelse av saken dette ble kjent. Uansett er det irrelevant for saken, det er tiltakshaver ansvar å påse at alle forhold omsøkes. For de fleste dispensasjoner nasjonalparkstyret behandler kreves det også en tillatelse/dispensasjon fra annen myndighet. En har da ikke gjennomgang av alle andres forvaltningsmyndigheters vedtak for avsjekk om det er samsvar. Vedtaket til Hattfjelldal kommune kan heller ikke tolkes som en godkjenning til å bygge platting/gulv/altan under taket. At de bruker begrepet altan fjerner denne enda lengre fra begrepet platting.

Oppsummering

Utgangspunktet for saken er søknad i 2016 fra tiltakshaver om skifte av tak på hytta fordi dette var i dårlig teknisk forfatning. Det ble opplyst i søknaden om at ville bli lagt papp i samme farge. Det ble også søkt om å etablere takoverbygg som ville stikke inntil 3 meter ut over platt i vestlig retning.

Nasjonalparkstyret innvilget søknaden med de premisene som lå i søknaden.

Ved bygningskontroll utført i 2020 av SNO ble det avdekket endringer på bygg utover det som lå i nasjonalparkstyrets dispensasjon, og som danner grunnlaget for denne saken. Styret har behandlet saken i flere møter med konklusjon om å sette i gang prosess for mulig retning av avvikene. Forhåndsvarsel om mulig retning er besvart av Advokathuset Helgeland på vegne av tiltakshaver. Her er det mange momenter som er forsøkt kommentert i dette saksframlegg. Alle formaliteter i forhold til prosessen frem til evt. krav om retting er fulgt.

I saksbehandlingen har det kommet frem en rekke opplysninger om tiltaket som må vurderes i styres videre behandling.

Ved nærmere gjennomgang av bildematerialet ser det ikke ut til at hyttetaket er skiftet (høst 2020) men at det kun er takoverbygget som er satt opp som en forlengelse av eksisterende tak. Opprinnelig bakgrunn for tiltaket var behov for å skifte tak pga. dårlig teknisk

Bilde fra 2015 som viser tak og takteking

Bilde fra 2020 hvor det ser ut til at taket ikke er skiftet eller hevet. Ny pipe er satt opp, det er satt inn nytt vindu på nordøstre hjørne (til venstre på bildet). Takoverbygg er satt opp jfr. innvilget dispensasjon.

standard. Hvorfor er ikke taket skiftet som omsøkt? Evt. er videre plan å skifte taktekkingen. Motivet i søknaden var behov for å skifte tak på hytta, i ettetid kan det stilles spørsmål om dette.

En ser også at det er satt inn nytt vindu på nordøstre hjørne, dette er heller ikke omsøkt.

Takoverbygget er i tråd med søknad og innenfor rammene gitt i nasjonalparkstyrets dispensasjon.

Når det gjelder gulv under tak er ikke dette omsøkt og aldri vurdert i nasjonalparkstyrets saksbehandling, tilsvarende gjelder oppsetting av rekkverk. Det følger heller ikke av gitt dispensasjon for utvidelse av taket automatikk i at det kan etableres gulv under tak.

I brev fra Advokathuset Helgeland påstås det at tanken var at platting foran hytta skulle fjernes og inngå i arealet på nytt gulv under tak. Som det er påvist tidligere er ikke dette tilfelle pr. høst 2020, samt at det er etablert trapp til denne plattingen som tyder på at dette skal være en permanent konstruksjon. Uansett opphever ikke dette søknadsplikten.

Det er også avdekket på bilder at gulvet ble etablert før takoverbygget, noe som tilsier at planen hele tiden har vært å etablere et gulv her samt å flytte døra. At det tidligere båtoplegg bestående av 3. trestokker på vestsiden kan vanskelig sammenlignes med dagens gulv under tak. Dette båtoplegget ble mest sannsynlig fjernet før området ble vernet og erstattet av en mindre platting.

Ved søknad om dispensasjon er søker pliktig til å oppgi alle forhold ved planlagt gjennomføring av tiltaket. Å tillegge forvaltningsmyndigheten ansvaret om å avdekke alle eventualiteter ved et tiltak er feil, at det ikke reageres på andre forvaltningsmyndigheters vedtak betyr heller ikke aksept for gjennomførte tiltak.

For forvaltningsmyndigheten handler saken om å vurdere krav om eventuell tilbakeførelse av ikke omsøkte tiltak. Saken bør derfor ikke vurderes som en dispensasjonssak før dette er avklart. Presedensvirkningen må også tas med i vurderingene.

Vedlegg:

- Rapport fra SNO til Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre 23.11.2020
- Brev av 13.01.2021 til tiltakshaver - ber om redegjørelse for påvist avvik mellom gitt dispensasjon og utførte byggearbeider på hytte ved Vestre Tiplingen
- Brev av 21.06.2021 - redegjørelse for påvist avvik mellom gitt dispensasjon og utførte byggearbeider på hytte ved Vestre Tiplingen.
- Epost av 17.02.2021 fra Kjell Kristiansen – supplerende opplysning ift. flytting av dør på hytte.
- Samlet saksframstilling 2021 - bygningskontroll i Austre Tiplingan landskapsvernområde - avvik mellom gitt dispensasjon og utførte byggearbeider på hytte ved Vestre Tiplingen
- Epost av 24.02.21. Tilleggsopplysninger fra Kjell Kristiansen - bilde av hytte tatt år 2000 ved Vestre Tiplingen
- Brev av 22.03.21 - Ber om redegjørelse - forhåndsvarsel om at forvaltningsmyndigheten vurderer krav om retting - påviste avvik mellom dispensasjon og faktisk utførte bygningsarbeider på hytte
- Brev av 29.03.21 fra advokat Jullumstrø - tilbakemelding på forhåndsvarsel om at forvaltningsmyndigheten vurderer krav om retting
- Samlet saksframstilling 2016 - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde - skiftning av tak på hytte ved Vestre Tiplingen - Gnr. 28. Bnr. 33. Solvor og Kjell Kristiansen.

Byggesak Austre Tiplingan LVO

Rapport fra SNO til Byrkije nasjonalpaarhkeståavroe/Børgefjell
nasjonalparkstyre 23.11.2020

Carl Norberg
SNO Trofors

Bytte av tak på hytte

- Søknad NP-styret okt -16
- Disp fra NP-styret nov -16
- Søknad Hattfjelldal kommune april -17
- Tillatelse Hattfjelldal kommune april - 17
- Kontroll (Statskog Fjelltjenesten for SNO) sommer -20
- Tak - OK
- Ikke omsøkte tilleggsarbeider: utvidet platting med rekkverk, flytting av dør, vinduer

Vurdering

- Det er utført arbeider på bygget som antakelig er søknadspliktig etter verneforskriften.
- Det er kun nytt tak som er omsøkt og gitt tillatelse til
- Det foreligger ikke tegninger i saken.
- Ny platting, gjerde og ny døråpning er antakelig avvik i henhold til den dispensasjonen som er gitt.

Vurdering (forts)

- Saken ble rapportert til forvalter nov - 20
- Forvalter har bedt SNO å vurdere evt sanksjoner/reaksjoner
- SNO har rådført seg med jurister i Miljødirektoratet, som kommer med følgende anbefaling:
«Det er enighet her om at denne saken ikke bør anmeldes, men forfølges i forvaltningsporet med eventuelt retting/tvangsmulkt.»
- SNO kommer til ikke foreta seg noe mer i denne saken.
- Saken overlates til NP-styret for vurdering om evt pålegg om retting, eller andre grep.

**Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyret**

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 74 16 80 86
tore.todas@statsforvalteren.no
<http://nasjonalparkstyret.no/Borgefjell>

Solvor og Kjell Kristiansen
Sørsiveien 265
8696 HATTFJELLDAL

Saksbehandler Tore Tødås

Vår ref. 2021/526-0 432.2

Deres ref.

Dato 13.01.2021

Ber om redegjørelse for påvist avvik mellom gitt dispensasjon og utførte byggearbeider på hytte ved Vestre Tiplingen - Solvor og Kjell Kristiansen

Vi viser til vårt brev av 11.11.2016 hvor nasjonalparkstyret orienterte om følgende vedtak:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyret gir, ihht. verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 b Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon for skifte av tak på eksisterende hytte ved Vestre Tiplingen gnr. 28. bnr. 33. I tillegg til skifte av eksisterende tak gis det dispensasjon til å etablere takoverbygg på inntil 3 meters lengde over platting i vestlig retning.

Følgende vilkår settes for tillatelsen:

- *Taktekking utføres med materialer som gir en mørk og matt fargevirkning.*
- *Utskiftete materialer/tak skal transporteres ut av området og skal ikke brennes i verneområdet*

På møte i Børgefjell nasjonalparkstyret 25.11.2020 orienterte Statens naturoppsyn om avvik mellom nasjonalparkstyrets dispensasjon og utførte arbeider på eiendommen gnr. 28. bnr. 33. Statens naturoppsyn gjennomførte i 2020 bygningskontroll med bakgrunn i gitt dispensasjon og orienterte om resultatene fra denne i forbindelse med oppsynsrapport 2020.

Nasjonalparkstyret har, som forvaltningsmyndighet en selvstendig plikt til å følge opp brudd på gitte dispensasjoner og vernebestemmelser samt iverksette evt. straffereaksjoner. Ut fra dette konkluderte nasjonalparkstyret med at avviket tas opp som egen sak på neste styremøte og at tiltakshaver før dette gis anledning til skriftlig å redegjøre for forholdene er anmerket.

Følgende punkter er anmerket som avvik ift. gitt dispensasjon:

- Det er etablert gulv/terrasse under takoverbygget, noe som ikke var omtalt i søknad fra tiltakshaver.
- Det er etablert rekkverk under takoverbygget, noe som ikke var omtalt i søknad fra tiltakshaver
- Inngangsdør er flyttet, noen en ikke kan se er omtalt i søknad fra tiltakshaver

- Nytt tak skal være hevet ca. 20 cm høyere ift. tidligere tak, noen en ikke kan se er omtalt i søknad fra tiltakshaver.

Vi ber om at Dere som tiltakshaver skriftlig gir tilbakemelding på årsakene til avvikene og hvorfor disse ikke er omsøkt. Saken tas opp på neste møte i nasjonalparkstyret 5. mars 2021. Ut fra dette ber vi om skriftlig tilbakemelding innen **12. februar 2021**.

På forhånd takk!

Med hilsen

Stian Brekkvassmo
Styreleder
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgfjell nasjonalparkstyre

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Børgefjell Nasjonalparkstyret
V/ Tore Tødås

REDEGJØRELSE FOR PÅVISTE AVVIK HYTTE VESTRE TIPLINGEN

1) Platting

I henhold til dispensasjon, verneforskriften
paragraf 3 pkt. 1.3 b, står det beskrevet at det er gitt tillatelse til å etablere takoverbygg på inntil 3
meters lengde over platting.

Dette er noe vi har forholdt oss til.

Den gamle plattingen var forøvrig råttent, og det var nødvendig etableres ny.

2) Rekkverk

Vi beklager først og fremst for å ikke ha opplyst om oppsetting av rekkverk i byggesøknad, vi
tenkte ikke at dette var opplysningspliktig.

Ønsker å få ferdigstille rekkverket av hovedsakelig to grunner.

Sikkerhetsmessig bør det være rekkverk på grunn av høyden.

Dette støttes oppunder byggetekniske krav. Henviser til forskrift paragraf 12-17, rekkverk.

Der det blant annet står beskrevet, sitat;

«Balkong/terrasse o.l må ha rekkverk eller annen anordning som hindrer at personer faller ut.

Rekkverket skal ha slik høyde/utforming at personer ikke utsettes for fare og skade ved
fall/sammenstøt, og slik at barn ikke lett kan klatre over». Sitat slutt.

Videre har vi vurdert at det er fordelaktig og hensiktsmessig ha rekkverk da det vil fungere som
le for vind og vær, og i å forhindre store snømengder legge seg foran inngangsparti/dør.

Om det er ønskelig/krav at vi søker på nytt om ferdigstilling av rekkverk, gjør vi selvsagt det!

3) Flytting av ytterdør

Døra er kun flyttet av sikkerhetsmessige årsaker. Vi beklager igjen for å ikke ha fått med denne
opplysningen i byggesøknaden.

På grunn av værmessige tøffe vinterforhold på hytta, har det lagt seg store snømengder foran døra
der den opprinnelig sto, og langs hele veggen helt opp mot takhøyde nivå. Noe som gjorde at vi
ble tidvis innesperret, og ved ankomst brukt uttalige timer for å grave frem dør.

Både med tanke på vær, men også brannvernmessige forhold er det veldig uheldig utsette seg for
slik potensiell fare.

Vi vurderte det var en mye bedre løsning og sikkerhetsmessig bra tiltak forflytte ytterdør på
vestveggen, under takoverbygget.

Vestsiden legger det seg mindre snømengder, og døra er i le under takoverbygget.

4) Takhøyde

Eksisterende tak ble ikke hevet 20 cm, noe som vi ser på som positivt.

Håper vår forklaring til avvikene er oppklarende, vi har forsøkt utført alt i den hensikt å forbedre sikkerheten for de som skal oppholde seg på hytta.

Med Hilsen

Solvor og Kjell Kristiansen

Tødås, Tore

Fra: Kjell Kristiansen <post@nyvoll-hjortefarm.no>
Sendt: onsdag 17. februar 2021 13:39
Til: Tødås, Tore
Emne: Hytte vestre Tiplingen

Hei. Tillater meg å sende 2 bilder fra hytta våres som underbygger det jeg har skrevet i brev til dere . Dette går på hvorfor vi måtte flytte dør , døra stod i sørlig retning før bestandig vanskelig å komme seg ut pga snøforhold faktisk innesnødd andre bilde viser der dør står nå betydelig mindre snø der . I den gamle hytta sto døra i sørvestlig retning (før 1997) noe vi har bilde på . Kan nevne at byggmester Svendsen Mosjøen har helrenovert hytta i 2019 da lå jeg på sykehus Tromsø ryggoperasjon da ble døra flyttet . Ta. Gjerne med dette i møte dere skal ha i nasjonalparkstyre . Mvh Kjell Kristiansen .

Sendt fra min iPhone

Fra: Kjell Kristiansen[post@nyvoll-hjortefarm.no]

Sendt: 24.02.2021 14:43:44

Til: Tødås, Tore

Kopi: harald.lie@hattfjelldal.kommune.no

Tittel: Bilde fra hytte fra 2000 v tipling

□

Hei. Tillater meg å sende over bilde fra vår hytte ,fra År 2000 som viser at vi hadde en platt på ca 3 meter I vestlig retning som båten vår var forankret på . Når det gjelder takoverbygget som det står i dag så er det forankret i platten det vil si at visst vi må rive noe av platten har ikke takoverbygget noe feste/ forankring , med det resultat at storm og uvær vil ta takoverbygg . . Det er en kjensgjerning at hytta står veldig utsatt til med hensyn til storm , uvær . Kan vel si det på denne måten : Vi hadde en litt mindre platt på hytta vår ca 1.70 bredde . Derfor ble det ikke tenkt på at vi måtte søke om samme bredde som takoverbygget
Ta gjerne dette med til Nasjonalparkstyret . Med. hilsen Solvor og Kjell Kristiansen .
Sendt fra min iPhone

Samlet saksframstilling

Arkivsaksnr: 2021/526-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 02.02.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	14/2021	05.03.2021

Saksprotokoll i Børgefjell nasjonalparkstyre - 05.03.2021

Behandling

Nasjonalparkforvalter refererte epost av 24.02.21 fra Kjell Kristiansen.

Kim Andre Haugan Schei foreslo følgende:

Byrkije nasjonalparkstyre/Børgefjell nasjonalparkstyre anmelder tiltakshaver for brudd på vernebestemmelsen for Austre Tiplingan landskapsvernområde ifb. med følgende gjennomførte byggearbeider på hytte på eiendommen 28/33 i Hattfjelldal kommune:

- Etablert gulv/terrasse under takoverbygg
- Etablert rekkverk under på gulv under takoverbygg
- Flytting av inngangsdør

Følgende forslag ble utarbeidet i tillegg:

Nasjonalparkstyret vedtar, ihht. naturmangfoldlovens §69 å varsle tiltakshaver om mulig vedtak om retting av påviste forhold. Hytteeier bes skriftlig redegjøre for påviste avvik innen 16. april 2021.

Vedtak

Byrkije nasjonalparkstyre/Børgefjell nasjonalparkstyre anmelder tiltakshaver for brudd på vernebestemmelsen for Austre Tiplingan landskapsvernområde ifb. med følgende gjennomførte byggearbeider på hytte på eiendommen 28/33 i Hattfjelldal kommune:

- Etablert gulv/terrasse under takoverbygg
- Etablert rekkverk på gulv under takoverbygg
- Flytting av inngangsdør

Nasjonalparkstyret vedtar, ihht. naturmangfoldlovens §69 å varsle tiltakshaver om mulig vedtak om retting av påviste forhold. Hytteeier bes skriftlig redegjøre for påviste avvik innen 16. april 2021.

Enstemmig vedtatt

Forvalters tilrådning:

Forvalter hadde ikke fremmet tilrådning

Saksfremlegg

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 2, vern av Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde, Hattfjelldal kommune, Nordland.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

I møte 25.11.2020 orienterte Statens naturoppsyn om avvik mellom nasjonalparkstyrets dispensasjon og utførte arbeider på eiendommen gnr. 28. bnr. 33. Statens naturoppsyn gjennomførte i 2020 bygningskontroll med bakgrunn i gitt dispensasjon og orienterte om resultatene i forbindelse med gjennomgang av oppsynsrapport 2020.

Utgangspunktet er at nasjonalparkstyret i 2016 fattet følgende vedtak:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe /Børgefjell nasjonalparkstyre gir, ihht. verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 b Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon for skifte av tak på eksisterende hytte ved Vestre Tiplingen gnr. 28. bnr. 33. I tillegg til skifte av eksisterende tak gis det dispensasjon til å etablere takoverbygg på inntil 3 meters lengde over platting i vestlig retning.

Følgende vilkår settes for tillatelsen:

- *Taktekking utføres med materialer som gir en mørk og matt fargevirkning.*
- *Utskiftete materialer/tak skal transporteres ut av området og skal ikke brennes i verneområdet*

Tiltaket var å forstå som at taket skulle skiftes pga. dårlig teknisk standard og at det var ønskelig å etablere et takutstikk i vestlig retning, det vil si en forlengelse av taket. Som en presisering av på hvilken side av hytten takutstikket skulle etableres ble det tilføyet over platting i vestlig retning.

Bygningskontrollen påviste at følgende er gjennomført:

- Nytt tak med takutstikk på 3 meter i vestlig retning.
- Etablert gulv/terrasse under takoverbygget
- Etablert rekkverk under takoverbygget
- Inngangsdør var flyttet.

Av sakspapirene til Hattfjelldal kommune fremkom det i tillegg at taket skulle heves 20 cm, noe som ikke var omsøkt til nasjonalparkstyret.

Nasjonalparkstyret konkluderte i møte 25.11.2020 med at avvikene tas opp som egen sak i påfølgende møte, dette etter at tiltakshaver har fått mulighet til å uttale seg om de påviste forhold. Spørsmål ble sendt tiltakshaver i brev av 13.01.2021 som svarte i brev mottatt 26.01.2021.

Tiltakshaver påstår at ordlyden: «å etablere takoverbygg på inntil 3 meters lengde **over platting**» innebærer at de kunne bygge gulv/terrasse under takoverbygget. Dette også med utgangspunkt i at eksisterende platting var dårlig. Denne tolkningen lå ikke til grunn ved nasjonalparkstyrets behandling av søknaden. Her ble det oppfattet at saksopplysningen om at takutstikket skulle gå utover eksisterende platting var en forklaring på hvilken side av hytten takutstikket skulle etableres. Hverken i søknad eller i vedtak står det uttrykkelig at det skal/kan bygges ny større platting til erstatning for eksisterende platting. Nytt gulv er over dobbelt så stor som det tidligere platting var jfr. bilder i rapporten. Ut fra dette konkluderes det med at forvaltningen ikke har gitt dispensasjon for bygging av nytt gulv under hele takoverbygget.

Tiltakshaver erkjenner at rekkverk er satt opp uten dispensasjon, nasjonalparkforvaltningen hadde heller ikke mulighet til å forutse etablering av rekkverk da bygging av gulv under takutstikk ikke omsøkt.

Tiltakshaver erkjenner at flytting av inngangsdør ikke er omsøkt og er gjennomført uten dispensasjon.

Taket ble ikke hevet 20 cm iflg. tiltakshaver, noe nasjonalparkforvaltningen ikke kan dokumentere utover det som var beskrevet i byggesaksdokumentene Hattfjelldal kommune.

I saken er det flere forhold som er i strid med verneforskriftens bestemmelser og som det ikke er søkt dispensasjon for.

Styret har som forvaltningsmyndighet et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som styret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom det er grunn til å anta at forholdet er straffbart. Dette følger av delegeringen av forvaltningsmyndigheten og er nedfelt i styrets vedtekter.

Miljødirektoratet har også delegert myndighet i naturmangfoldlovens § 69 om retting og avbøtende tiltak og § 73 om tvangsmulkt, disse lyder som følgende:

§ 69.(retting og avbøtende tiltak)

Myndigheten etter loven kan pålegge den ansvarlige å rette eller stanse forhold som er i strid med loven eller vedtak med hjemmel i loven.

Den som ved å overtre loven eller vedtak med hjemmel i loven forårsaker fare for forringelse av naturmangfoldet, skal sette i verk tiltak for å forhindre at slik forringelse skjer. Har forringelsen allerede inntrådt, gjelder plikten hindring av ytterligere forringelse og – om mulig – gjenoppretting av den tidligere tilstand for mangfoldet ved oppsamling, rydding, fjerning, planering eller andre egnede tiltak. Tiltak som i seg selv kan medføre miljøforringelse av noen betydning, skal bare iverksettes etter samtykke av myndigheten etter loven eller pålegg etter første ledd.

Plikten til forebygging, utbedring og gjenoppretting gjelder ikke i den utstrekning det i lys av kostnadene og virkningene av tiltakene, miljøvirkningene av overtredelsen og overtrederens skyld og økonomiske stilling, ville være særlig urimelig.

Bilde av hytte tatt i 2015 med platting mot sør og vest

Bilde av hytte tatt i 2020 med gulv under takutstikk. Rekkverk er ennå ikke satt opp.

Tiltak etter denne paragrafen kan gå ut på avliving av fremmede organismer som overtredelsen gjelder, eller tilbakeføring av levende organismer til opprinnelsesstedet.

§ 73. (tvangsmulkt)

For å sikre at bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven blir gjennomført, kan myndigheten etter loven fatte vedtak om tvangsmulkt.

Tvangsmulkt kan fastsettes når overtredelse av en bestemmelse er oppdaget. Tvangsmulkten begynner å løpe dersom den ansvarlige oversitter den frist for retting av forholdet som myndigheten etter loven har fastsatt. Tvangsmulkt kan fastsettes på forhånd dersom særlige grunner tilsier det, og løper da fra en eventuell overtredelse tar til. Det kan fastsettes at tvangsmulkten løper så lenge det ulovlige forhold varer, eller at den forfaller for hver overtredelse. Tvangsmulkt løper likevel ikke dersom etterlevelse er umulig på grunn av forhold som ikke skyldes den ansvarlige. Tvangsmulkt kan fastsettes som løpende mulkt eller engangsmulkt.

Tvangsmulkt pålegges den ansvarlige for overtredelsen. Er overtredelsen skjedd på vegne av et selskap eller en annen sammenslutning, en stiftelse eller et offentlig organ, skal tvangsmulkten vanligvis pålegges dette. Er tvangsmulkt pålagt et selskap som inngår i et konsern, kan påløpt tvangsmulkt også inndrives hos morselskap.

Departementet kan frafalle påløpt tvangsmulkt. Avgjørelsen regnes ikke som enkeltvedtak etter forvaltningsloven.

Nasjonalparkstyret må vurdere hvilke tiltak som skal iverksettes ovenfor tiltaket/tiltakshaver. Et alternativ er straffesporet med anmeldelse til Politiet. Resultatet her kan medføre strafferettslig straff med bøter eller fengsel. Evt. straff i straffesporet vi ikke medføre krav om at gjennomførte tiltak rettes opp. Derfor må krav om retting og avbøtende tiltak vurderes rettes mot tiltakshaver.

Krav om retting er et virkemiddel nasjonalparkstyret har i § 69. hvor det kan fattes vedtak om at de påviste forhold må rettes opp. Med retting menes som oftest gjenoppretting av en tidligere tilstand, for eksempel rivning av ulovlig bygninger eller fjerning av ulovlig tilført masse. Et slikt rettingsvedtak vil være et enkeltvedtak som krever at vedkommende får et skriftlig forhåndsvarsel med frist til å uttale seg før det treffes et endelig vedtak.

Etter at vedkommende har fått uttale seg om sakens forhold må nasjonalparkstyre fatte nytt vedtak hvis det skal rettes krav om retting. Det skal gis frist for når rettingen skal være gjennomført. Det må gå tydelig frem av vedtaket hvilke forhold det kreves retting av. Hvis tiltakshaver ikke etterkommer kravet kan det fattes vedtak om tvangsmulkt ihht §. 73

Nasjonalparkstyret kan kreve retting ihht. § 69 uten å anmelde forholdet, det som oftest benevnes som forvaltningssporet.

Oppsummert er det i saken flere påviste forhold med brudd på verneforskriftens bestemmelser som krever oppfølging fra nasjonalparkstyret, med reaksjonsform på de ulike forholdene som er anmerket i rapport fra SNO. I disse vurderingene må nasjonalparkstyret også vurdere presedensvirkningen av beslutningen som fattes. Styret har tidligere ikke behandlet slik problemstilling og utfallet kan danne presedens for senere saker som omfatter hytter i verneområdene.

Vedlegg:

- Rapport fra SNO til Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre 23.11.2020

- Brev av 13.01.2021 til tiltakshaver - ber om redegjørelse for påvist avvik mellom gitt dispensasjon og utførte byggearbeider på hytte ved Vestre Tiplingen
- Brev av 21.06.2021 - redegjørelse for påvist avvik mellom gitt dispensasjon og utførte byggearbeider på hytte ved Vestre Tiplingen.
- Epost av 17.02.2021 fra Kjell Kristiansen – supplerende opplysning ift. flytting av før på hytte.
- Samlet saksframstilling 2016 - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde - skiftning av tak på hytte ved Vestre Tiplingen - Gnr. 28. Bnr. 33. Solvor og Kjell Kristiansen

**Byrkije nasjonalparkstyre/
Børgefjell nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 74 16 80 86
tore.todas@statsforvalteren.no
<http://nasjonalparkstyre.no/Borgefjell>

Solvor og Kjell Kristiansen
co advokat Knut Jullumstrø
8651 MOSJØEN

Saksbehandler Tore Tødås

Vår ref. 2021/526-0 432.2

Deres ref. Knut Jullumstrø

Dato 22.03.2021

Austre Tiplingan landskapsvernområde - forhåndsvarsel om at forvaltningsmyndigheten vurderer krav om retting ifb. med påviste avvik mellom dispensasjon og faktisk utførte bygningsarbeider på hytte. Ber om redegjørelse.

Statens naturoppsyn gjennomførte høsten 2020 bygningskontroll av dispensasjoner gitt for bygningsformål av nasjonalparkstyret. Ved bygningskontroll av Deres hytte ved vestre Tiplingen (gnr. 28 bnr. 33) i Austre Tiplingan landskapsvernområde ble det påvist avvik mellom gitt dispensasjon og faktisk utførte bygningsarbeider.

Bygningskontrollen ble gjennomført med bakgrunn i dispensasjon gitt av nasjonalparkstyret i møte 24. oktober 2016, sak 17/2016. Det ble her gitt dispensasjon for å skifte eksisterende tak og etablere takoverbygg på inntil 3 meters lengde.

I forbindelse med bygningskontrollen ble det registrert og rapportert at følgende tiltak var gjennomført:

- Nytt tak med takutstikk på 3 meter i vestlig retning.
- Etablert gulv/terrasse under takoverbygget
- Etablert rekkverk under takoverbygget
- Inngangsdør var flyttet.

Av disse er følgende tiltak rapporter som avvik i forhold til søknad og gitt dispensasjon:

- Etablert gulv/terrasse under takoverbygget
- Etablert rekkverk under takoverbygget
- Inngangsdør flyttet.

Børgefjell nasjonalparkstyre vedtok i møte 05.03.2021, sak 14/2021 å varsle tiltakshaver om mulig vedtak om retting av påviste avvik. Dette i tråd med forvaltningslovens § 16 om at slikt forhåndsvarsel skal gis før evt. vedtak om retting.

Dette brevet er et varsel om mulig vedtak om retting av de påviste avvikene, med hjemmel i naturmangfoldlovens § 69 retting og avbøtende tiltak.

Nasjonalparkstyrets vedtak om forhåndsvarsel i sak 14/2021 er et prosesuelt vedtak som ikke kan påklages. Tiltakshaver gis mulighet til å kommentere forholdene i saken før det evt. blir fattet vedtak om å kreve retting. Evt. krav om retting vedtas av nasjonalparkstyret som enkeltvedtak som kan påklages. Miljødirektoratet er her klageorgan.

Nasjonalparkstyret har en selvstendig plikt ihht. sine vedtekter (punkt 8.5) til blant annet å vurdere administrative sanksjoner når styret får kjennskap til brudd på verneforskriften. Mulige administrative sanksjoner kan være krav om retting med hjemmel i naturmangfoldloven (NML) *kap. IX § 69 Retting og avbøtende tiltak*. Forvaltningsmyndigheten kan pålegge stans eller retting av forhold som er i strid med verneforskriften eller gitt dispensasjon.

Vi viser også til vårt brev av 13.01.2021 og Deres tilsvaer hvor det redegjøres for de utførte arbeidene.

Vi varsler om at nasjonalparkstyret vurderer å fatte vedtak om retting av de påviste avvik ihht. naturmangfoldlovens § 69. Og at Dere, sett i lys av dette gis mulighet til å redegjøre for de påviste avvik.

Vi ber om at skriftlig redegjørelse sendes nasjonalparkstyret innen 16. april 2021.

Med hilsen

Stian Brekkvassmo
Styreleder
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

- Samlet saksframstilling - bygningskontroll i Austre Tiplingan landskapsvernområde - avvik mellom gitt dispensasjon og utførte byggearbeider på hytte ved Vestre Tiplingen

ADVOKATHUSET HELGELAND

Børgefjell nasjonalparkstyre
v/ Tore Tødås

Mosjøen, 29. mars 2021

Ansvarlig advokat: Knut Jullumstrø

Epost: knut@advhelg.no

Ref.: [Ref]

AD HYTTE VED VESTRE TIPLINGAN – MIN KLIENT KJELL KRISTIANSEN

Viser til forhåndsvarsel om mulig krav om retting av 22. mars 2021.

I forhåndsvarslet konstateres det kort og godt at det skal være et avvik mellom gitt tillatelse og utført tiltak. Hvorvidt det foreligger avvik og hva eventuelle avvik består i, er imidlertid et spørsmål som må besvares før man vurderer tiltak mot de påståtte avvik. Det er først dersom det kan påvises avvik at man kan vurdere om vilkårene for å kreve retting er oppfylt.

I det følgende gjennomgås først historikk. Dernest bakgrunnen for de tiltak som er utført, før jeg gjennomgår denne sides oppfatning mht. om det i det hele tatt foreligger avvik. Avslutningsvis kommenteres spørsmålet om retting av eventuelle avvik.

1 Historikk:

Den aktuelle hytta ble satt opp i 1942, men ble flyttet til nåværende sted en gang på 1950-tallet, og tjente opprinnelig som hvilebu ved jakt og fiske i området. Gjennom årenes løp er det utført enkelt vedlikehold av hytta og diverse tilpassinger basert på erfaringer ved bruk.

Ytterdørens plassering er et tema i saken. Det kan i den forbindelse opplyses at ytterdøren har vært flyttet flere ganger. Vedlagte bilde viser forrige plassering. Det kan imidlertid også opplyses at ytterdøren også har vært på samme vegg som den er pr i dag.

Bakgrunnen for at man har flyttet døra, fremgår for øvrig av vedlagte bilder. Hytta ligger slik til at det legger seg opp store mengder snø mot veggen og særlig på det hjørnet hvor døra tidligere var plassert. Dette medførte dels at det var et stort arbeid å grave frem døra ved ankomst hytta, dels sikkerhetsmessige utfordringer ved at døra kunne «fyke igjen» mens det var folk inne i hytta. Ved en eventuell brann, risikerte man da at den viktigste rømningsveien var stengt.

Hytta undergikk renovering på begynnelsen av 2000-tallet. Da flyttet man døra fra det sørvestre hjørnet og til det sørøstre. Dette skjedde uten at man tenkte dette var særskilt søknadspliktig, og uten at man den gang fikk noen reaksjoner på dette.

Etablert platt er også et tema i saken. Det var opprinnelig en platt/et opplegg på ca. 3 meter på vestveggen av hytta. Dette ble bla. brukt til å lagre båt på. Denne konstruksjonen fremgår av vedlagte bilder. Denne platten/opplegget, ble tatt bort i forbindelse med at man bygget en platt på sør- og vestveggen av hytta på ca. 1,7 meters bredde.

I 2019 ble hytta totalrenovert av Byggmester Svendsen fra Mosjøen. Dette skjedde som ledd i et forsikringsoppgjør etter en større museskade. Man ble da anbefalt å heve takkonstruksjonen for å bedre isolasjonen av hytta.

2 Bakgrunnen for de tiltak som nå er helt eller delvis utført:

Kombinasjonen av en museskade som måtte utbedres og mange års erfaringer med bruken av hytta, ledet til at man ville gjøre de nødvendige tilpasninger av hytten som forberedte denne for bruk i overskuelig fremtid.

Som ledd i dette, var det bla. ønskelig å forbedre isoleringen av hytta. Derfor mente entreprenør først det var nødvendig å heve taket på hytta med 20 cm.

Hytta ligger nokså åpent til for vær og vind. Erfaringsmessig var det mest le på vestsiden av hytta. I forbindelse med at man gjorde arbeid i takkonstruksjonen, var det derfor ønskelig å strekke taket ut i en lengde på 3 meter. Her innser min klient at han nok ikke har vært tilstrekkelig klar og tydelig på formålet ved dette i sin søknad, men det må til hans forsvar også sies at det heller aldri ble stilt noen spørsmål vedrørende begrunnelsen for hvorfor man skulle trekke taket ut i 3 meters lengde. Det er uansett på det rene at formålet ved å trekke ut taket på vestsiden, var å kunne etablere inngangen på et mer beskyttet sted.

Det var i den forbindelse også meningen å «ta ned» inntrykket hytta gav i terrenget, ved å fjerne platting på fremsiden og konsentrere denne under taket og som en del av den nye konstruksjonen. Bakgrunnen for at man søkte om akkurat 3 meters forlengelse taket over platting, var at man derved ville etablere tak over en noen lunde tilsvarende konstruksjon som man tidligere hadde hatt på denne siden, jfr. Vedlagte bilder.

Her kan man kanskje si at min klient burde ha vært tydeligere på sin beskrivelse av platten. Dersom vedtaksmyndigheten hadde en bestemt oppfatning om hva de selv la i platting, måtte det imidlertid her kunne forventes at man stilte noen vilkår knyttet til dette i tillatelsen. Her har man imidlertid bare fått en tillatelse som lyder:

I tillegg til skifte av eksisterende tak gis det dispensasjon til å etablere takoverbygg på inntil 3 meters lengde over platting i vestlig retning.

Det ble aldri stilt noe krav/vilkår om at min klient måtte legge frem tegninger som viste det planlagte tiltaket. Et slikt krav ville ha sikret at både søker og vedtaksorgan satt med det samme «bildet» av hva tiltaket gikk ut på.

Når det gjelder rekkverket man har påbegynt på plattingen, er dette på samme måte som takforlengelsen, en ny faktor ved hytta. Som min klient selv har opplyst, var dette noe de begynte å sette opp selv på nordsiden, dels som ekstra le til inngangen og dels for at man ikke skulle trø utenfor plattingen her. Det bestrides ikke at rekkverket sammen med den nye takkonstruksjonen, blir et fremtredende element ved hytta så lenge man ikke har fått malt den nye konstruksjonen i hyttas farger.

3 Nærmere om påståtte ulovligheter – sakens rettslige side:

3.1 Innledning:

Det er en forutsetning for å kunne konstatere ulovligheter og pålegge retting at det kan påvises et avvik mellom det nasjonalparkstyret har gitt tillatelse til og det tiltaket min klient har utført. Dette er i liten grad drøftet i saksfremstilling og forhåndsvarsel, idet man her kort og godt bare legger til grunn at det foreligger avvik.

Et eventuelt avvik må konstateres basert på en tolking av den tillatelse som er gitt. Dersom et tiltak objektivt sett ligger innenfor ordlyden i en tillatelse, og det ikke foreligger noen presiserende føringer som tilsier noe annet, kan ikke dette medføre en konklusjon om avvik. Det innebærer at vedtaksorganets egen subjektive tolkning av hva tillatelsen omfatter, ikke kan begrunne et avvik dersom tiltaket objektivt sett er innenfor tillatelsens ordlyd, med mindre vedtaksorganet har presisert eller gitt uttrykk for sin subjektive tolkning til tiltakshaver.

Det innebærer at den som aktsomt forholder seg til en forsvarlig, objektiv tolkning av en tillatelse, ikke kan beskyldes for å ha etablert et avvik. Så lenge tiltakshaver forholder seg til en slik aktsom objektiv tolkning av tillatelsens innhold, påligger følgelig risikoen for uklarheter ved tillatelsen på vedtaksorganet.

I dette tilfellet er det vanskelig å se hvilke subjektive forventninger og tolkninger nasjonalparkstyret hadde mht. den tillatelse de gav min klient på vedtakstidspunktet. Jeg kan ikke se at det i noen saksforberedende dokumenter drøftes eller stilles spørsmål rundt en rekke sentrale spørsmål som:

- Hva var formålet med en forlengelse av taket på 3 meter?

- Hva la nasjonalparkstyret i formuleringen: I tillegg til skifte av eksisterende tak gis det dispensasjon til å etablere takoverbygg på inntil 3 meters lengde over platting i vestlig retning.

Det er først når nasjonalparkstyret er forelagt SNO sin rapport at man gir uttrykk for hvilken subjektiv oppfatning man her hadde mht. innholdet i den tillatelse man gav på et tidligere tidspunkt. Først da kommer det frem at nasjonalparkstyret la inn som en forutsetning at «**3 meters lengde over platting i vestlig retning**», betød «3 meters lengde over **eksisterende** platting i vestlig retning».

Nå i saksfremlegg knyttet til forhåndsvarslet kommer det også ytterligere en subjektiv oppfatning til uttrykk. På side 1 i saksfremlegget, 5. avsnitt siste setning uttrykkes det nå:

Som en presisering av på hvilken side av hytten takutstikket skulle etableres ble det tilføyet over platting i vestlig retning.

Min klient har aldri lagt et slikt meningsinnhold i denne formuleringen. Det er også vanskelig å se hvilken betydning «platting» skulle ha som angivelse av hvilken side av hytta taket skulle forlenges, i den situasjon hvor man vet himmelretningene og har platting på flere sider av bygget.

Enhver usikkerhet rundt slike ting kunne enkelt vært unngått ved at nasjonalparkstyret krevde å få forelagt tegninger for godkjenning. Her må det påligge vedtaksorganet og dets saksbehandlingsrutiner å sørge for at det ikke oppstår noen usikkerhet knyttet til hva man har tillatt eller ikke.

3.2 Hjemmelsgrunnlaget:

Selv om den aktuelle hytta ligger i et landskapsvernområde, utelukker ikke dette at det foretas endringer eller utbedringer av hytta. Dette fremgår generelt av naturmangfoldsloven § 36, og konkret av forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 2, vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde.

Den aktuelle hytta har vært en del av områdets karakter siden lenge før etableringen av nasjonalpark med tilstøtende landskapsvernområde. Hytta er følgelig en del av landskapets særpreg og karakter. Det følger også av naturmangfoldsloven § 36, 2. ledd, 2. pkt. at pågående virksomhet kan fortsette **og** utvikles innenfor rammen av 1. pkt (§ 36, 2. ledd, 1. pkt), så lenge dette ikke vesentlig endrer landskapets særpreg eller karakter.

Prinsippet om å bevare landskapets art eller karakter er videreført i verneplanen for Austre Tiplingan i § 3, pkt. 1.1. Det fremgår videre av verneplanen for Austre Tiplingan § 3, pkt. 1.3, litra b) at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til ombygging og mindre utvidelse av eksisterende bygninger.

Oppsummert **kunne** altså Børgefjell nasjonalparkstyre, gi tillatelse til ombygging og mindre utvidelser av den aktuelle hytta.

3.3 Tillatelsens innhold og det konkrete tiltaket:

3.3.1 Takkonstruksjonen

Det som er den vesentlige endringen i dette tilfellet, og som derved **kunne** ha endret, eller i alle fall påvirket landskapets karakter, var økningen av høyden på- og forlengelsen av takkonstruksjonen. Dette tiltaket øker den synlige delen av bygningsmassen betraktelig, og er et tiltak man også vil kunne se fra en viss avstand. Denne delen av tiltaket er uomtvistelig vurdert av nasjonalparkstyret, som igjen har gitt sin tillatelse til tiltaket.

Gjennom gitt tillatelse er det konstatert at endringen av takkonstruksjon, ikke kan endre landskapets art eller karakter vesentlig. Nasjonalparkstyret har åpenbart heller ikke ansett dette som et tvilstilfelle, idet nasjonalparkstyret selv har ment seg kompetent til å avgjøre søknaden, jfr. Verneplanen § 3, pkt. 1.1, siste avsnitt.

Ved innvilgelsen av tillatelsen til dette tiltaket, er det kun satt følgende vilkår:

- Taktekking utføres med materialer som gir en mørk og matt fargevirkning
- Utskiftete materialer/tak skal transporteres ut av området og skal ikke brennes i verneområdet.

Det er ikke stilt noen særskilte krav til utførelsen. Det er ikke stilt noe krav om fremleggelse av tegninger for eventuell godkjenning fra nasjonalparkstyret. Det er heller ikke stilt noen krav om kontroll og ferdigmelding til nasjonalparkstyret.

3.3.2 Etableringen av ny platting under nytt takutbygg:

Min klient har nok her tatt for gitt at nasjonalparkstyret skjønte at det selvsagt var et formål bak å forlenge taket i vestlig retning. En slik forlengelse av taket må da også nødvendigvis ha en funksjon ut over å beskytte selve bygningen. Jeg kan ikke se at nasjonalparkstyret noe sted har angitt hvilken oppfatning **de** hadde av formålet med endringen av takkonstruksjonen eller hvilke vurderinger man har gjort rundt dette. Konsekvensen av dette er uansett at man har gitt en tillatelse til et nokså omfattende tiltak, uten å stille vilkår og uten å tilkjenne hvilken subjektiv oppfatning nasjonalparkstyret hadde mht. formål og funksjon.

Her må det som det åpenbare utgangspunkt, ligge på nasjonalparkstyret å sørge for at avgjørende forutsetninger for tiltaket, kommer tydelig frem i tillatelsen. Dette forutsetter også at

nasjonalparkstyret selv har en egnet form for saksbehandling, som sikrer både landskapsvernet og de som søker om tiltak innenfor dette.

De som søker om en tillatelse til tiltak i dette området, må også kunne legge til grunn at nasjonalparkstyret har drøftet og vurdert alle sider ved tiltaket før tillatelse gis, og at eventuelle avgjørende forutsetninger kommer klart frem i denne. Endelig forutsetter også en hensiktsmessig oppfølging av nasjonalparkstyrets kontrollfunksjon, at nasjonalparkstyret selv stiller de krav og etablere de rutiner som er nødvendige for dette, herunder for eksempel kontroll av tegninger mv. før tiltak settes i gang.

Det innebærer selvsagt ikke at min klient i dette tilfellet hadde en blanco fullmakt til å foreta seg hva som helst under taket, men det tilsier at tillatelsen omfattet noe mer enn å forlenge et tak ut «i løse luften».

Slik jeg ser det, er det etter dette uinteressant hvilken subjektiv oppfatning nasjonalparkstyret her har hatt om innholdet og rekkevidden av den gitte tillatelse, så lenge det ikke er gitt noen signaler eller føringer som skulle tilsa at man mente noe annet enn det man objektivt kan tolke inn i den gitte tillatelse, jfr; *I tillegg til skifte av eksisterende tak gis det dispensasjon til å etablere takoverbygg på inntil 3 meters lengde over platting i vestlig retning.*

Den naturlige språklige forståelse av denne tillatelse er at man kan etablere en konstruksjon på inntil 3 meters lengde over *en platting*.

Det fremgår hverken av ordlyden eller øvrige saksdokumenter at takforlengelsen skulle skje over den **eksisterende** platting. Dersom det var det nasjonalparkstyret mente, var det jo bare å ta inn «eksisterende» i ordlyden, så hadde man stengt for enhver misforståelse.

Jeg registrerer at det i saksfremlegget til vedtak om anmeldelse og forhåndsvarsel, nå hevdes at «*over platting i vestlig retning*», kun var en angivelse av hvilken side av hytta man tillot et slikt utbygg. Dette fremstår som et etterfølgende forsøk på å bortforklare en påvist uklarhet i egen tillatelse, som her faller på sin egen urimelighet. For det første var det platting på flere sider av hytta, slik at «platting» i seg selv ikke var noen god indikator på side. For det andre ligger hytta med front/bakside mot sør/nord, og følgelig sidene øst/vest. En henvisning til vestlig retning ville følgelig vært nok.

Min klient hadde følgelig ingen oppfordring eller mulighet til å forstå at nasjonalparkstyret her mente å legge inn en begrensning om at utbygget skulle skje over **eksisterende platting** inn i sin tillatelse. Han forholdt seg til den naturlige språklige tolkning av den gitte tillatelse, uten at det forelå noen signaler eller indikasjoner på at nasjonalparkstyret hadde ment noe annet.

Da min klient etablerte en ny platting under det nye taket, skjedde dette følgelig i tråd med det som på alle måter er en aktsom tolkning av den tillatelse nasjonalparkstyret har gitt. At

nasjonalparkstyret ikke har lagt inn noen kontrollmekanismer som sikrer at søker og vedtaksorgan har samme oppfatning om hva tiltaket går ut på, som for eksempel fremleggelse av tegninger, kan ikke gå ut over min klient.

Min klient tilførte heller ikke området eller bygningsmassen et nytt element ved den nye plattingen, idet det fra tidligere hadde vært en tilsvarende lang konstruksjon på denne siden av hytta. Det nye var at slik konstruksjon nå lå under det taket som nasjonalparkstyret hadde gitt tillatelse til.

Ved å forlenge taket med tre meter over en tilsvarende lang ny platting, gjorde dermed ikke min klient noe annet enn det som objektivt og forsvarlig kan tolkes ut av den gitte tillatelse.

3.3.3 Rekkverk på ny platting:

Min klient ønsket å ha et rekkverk mot nord av to grunner. For det første ønsket min klient å sikre at man ikke uforvarende tråkket utfor plattingen og skade seg når man skulle inn på hytta. Som det fremgår av bildene, ligger jo inngangsdøra nå lengst nord på vestveggen. For det andre ville man ved et slikt rekkverk sikre le rundt inngangsdøra, som sammen med taket medførte at man eliminerte sjansen for å snø inne.

Som min klient selv har anført tidligere, er det et bygningsteknisk krav at man sikrer slike konstruksjoner. Dette er kanskje ekstra viktig på et sted hvor det ikke er mobildekning ved eventuell skade.

Som tidligere anført, er det jo forlengelsen av takkonstruksjonen som er det dominerende trekket ved tiltaket. Det er dette man vil se som en endring ved bygget. Et rekkverk i bakkant med det angitte formål, malt i hyttas farger, vil ikke medføre at bygget gir noe større «inntrykk» i terrenget enn uten.

Det anføres etter dette at det aktuelle rekkverket er et tiltak som naturlig og av sikkerhetsmessige grunner, faller inn under den tillatelse som er gitt.

Dersom nasjonalparkstyret mener dette *ikke* ligger innenfor tillatelsen, anmodes det om etterfølgende godkjenning av rekkverket. Ved vurderingen av en eventuell etterfølgende godkjenning, bes det lagt vekt på hensynet til sikkerhet både for skade og at inngangsdør kan bli stengt på et sted uten tilgang til hjelp/telefon. Vektlegging av sikkerhet kan her skje uten at man kommer i konflikt med landskapsvernet, idet et slikt rekkverk ikke vil medføre noen vesentlig endring av bygget eller landskapets karakter.

3.3.4 Flytting av dør:

Min klient erkjenner i ettertid at han burde ha informert om at en del av prosjektet også innebar flytting av dør. Min klient har imidlertid tenkt at døren har stått på denne veggen tidligere, og nok

forutsatt at vedtaksmyndigheten her forstod at formålet med utbygg av tak var å etablere en tryggere og mer hensiktsmessig adkomst til hytta.

For det tilfelle at nasjonalparkstyrte mener det her var søknadsplikt for å flytte dør tilbake til vestveggen, bes det i så fall om at nasjonalparkstyret gir sin etterfølgende aksept til dette, jfr. Mer om dette nedenfor under pkt. 4.

3.4 Spørsmål om strid mellom nasjonalparkstyrets tillatelse og tillatelse fra Hattfjelldal kommune:

Hattfjelldal kommunes vedtak av 18. april 2017 har følgende ordlyd:

Taket heves ca. 20 cm, samt forlenges over altan med maksimalt 3 meter. Bruksarealet vil ikke bli økt etter utbyggingen. Det foreligger ikke protest på søknaden.

Nasjonalparkstyret har heller ikke ovenfor kommunen gitt noen signaler om at man la inn noen uuttalte forutsetninger i tillatelsen. Kommunens vedtak ble også sendt i kopi til nasjonalparkstyret, uten at nasjonalparkstyret fant grunn til å presisere eller utdype nasjonalparkstyrets forutsetninger og tolkninger av eget samtykke. Dette til tross for at Hattfjelldal kommune i sitt vedtak også innfører et annet begrep; **altan** i vedtaket.

Heller ikke Hattfjelldal kommune har noen presisering av at forlengelse av utbygg skulle skje over en eksisterende platting og/eller altan. Kommunen knytter heller ikke henvisningen til «over altan» til angivelse av hvilken side av bygget utbygget skulle føres opp.

En altan er pr definisjon en konstruksjon med rekkverk. Hattfjelldal kommune som bygningsmyndighet, er også ansvarlig for at de tiltak man gir tillatelse til, ligger innenfor gjeldende forskriftskrav.

Dersom nasjonalparkstyret her anså det av avgjørende betydning at det ikke ble oppført noen ny platting eller altan under det nye taket, og at det ikke måtte etableres noe rekkverk på den konstruksjonen som var under takutbygget, måtte det påligge nasjonalparkstyret å komme med en slik presisering. I fraværet av en slik presisering må min klient som søker, kunne forholde seg til at en konstruksjon som ligger innenfor den språklige forståelse av den gitte tillatelse og som er i tråd med gjeldende bygningsforskrifter er tillatt.

At nasjonalparkstyret nå mener det foreligger et avvik fra den subjektive oppfatning nasjonalparkstyret synes å ha lagt til grunn mht. hva man aksepterte, for så å vurdere både å treffe forvaltningsmessige tiltak mot, og anmelde min klient til politiet, fremstår i realiteten som om man gir min klient ansvaret for en mangelfull saksbehandling og oppfølging fra nasjonalparkstyrets side.

Her kunne nasjonalparkstyret enkelt fjernet all tvil om hva vedtaket tillot ved å kreve at det ble fremlagt tegninger/skisser som viste hva søker tenkte å gjøre. At det i en slik sak oppstår tvil om hva nasjonalparkstyret egentlig har gitt tillatelse til, må da være nasjonalparkstyrets ansvar.

4 Nærmere om krav om retting:

Ett hvert krav om retting må i et slikt tilfelle være begrunnet i at det har oppstått en situasjon som er i strid med gjeldende retningslinjer og/eller som medfører at tiltaket kommer i strid med de føringer som ligger for landskapsområdet. Dersom krav om retting ikke kan begrunnes i dette, fremstår krav om retting som en sanksjon og ikke et nødvendig tiltak for å oppnå lovens formål.

Som tidligere anført, er den store og vesentlige endringen ved min klients tiltak, en takforlengelse på tre meter. Denne delen av tiltaket har nasjonalparkstyret uomtvistelig gitt sitt samtykke til.

En platting med rekkverk i bakkant mot terrenget malt i hyttas farger, «øker ikke avtrykket» hytta setter i området, ut over det som uansett følger av en større takkonstruksjon. Det å flytte døra inn under det samme taket, medfører om noe at hytta gir et mindre visuelt inntrykk i området.

Et krav om retting kan i så tilfelle ikke begrunnes med lovens formål og formålet ved verneforskriften.

Det er tvert imot flere omstendigheter som taler for at tiltaket må godkjennes. Det er allerede vist til at det å flytte inngangen inn under takkonstruksjonen, mer reduserer det visuelle inntrykket av hytta. Dette medfører også at man ikke risikerer at man under gitte forhold kan bli innestengt av snø på et sted hvor det ikke er mulig å søke hjelp. Sikkerhetsaspektet styrkes også av rekkverket i bakkant, idet man reduserer risikoen for personskade og ytterligere sikrer at døra ikke blir stengt av snømasser.

For det tilfelle at man likevel skulle vurdere å pålegge min klient å flytte døra tilbake til der den sist stod før renoveringen, vil dette også påføre min klient kostnader som ikke står i forhold til det man måtte mene å oppnå i form av landskapsvern.

Jeg forutsetter at nasjonalparkstyret nå ikke lar det gå prestisje i denne saken. I den forbindelse er det min klare oppfatning at nasjonalparkstyret, gitt at man hadde hatt en omforent felles forståelse, her også **vill ha** godkjent en søknad om en slik konstruksjon som min klient faktisk har ført opp. Dette nettopp fordi denne delen av konstruksjonen ikke øker det «avtrykket» takforlengelsen medfører i seg selv.

Dersom nasjonalparkstyret er enig i dette, vil et krav om retting ikke ha noen annen funksjon enn å være en sanksjon mot min klient, hvor resultatet etter en eventuell retting medfører en utjenlig takkonstruksjon og sikkerhetsmessige utfordringer ved bruken av hytta.

5 Oppsummering:

Med unntak av at min klient med fordel kunne ha presisert at formålet med å forlenge taket var å tilbakeføre inngangsdøren til vestveggen, anføres det at min klient ikke har gått ut over den tillatelse han har fått fra nasjonalparkstyret og Hattfjelldal kommune.

Det anføres uansett at det her vil være urimelig å kreve retting.

Med hilsen

Knut Jullumstrø
Advokat

Vedlegg

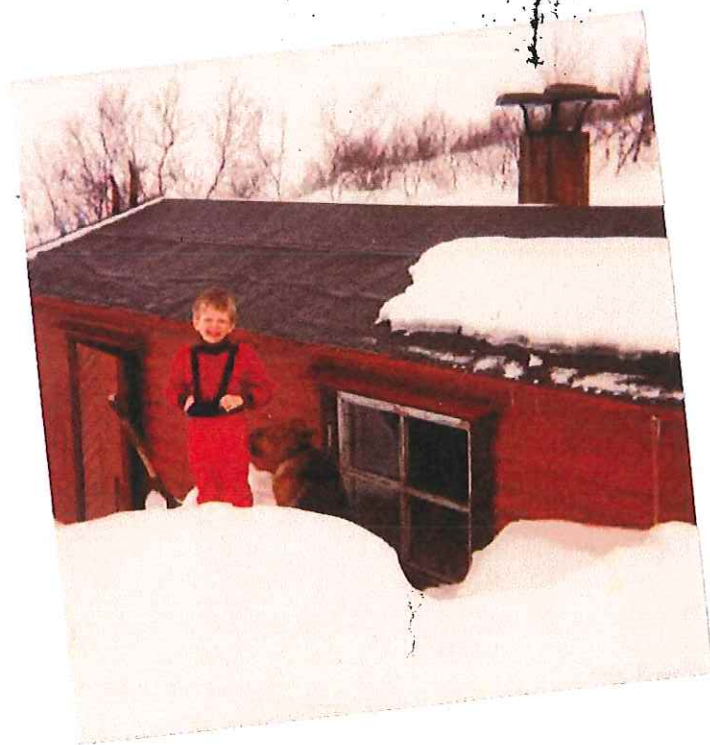

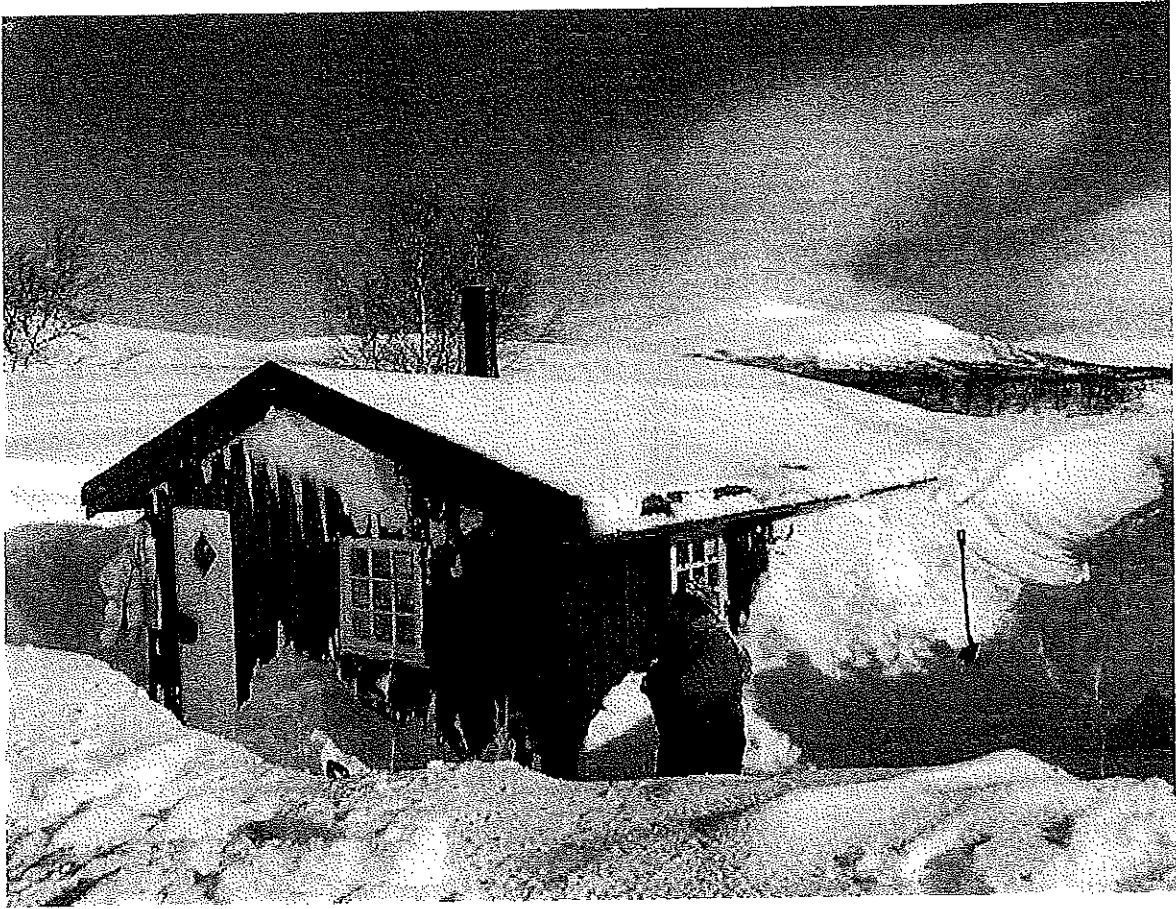
Tødås, Tore

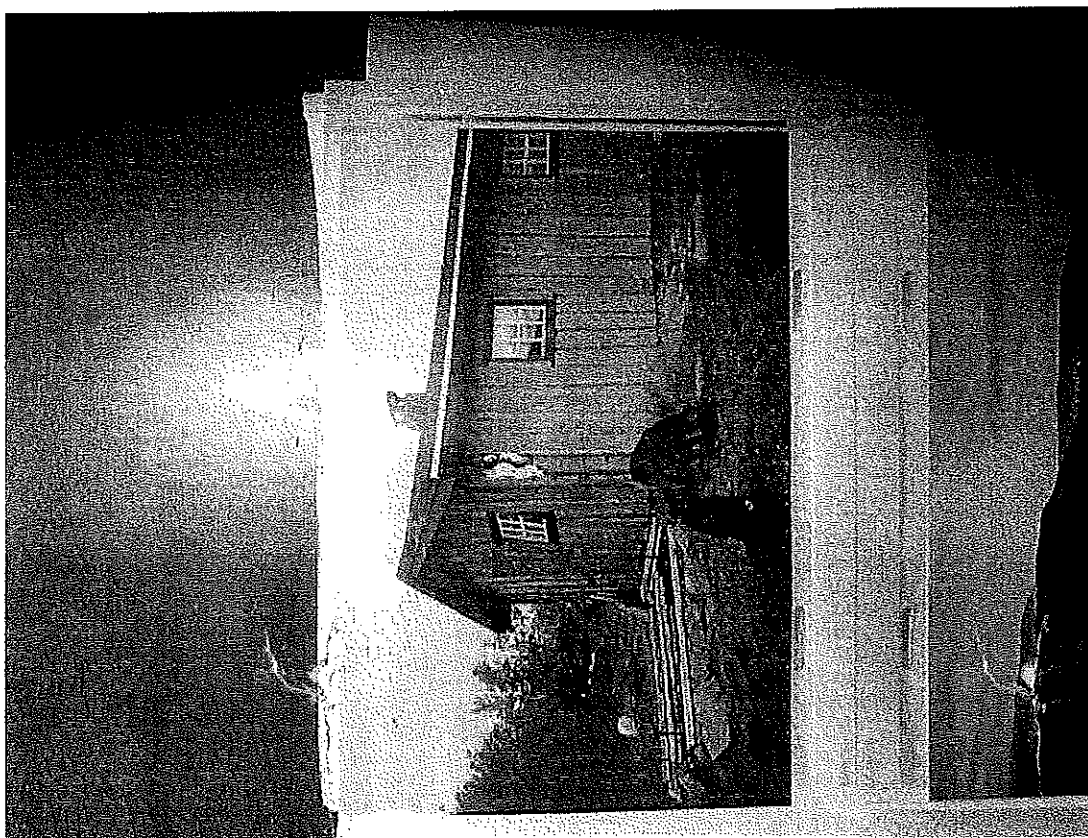
Fra: Kjell Kristiansen <post@nyvoll-hjortefarm.no>
Sendt: onsdag 17. februar 2021 13:39
Til: Tødås, Tore
Emne: Hytte vestre Tiplingen

Hei. Tillater meg å sende 2 bilder fra hytta våres som underbygger det jeg har skrevet i brev til dere . Dette går på hvorfor vi måtte flytte dør , døra stod i sørlig retning før bestandig vanskelig å komme seg ut pga snøforhold faktisk innesnødd andre bilde viser der dør står nå betydelig mindre snø der . I den gamle hytta sto døra i sørvestlig retning (før 1997) noe vi har bilde på . Kan nevne at byggmester Svendsen Mosjøen har helrenovert hytta i 2019 da lå jeg på sykehus Tromsø ryggoperasjon da ble døra flyttet . Ta. Gjerne med dette i møte dere skal ha i nasjonalparkstyre .
Mvh Kjell Kristiansen .

Sendt fra min iPhone

Hei. Tillater meg å sende over bilde fra vår hytte ,fra År 2000 som viser at vi hadde en platt på ca 3 meter i vestlig retning som båten vår var forankret på . Når det gjelder takoverbygget som det står i dag så er det forankret i platten det vil si at visst vi må rive noe av platten har ikke takoverbygget noe feste/ forankring , med det resultat at storm og uvær vil ta takoverbygg . . Det er en kjensgjerning at hytta står veldig utsatt til med hensyn til storm , uvær . Kan vel si det på denne måten : Vi hadde en litt mindre platt på hytta vår ca 1.70 bredde . Derfor ble det ikke tenkt på at vi måtte søke om samme bredde som takoverbygget Ta gjerne dette med til Nasjonalparkstyret . Med. hilsen Solvor og Kjell Kristiansen .
Sendt fra min iPhone

Saksprotokoll

Arkivsaksnr: 2016/6262-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 14.10.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	17/2016	24.10.2016

Saksprotokoll i Børgefjell nasjonalparkstyre - 24.10.2016

Vedtak

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre gir, ihht. verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 b Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon for skifte av tak på eksisterende hytte ved Vestre Tiplingen gnr. 28. bnr. 33. I tillegg til skifte av eksisterende tak gis det dispensasjon til å etablere takoverbygg på inntil 3 meters lengde over platting i vestlig retning.

Følgende vilkår settes for tillatelsen:

- Taktekking utføres med materialer som gir en mørk og matt fargevirkning.
- Utskiftete materialer/tak skal transporteres ut av området og skal ikke brennes i verneområdet.

Med hjemmel i § 3 pkt. 6.3 c i verneforskriften for Børgefjell nasjonalpark og § 3 pkt. 6.3 a i verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde gis Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon til å benytte snøscooter for transport av materialer etter fast trasé fra Øyum og inn til hytte ved Vestre Tiplingen.

Følgende vilkår settes for tillatelsen:

- Det gis dispensasjon for inntil 5 (fem) turer sesongen 2016/2017.
- Siste kjøredato settes til 30. april.
- Det pliktes å føre kjørebok før den enkelte tur foretas. Utfylt kjørebok og kjøretillatelsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.
- Kjørebok skal returneres Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni.

Begrunnelse:

Tiltaket vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig da tiltaket skjer på eksisterende bygg. Dette vil dermed ikke medføre økt bygningsmasse i verneområdet.

Enstemmig vedtatt

Saksfremlegg

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde - skiftning av tak på hytte ved Vestre Tiplingen - Gnr. 28. Bnr. 33. Solvor og Kjell Kristiansen

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre gir, ihht. verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 b Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon for skifte av tak på eksisterende hytte ved Vestre Tiplingen gnr. 28. bnr. 33. I tillegg til skifte av eksisterende tak gis det dispensasjon til å etablere takoverbygg på inntil 3 meters lengde over platting i vestlig retning.

Følgende vilkår settes for tillatelsen:

- Taktekking utføres med materialer som gir en mørk og matt fargevirkning.
- Utskiftete materialer/tak skal transporteres ut av området og skal ikke brennes i verneområdet.

Med hjemmel i § 3 pkt. 6.3 c i verneforskriften for Børgefjell nasjonalpark og § 3 pkt. 6.3 a i verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde gis Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon til å benytte snøscooter for transport av materialer etter fast trasé fra Øyum og inn til hytte ved Vestre Tiplingen.

Følgende vilkår settes for tillatelsen:

- Det gis dispensasjon for inntil 5 (fem) turer sesongen 2016/2017.
- Siste kjøredato settes til 30. april.
- Det pliktes å føre kjørebok før den enkelte tur foretas. Utfylt kjørebok og kjøretillatelsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.
- Kjørebok skal returneres Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni.

Begrunnelse:

Tiltaket vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig da tiltaket skjer på eksisterende bygg. Dette vil dermed ikke medføre økt bygningsmasse i verneområdet.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag
- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 2, vern av Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde, Hattfjelldal kommune, Nordland.

Saksopplysninger

Solvor og Kjell Kristiansen eier hytte ved Vestre Tiplingen i Austre Tiplingan landskapsvernområde.

De søker om dispensasjon fra verneforskriften for å få skifte tak på hytte da eksisterende tak er i dårlig forfatning. Det opplyses at det skal skiftes takstokker, taktro og legges ny takpapp. I tillegg søkes det om å få etablere et takoverbygg over platting på vestre side av hytta, da som en forlenging av hyttetaket.

I verneforskriften er det et generelt forbud mot oppføring og ombygging av bygninger (§ 3 pkt. 1.1) Men ihht. § 3 pkt. 1.2 er ikke dette til hinder for å vedlikeholde eksisterende bygninger så lenge dette ikke medfører endret bruk eller funksjon. Da omsøkte tiltak også omhandler etablering av takoverbygg og heving av taknivå må saken behandles som dispensasjonssak da dette ikke kan defineres som ordinært vedlikehold.

Ihht. § 3 pkt. 1.3 b. kan forvaltningsmyndigheten gi dispensasjon for ombygging og mindre utvidelse av eksisterende bygninger.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12. Da ift. kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Søker har beskrevet behov for å skifte av tak på hytte ved Vestre Tiplingen da dette er i dårlig forfatning. I den anledning er det behov for å endre takkonstruksjon, noe som medfører en heving av taknivået med inntil 20 cm. Det søkes også om å få etablert et takoverbygg. Hytten har et grunnareal på 35m². Tiltaket vil ikke medføre økt bygningsmasse i verneområdet.

Tiltaket planlegges gjennomført ved at nødvendige materialer fraktes inn vinteren 2016/2017 med snøscooter, det søkes derfor om økt antall turer for å få gjennomført transporten uten at behovet er spesifisert. Søker opplyser videre at selve byggeperioden vil strekke seg over flere år.

Naturbase, artskart og andre tilgjengelige kilder er benyttet som kunnskapsgrunnlag uten at det er funnet forhold som påvirkes negativt ved gjennomføring av tiltaket. Verneforskriften åpner for at eksisterende bygninger skal kunne brukes og vedlikeholdes.

Med bakgrunn i verneplanprosessen, forvaltningsplanarbeidet, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer fra nasjonalparkstyret vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.)

Hytte sett mot nordøst. Foto Tore Tødås 2015

Hytte sett mot sørøst. Foto Tore Tødås 2015

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jfr. naturmangfoldloven § 9, og tillegges liten vekt i denne saken.

Omfanget av aktivitetene i verneområdene vil være forholdsvis lite. Transporten vil medføre inntil 5 ekstra turer med snøscooter førstkommende sesong. § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte aktiviteten vil i liten grad medføre noen økt belastning på området utover ekstra turer med snøscooter og i perioder med byggeaktivitet. Ihht. § 3 pkt. 7.2 skal unødig støy unngås. Bruk av motordrevet modellfly, modellbåt, isbørre o.l. er forbudt. Motorsag er også en støykilde som i utgangspunktet er forbudt å bruke i verneområdet. § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at virksomheten vil føre til miljøforringelse. Hvis aktiviteten medfører miljøforringelser ut over det som er beskrevet i søknaden skal kostnadene bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.).

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark for transport er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Vedlegg:

- Søknad av 09.10.2016 fra Solvor og Kjell Kristiansen om tillatelse om skifte av tak på hytte.

Byrkije nasjonalparkstyret
Børgefjell nasjonalparkstyret

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/18470-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 01.06.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyret	26/2021	24.06.2021

Møteplan 2. halvår 2021

Forvalters tilrådning:

Begrunnelse:

Hjemmelsgrunnlag

Saksopplysninger

Vedlegg:

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/918-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 18.06.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	27/2021	24.06.2021

Søknad om bruk av kommersielt merke / tilhørighetslogo - Røyrvik bakst og konditori AS

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre gir Røyrvik bakst og konditori AS tillatelse til å benytte kommersielt merke for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark ihht. vedtatte retningslinjer på følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder tom. 31.12.2023.
- Det kommersielle merket må ikke brukes på en måte som kan skade Norges nasjonalparkeres omdømme, eller på en måte som strider mot nasjonalparkens- eller verneområdets retningslinjer eller formål.
- Det er ikke tillatt å bruke merket på reklamemateriell eller varer uten følge av virksomhetens egen logo, som f.eks. på brevhode eller på emballasjen for et produkt. Det må alltid gå klart frem hvem virksomheten bak produktet eller tjenesten er, at dette ikke er et nasjonalparkprodukt eller -tjeneste, og at det ikke er et nasjonalparkgodkjent produkt eller tjeneste.
- Merket skal ikke endres i form, beskjæres eller tillegges design eller egen tekst.
- Merket kan ikke selges videre eller distribueres til tredjepart.
- Ved misbruk av det kommersielle merket kan tillatelsen til bruk trekkes tilbake.
- Røyrvik bakst og konditori AS forplikter seg gjennom inngått avtale til å delta på aktiviteter som vertskapskurs, orienteringsmøter eller lignende som arrangeres i regi eller på vegne av nasjonalparkkommunene eller nasjonalparkforvaltningen

Begrunnelse:

Røyrvik bakst og konditori AS innfrir kravene til aktører som kan tildeles kommersielt merke for nasjonalparken ihht vedtatte retningslinjer.

Saksopplysninger

Det er lagt til rette for at virksomheter med geografisk tilhørighet til en nasjonalpark kan søke om tillatelse til å benytte merkevaren Norges nasjonalparker. Det er laget et egne merker for formålet (kommersiell logo) og det er nasjonalparkstyret som behandler søknaden og gir tillatelser. Merket skal brukes sammen med logo for egen virksomhet i markedsføringen av et produkt, tjeneste eller aktivitet.

Byrkjje nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre fattet i styresak 11/2020 vedtak om at ordningen med tilhørighetslogo innføres for Børgefjell nasjonalpark med tilhørende retningslinjer for tildeling.

Røyrvik bakst og konditori AS har søkt om å få bruke kommersielt merke i søknad av 14.06.21. Røyrvik bakst og konditori AS er et lite håndverksbakeri hvor det produseres brød, kaker og annen bakst. Bakeriet har lokaler i næringshuset i Røyrvik sentrum, det vil si samme lokaler som forvaltingsknutepunktet for Børgefjell nasjonalpark. Bakeriet er også en kafeteria som tilbyr bakervarer og enkle matretter i tillegg til utsalg av brød og bakevarer. Bakeriet ønsker å markedsføre sine tilbud/produkter ved bruk av merkevaren Norges nasjonalparker og Børgefjell nasjonalpark. Dette gjelder da merkene som viser at aktivitetene skjer ved Børgefjell.

Aktiviteten/tilbudet er ikke tidsbegrenset og kan derfor tildeles for en lengre periode ihht. nasjonalparkstyrets retningslinjer.

Ut fra det som presenteres i søknaden, på bedriftens nettsider og nasjonalparkforvalters kjennskap til bedriften synes denne å være innenfor kriteriene for å få benytte kommersielt merke for Børgefjell nasjonalpark

Vedlegg:

Søknad fra Røyrvik bakst og konditori AS 14.06.2021

Børgefjell nasjonalpark

Søknad om bruk av kommersielt merke for Børgefjell nasjonalpark

Er du bedrift, organisasjon, gruppe eller person som har tilhold ved Børgefjell nasjonalpark og som tilbyr en tjeneste, produkt eller skal ha en tidsbegrenset aktivitet kan du søke om å få bruke et eget kommersielt merke for Børgefjell nasjonalpark.

For å være kvalifisert til å søke om kommersielt merke må du være tilbyder relatert til besøksnæringen og omfatte produkter som opplevelser, aktiviteter, overnatting, forbruksvarer som mat og drikke eller lokale håndverksprodukter produsert ved bruk av lokale råvarer. Forutsatt at disse kan knyttes til verneområdene.

Du må være en bedrift, organisasjon eller gruppe med forretningsadresse i Hattfjelldal, Grane, Namsskogan eller Røyrvik kommune, eller privatperson med bostedsadresse i en av disse kommunene.

Hvis du oppfyller kriteriene for å få tildelt kommersielt merke fyller du ut og returner dette skjema. Husk signatur.

Om virksomheten

Navn på bedrift, organisasjon, gruppe eller person	Røyrvik Bakst og Konditori AS
Virksomhetskategori (Sett en sirkel rundt ditt valg)	Person ☐ ☒ Bedrift ☐ Organisasjon ☐ Annet
Organisasjonsnummer	919 071 893
Virksomhetsadresse	Stadionveien 4 7898 LIMINGEN
Type virksomhet	Bakeri Kafe
Nettside	www.royvrikkakst.no

Om søkeren (deg)

Navn på søker	Heger Grøndal
Tittel eller rolle	daglig leder
Postadresse (hvis forskjellig fra virksomhetsadresse)	Tjønnevikveien 66 7898 LIMINGEN
Telefonnummer	456 00913
E-postadresse	post@royvrikkakst.no

Hvilke(t) merke søker du om å bruke?:

Kommer fra

Skjer i

Ved

Språk:

bokmål

nynorsk

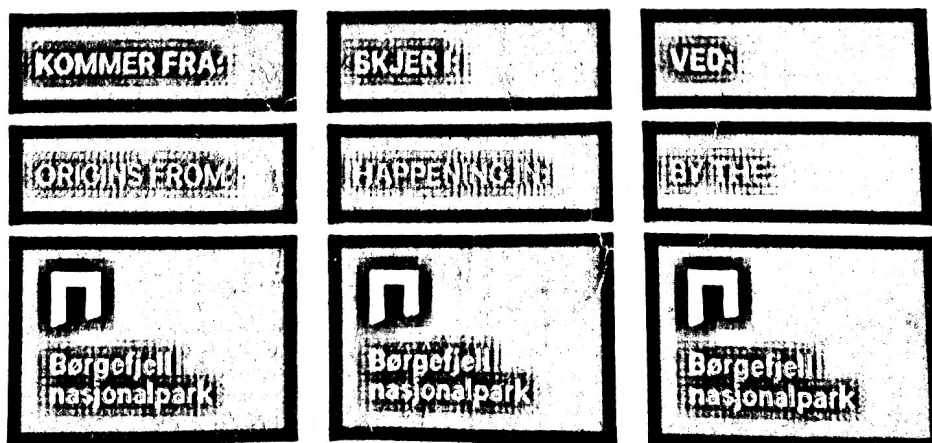
engelsk

sørsamisk

annet
(spesifiser)

Vennligst beskriv i tekst hvordan du har tenkt å bruke merket(e):

Brukes i forbindelse med markedsføring av
bakeriet. (beliggenhet)

Søknaden signeres i to eksemplarer til hver av partene.

Virksomhetens navn: Røyrvik Bakst og Konditor AS

Navn med blokkbokstaver: RØYRVIK BAKST OG KONDITORI AS

Signatur: Håge Grøndal

Sted, dato: Røyrvik 17/6-21

Navn på styre/forvaltningsmyndighet: .....

Signatur .....

Sted, dato .....